

ดนตรีกะเหรี่ยง กรณีศึกษาหมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา
กันยายน 2559

ดนตรีกะเหรี่ยง กรณีศึกษาหมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา

กันยายน 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ดนตรีกะเหรี่ยง กรณีศึกษาหมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา

กันยายน 2559

สุธีร์ มั่งคั่ง. (2559).ดนตรีกะเหรี่ยง กรณีศึกษาหมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง

อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก.ปริญญาานิพนธ์ ศป.ม.(มานุษยดุริยางควิทยา).กรุงเทพฯ:

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะกรรมการควบคุม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รุจี ศรีสมบัติ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของหมู่บ้านพะเด๊ะและวัฒนธรรมดนตรีกะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก และ ศึกษาบทเพลงกะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันกะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก มีการดำรงชีวิตและการตั้งถิ่นฐานตามความเหมาะสมในสภาพแวดล้อม ตามยุคสมัยที่มีการติดต่อสื่อสารจากภายนอกมากขึ้น ควบคู่กับการประกอบอาชีพ การทำไร่ ทำสวน ทำนา เลี้ยงสัตว์ วัฒนธรรมดนตรีนั้นยังมีการสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน โดยเครื่องดนตรีที่พบในหมู่บ้านพะเด๊ะ มี 2 ประเภท ประเภทเครื่องดีด เตหน้า ประเภทเครื่องตี เดอ (กลอง) จั่ว (ฉาบ) โหม่ (โหม่ง) ดนตรีกะเหรี่ยงนั้นจะสืบทอดแบบมุขปาฐะโดยผู้เรียนจะต้องเริ่มเรียน “ธา” คือเรื่องเล่าคนกับธรรมชาติ เป็นบทกลอนแล้วนำมาร้องและบรรเลงไปกับเครื่องดนตรีโดยได้รับการถ่ายทอดจากผู้อาวุโสในหมู่บ้าน

บทเพลงที่พบในการศึกษาคครั้งนี้จะแบ่งเป็น เพลงความรัก เพลงประวัติศาสตร์ชนเผ่า เพลงธรรมชาติ เพลงพิธีกรรม ทั้งหมด 11 เพลงบรรเลงร่วมกับเตหน้า เป็นท่อนเพลงนั้นจะแบ่งเป็น บทนำ บทร้องบรรเลง ท่อนจบ โดยบทร้องจะให้ตรงกับโครงสร้างของประโยคในภาษากะเหรี่ยงที่ได้รับการถ่ายทอดมาที่จะยึดให้รู้แบบประโยคจะต้องไม่เกิน 7 คำ และในบทกลอนจะมี 14 คำ คือ 1 ท่อน โดยทำนองของบทร้องจะแบ่งเป็น 2 ประโยค ประโยคที่ 1 จะบรรเลงโดยโน้ตที่เสียงอยู่ในระดับกลางบรรเลงจนถึง กลางประโยคจะลงไปหาเสียงต่ำ จากนั้นจะบรรเลงขึ้นมาเสียงจะตรงกับตัวโน้ตตัวแรกของประโยคเพลง ประโยคที่ 2 การบรรเลงจะเริ่มด้วยตัวโน้ตที่มีระดับเสียงที่สูงขึ้นไปในเสียงที่ 5 ของบันไดเสียง เพื่อเป็นการแสดงถึงในการร้องว่าจะจบท่อน รูปแบบบรรเลงเป็นท่อนๆ โดยบทเพลงเป็นเรื่องราวการสอน การเคารพ ในประเพณี วัฒนธรรมชุมชน แต่ด้วยสภาพปัจจุบัน ความสนใจวัฒนธรรมดั้งเดิมมีการเปลี่ยนแปลงไปบ้าง จากการที่ต้องออกไปประกอบอาชีพนอกชุมชน การอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมเกิดขึ้นและสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน อย่างไรก็ตามชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเด๊ะ ยังคงรักษาวัฒนธรรมดนตรีของตนเองไว้อย่างมั่นคง

KAREN MUSIC: A CASE STUDY OF PA DE VILLAGE
PHATADPADANG SUB-DISTRICT MASOD DISTRICT TAK PROVINCE

The background of the central text area features a large, faint watermark of the Srinakharinwirot University seal. The seal is circular with a scalloped outer edge. Inside, there is a grid pattern with a cross in the center. Thai script is written around the inner circle of the seal.

AN ABSTRACT
BY
SUTEE MANGKANG

Preset in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Fine and Applied Art degree in Ethnomusicology

At Srinakharinwirot University

September 2016

Sutee Mangkang. (2016). *Karen music: A case study of Pa de village phatadpadang*

Sub-district Masod District Tak Province. Thesis Master

M.F.A.(Ethnomusicology).Bangkok: Graduate school, Srinakarinwirot

University. Advisor Committee: Professor Assistant Dr. Rujee Srisombut

This purpose of this is to study the present of the village of Pa de in Karen and this musical culture. The site of the Pa de village was in the Phatad Padang sub-district of the Mae Sot District, in Tak Province, and researched music in the Pa de Karen village. in the Phatad Padang sub-district of the Mae Sot District of the Tak Province.

The results of the current study Pa de Karen village. Living settlement and environment open to. The concept of more communication with the outside world. The village is occupied with farming, gardening, livestock and, musical culture, which was somewhat out of date. There are two types of instrument used in the pa de village included stringed instrument like the ter-nah. There are three percussion instrument: De (Tom-tom) Ja-wa (Cymbals) Moh (Gong). Karen have an oral tradition which begin to be taught when students start school. "tha" is a story about man and nature in the form of poems which I used to sing and play instrument passed down by the village elders.

The song used in this study included love songs, music history, nature and tribal or ritual music All eleven songs ended with the ter-nah. This piece of music it is the introduction song and the instrumental piece ends with lyrics to match the structure of the sentence in Karen has been translated The sentence does not exceed seven words and the verses all have Fourteen words. The first half of the melody of the song is divided into two sentences to the first notes played until the middle part of the-sentence to go down of a low voice. It then plays music to match the first note of the song with the second sentence begins with notes played at a pitch that rises to the fifth scale. The style of the instrumental style reflected the live of the people. And their culture song do not demonstrate an about teaching respect for the resulting in community. However, current conditions however, through Interest traditional culture. Resulting in the need for local people to work outside the community. conservation of heritage, traditions and culture, the Pa de Karen village, is maintaining the culture in traditional.

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้รับความช่วยเหลือจาก และ บุคคลต่างๆ ดังรายนามที่จะกล่าวถึง ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุจี ศรีสมบัติ ประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.มานพ วิสุทธิแพทย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมพล งามสุทธิ ดร.วีระ พันธุ์เสื่อ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ให้ความรู้และคำแนะนำในการเก็บข้อมูล ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้และประสบการณ์ ให้แก่ผู้วิจัย ประสบความสำเร็จ

ขอขอบคุณอาจารย์ประยุทธ อ่อนทวงศ์ ที่ให้ความรู้ข้อมูล ให้ความเมตตา ในการดูแล รวมถึงชาวบ้านหมู่บ้านพะเด๊ะ ขอขอบคุณ ท่านผู้อำนวยการ โรงเรียนถ้ำผาได้ อาจารย์โปรด ชาวไร่ ที่ให้การสนับสนุนข้อมูลวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณอาจารย์อานันต์ จันทวิโรจน์ ในเรื่องการเขียนโน้ตสากลเพื่อเป็นประโยชน์ของการให้ข้อมูลศึกษาและอ้างอิงในการวิจัย ขอขอบคุณ มาสเซอร์วรรณชัย ศิริปฐุ ครูดนตรีคนแรก

ขอขอบคุณ คุณศรีสุรางค์ เนียมมอยู่ คุณสุธา มั่งคั่ง คุณชัชชญา เจนวิทย์การ และ ญาติพี่น้องทุกคน ผู้ที่อยู่เบื้องหลังในการสนับสนุนในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ให้ผ่านไปด้วยดี

สุธีร์ มั่งคั่ง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
ข้อตกลงเบื้องต้น	4
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
เอกสารที่เกี่ยวข้อง	6
เอกสารตำราวิชาการ	6
เอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง	7
เอกสารและตำราวิชาการที่เกี่ยวข้องกับดนตรีชาวกะเหรี่ยง	8
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	14
ขั้นรวบรวมข้อมูล.....	14
ขั้นศึกษาข้อมูล และจัดทำข้อมูล	15
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัย.....	15
อุปกรณ์ที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัย	16
ขั้นตอนวิเคราะห์ข้อมูล.....	16
ขั้นตอนสรุปอภิปรายผล	18

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

4 ดนตรีชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง

อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก	19
ตอนที่1 ศึกษาสภาพปัจจุบันของชุมชนกะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเด๊ะ และ วัฒนธรรมดนตรี กะเหรี่ยง หมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก	19
ศึกษาสภาพปัจจุบันของกะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเด๊ะตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก.....	19
ประวัติหมู่บ้านพะเด๊ะ	19
การตั้งถิ่นฐานบ้านเรือน	23
การประกอบอาชีพ.....	24
สาธารณสุขโรค	25
การศึกษา	26
ศาสนาและความเชื่อ	28
ภาษากะเหรี่ยง.....	28
วัฒนธรรมดนตรีกะเหรี่ยง หมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก	31
ประวัติความเป็นมาของดนตรี.....	31
ประเภทเครื่องดนตรี	32
ประเภทเครื่องดีด	32
ประเภทเครื่องหนัง.....	34
ประเภทเครื่องกระทบ	35
วิธีการบรรเลง	36
เตหน่า.....	36
เดอ (กลอง)	37
ฉาบ	38
โหม่ง.....	38
วิธีการสืบทอด.....	39
นักดนตรี.....	40
โอกาสในการบรรเลง.....	44

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ)	
ตอนที่ 2 ศึกษาบทเพลงกะเหรี่ยง หมู่บ้านพะเต๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก.....	45
บทเพลงกะเหรี่ยง	47
ศึกษาบทเพลง	61
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	146
จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	146
ความสำคัญของการวิจัย.....	146
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	146
สรุปผลการวิจัย	147
อภิปรายผล.....	154
ข้อเสนอแนะ	155
บรรณานุกรม.....	154
ภาคผนวก.....	157
ภาคผนวก ก.	158
ภาคผนวก ข.	165
ประวัติย่อผู้วิจัย	170

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 หมู่บ้านและอาณาเขตติดต่อ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก	20
2 จากตัวอำเภอแม่สอด ใช้ทางหลวงหมายเลข 1090 มุ่งหน้าไปอำเภออุ้มผาง.....	21
3 ป้ายทางแยกเข้าหมู่บ้านจากปากทางเข้าไปอีก 5 กิโลเมตร	21
4 ปากทางแยกเข้าหมู่บ้าน	22
5 ปากทางเข้าหมู่บ้าน.....	22
6 ลักษณะบ้านเรือนของชาวกะเหรี่ยง.....	24
7 การทำนา.....	24
8 การทำไร่ข้าวโพด	24
9 ระบบไฟฟ้าในหมู่บ้าน.....	25
10 โรงเรียนบ้านพะเด๊ะ	26
11 โบสถ์ ภายในหมู่บ้านพะเด๊ะ	28
12 อักษรกะเหรี่ยง	29
13 สระภาษากะเหรี่ยง	30
14 เตหน้า.....	32
15 เตหน้า.....	33
16 กลอง	34
17 ด้านนอกของฉาบ	35
18 ด้านในของฉาบ	35
19 ด้านในของโหม่ง.....	35
20 ด้านนอกของโหม่ง	35
21 การนั่งบรรเลงเตหน้า	36
22 การบรรเลงกลอง	37
23 การบรรเลงฉาบ.....	38
24 การบรรเลงโหม่ง.....	38
25 กำลังถ่ายทอดการตีกลองยาว.....	39

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
26 นายประยุทธ อ่อนทวงศ์.....	40
27 นายมานะ เปลื้องประดิษฐ์.....	41
28 นายอมร ชาญวนา.....	42
29 นายพะโน.....	43
30 วงกลองยาว.....	44
31 เจดีย์ทราย.....	44

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนนักเรียนในโรงเรียนบ้านพะเด๊ะ	27
2 รายชื่อครูโรงเรียนบ้านพะเด๊ะ	27
3 ตารางเทียบเสียงเตหน้า	36

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ดนตรีคือเสียงที่เกิดจากธรรมชาติที่สร้างสรรค์ออกมา การแสดงออกเปล่งเสียงในการสื่อสารสุนทรียะ ทำให้เกิดจินตนาการเพื่อสนองความต้องการทางด้านจิตใจ ความเชื่อเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นดำรงเผ่าพันธุ์ หากมองย้อนกลับไปในสมัยก่อนที่การเดินทางยังไม่สะดวก ครูคนแรกของแต่ละคนคือธรรมชาติ มนุษย์ทุกเผ่าพันธุ์ไม่ว่าจะเป็นชนเผ่าที่ล่าสัตว์ หรือชนเผ่าที่มีอารยธรรมต่างมีวัฒนธรรมดนตรีซึ่งมีความถนัดแตกต่างกันไปตามลักษณะองค์ประกอบทางสังคมและวัฒนธรรมของตน พัฒนาการทางดนตรีของชนเผ่าต่างๆ จะสัมพันธ์พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของเผ่าเหล่านั้นด้วย การแสดงออกในด้านวัฒนธรรมการแสดงออกของมนุษย์ในเรื่องของความแตกต่างมีผลจะถูกนำไปใช้ในสังคมด้วยบทบาทที่แตกต่างกัน เช่น ใช้ดนตรีประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ความเชื่อเป็นสื่อในการติดต่อกับสิ่งที่ลี้ลับเหนือธรรมชาติไม่ว่าจะเป็นเทพเจ้าเทวดาฟ้าดินแม้กระทั่งผีบรรพบุรุษดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าดนตรีพิธีกรรมได้ซึมซับเข้าไปอยู่ในวิถีชีวิตของมนุษย์อย่างไม่สามารถแยกออกจากกันได้ ดนตรีมีบทบาทสำคัญต่อผู้คนในสังคม ดนตรีมิใช่เป็นเพียงความพอใจอันเป็นส่วนเกินที่มนุษย์แสวงหาเพื่อตกแต่งชีวิตให้วิจิตรและมีสีสันและดนตรีมิได้มีเพียงเพื่อเป็นความสวยงามความไพเราะในแง่ของเสียงเท่านั้น แต่ดนตรีมีบทบาทแน่นอนและสำคัญในชีวิตประจำวัน เช่นเดียวกับเสื้อผ้า อาหาร และปัจจัยอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงอยู่ของมนุษย์ (พูนพิศ อมาตยกุล 2527: 5)

การศึกษาดนตรีในภูมิภาคต่างๆ จึงมิได้มีความหมายเพียงแค่นิติของวัฒนธรรมประจำชาตินั้นๆ เป็นหลัก แต่ยังหมายถึงดนตรีและวัฒนธรรมของบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ณ ที่ใดที่หนึ่งโดยเฉพาะ (ปัญญา รุ่งเรือง 2541: 116) การศึกษาวัฒนธรรมท้องถิ่นนั้น นอกจากการศึกษาด้านวัฒนธรรมแล้วยังมีวัฒนธรรมด้านอื่นๆ ที่แตกต่างและคล้ายคลึงกัน เช่น พิธีกรรมและประเพณี ต่างๆ ในพิธีกรรมและประเพณีนี้ ต่างประกอบไปด้วย บทเพลง พิธีการ และสิ่งประกอบอื่นๆ ที่อยู่ในค่านิยมของสิ่งนั้นๆ ซึ่งสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ คติชาวบ้านคำภาษากลุ่มเรื่องราวเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของชาวบ้านได้ (กาญจนา อินทรสุนานนท์ 2536: 52) เราจะเห็นว่าดนตรีจึงกลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมและเกิดขึ้น ในวัฒนธรรม ซึ่งไม่ว่าชนชาติใด ภาษาใดล้วนแล้วมีแต่ดนตรีเป็นเอกลักษณ์ประจำเผ่าพันธุ์ของตนเอง เสียงดนตรียังสามารถ แสดงออกถึงสำเนียงภาษา ของแต่ละชาติแต่ละภาษา แสดงออกถึงอารยธรรมของมนุษยชาติ

ดนตรีของชนกลุ่มน้อยต่างๆไม่ว่าจะเป็นกลุ่มไหนในประเทศไทยอย่างเช่นชาวเผ่ากะเหรี่ยงเป็นดนตรีที่แฝงเรื่องของจิตวิญญาณและมีเพื่อรับใช้ในท้องถิ่นอย่างแท้จริง มีความเป็นพื้นบ้านที่เกิดจากภูมิปัญญาของกลุ่ม จากบรรพบุรุษสืบทอดสู่ลูกหลาน รับสืบทอดกันมาโดยการร้องรำและบรรเลงดนตรีที่สร้างขึ้นเองตามวัสดุท้องถิ่นความเป็นพื้นบ้านจึงแสดงออกมาทางดนตรีได้อย่างชัดเจน (เจริญ กาญจนประดิษฐ์ 2547: 12) การแสดงออกด้านดนตรีประกอบพิธีกรรมต่างๆ จึงมีกลิ่นอายของความเป็นพื้นบ้าน ท่วงทำนองบทเพลงสื่อถึงสิ่งรอบตัวที่ได้ประสบพบเจอมา นำมาร้อยเรียงเป็นการขับลำนําประกอบเพลงตามอัตลักษณ์ของตนเองวิถีชีวิตของชาวกะเหรี่ยงส่วนใหญ่มีความผูกพันอยู่กับธรรมชาติและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ตามความเชื่อวัฒนธรรมของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง เป็นวัฒนธรรมที่ผูกพันอยู่กับระบบนิเวศทางธรรมชาติอย่างกลมกลืน ซึ่งมีผลต่อชีวิตของชาวกะเหรี่ยงทั้งในมิติทัศน์ทางจักรวาลวิทยา ที่เชื่อว่า สรรพสิ่งมีจิตวิญญาณเป็นเจ้าของดูแล (โกวิท แก้วสุวรรณ: 2542) ความเชื่อของชาวกะเหรี่ยงในด้านความเชื่อในการดำเนินชีวิตประจำวัน

เมื่อกล่าวถึงชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง คนส่วนใหญ่ก็นึกถึงกลุ่มคนที่อาศัยอยู่บนเขาทางภาคเหนือ กะเหรี่ยง เป็นคำเรียกของคนไทยภาคกลาง คนพื้นเมืองภาคเหนือและไทยใหญ่เรียกว่า ยาง ส่วนคนพม่าเรียกกะยิ่น ซึ่งเป็นคำที่ใช้เรียก รวมๆ สำหรับคนที่อยู่ในเขตชนบทและป่าเขาที่ห่างไกล มีวัฒนธรรมแตกต่างจากคนกลุ่มใหญ่ในขณะที่ชาวตะวันตกเรียก คาเรน (Karen) เป็นกลุ่มชาติพันธุ์หนึ่งเดิมอาศัยอยู่แถบบริเวณต้นแม่น้ำสาละวิน ของพม่า ต่อมาได้อพยพเข้ามาสู่ประเทศพม่าและไทยมีภาษาพูดเรียกว่าภาษากะเหรี่ยงจัดในตระกูลภาษาจีน-ทิเบต ชาวกะเหรี่ยงมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวหลายอย่าง นอกเหนือจากภาษาพูดแล้ว ยังการแต่งกาย ศิลปะ การแสดง และประเพณีต่างๆ ปัจจุบันมีชาวกะเหรี่ยงในประเทศพม่าประมาณ 7 ล้านคน และในประเทศไทยประมาณ 4 แสนคน ในส่วนของชนเผ่ากะเหรี่ยงจำแนกออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ปาเกอญอ(สกอร์) โพล่ง (โปว์) ตองสู้(ปะโอ) บะแก (บะเว) ซึ่งกะเหรี่ยงสกอร์ หรือปกาเกอญอเป็น กลุ่มใหญ่ที่สุดที่อพยพเข้ามาอาศัยในเขตแดนไทยนับเนื่องมาก็หลายร้อยปี แต่เดิมนั้นสะกอกกับโพล่งเป็นกลุ่มเดียวกัน ภายหลังแยกมาเป็น 2 ตระกูล คือตระกูลแม่เรียกตัวเองว่า เฮอโพล่ง หรือ ชู้ว ตระกูลพ่อเรียกตัวเองว่า ปาเกอญอ ซึ่งส่วนหนึ่งได้มาตั้งถิ่นฐานที่อำเภอแม่สอดจังหวัดตาก

ดนตรีของชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก จะใช้เตหนาในการตีประกอบพิธีกรรมต่างๆ งานแต่งงาน งานศพ รวมถึงการร้องเพลงเพื่อ ผ่อนคลายความเครียด การร้องจีบกันของหนุ่มสาว และการเล่นดนตรีประกอบการรำวง เพลงที่ร้องเป็นภาษากะเหรี่ยง ซึ่งใช้พูดและเป็นภาษาเขียนของคน ในหมู่บ้าน บทเพลงที่ใช้ร้องประกอบเตหนาในพิธีกรรมงานรื่นเริงล้วนแต่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความเป็นมาของกะเหรี่ยง การสอนให้อยู่ในศีลธรรม ให้รู้จักปลงกับชีวิตหลังความตาย เป็นต้น ปัจจุบันวัฒนธรรมการร้องเพลง เล่นเตหนาของกะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเด๊ะ

ได้รับการอนุรักษ์จาก ลุงประยูร อ่อนทวงศ์ จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น ทำให้เกิดความสนใจที่จะศึกษา และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับดนตรีชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง หมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เพื่อศึกษาสภาพและบทบาททางวัฒนธรรมดนตรี โดยเลือกศึกษาดนตรีบทเพลงต่างๆที่ยังเป็นของดั้งเดิม รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต สังคม ความเป็นอยู่ จารีตประเพณี ความเชื่อ และ ค่านิยมต่างๆ ในท้องถิ่น ซึ่งปัจจุบันดนตรีชาวเขา ไม่ว่าเผ่าไหนก็ตามนับวันจะสูญหายเพราะสภาพ สังคมในปัจจุบัน สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปจากเดิม บทบาทดนตรีได้ลดน้อยลง อาจส่งผลให้ วัฒนธรรมดนตรีสูญหายไปได้ในอนาคต ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญ สนใจที่จะทำการศึกษาค้นคว้าเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อเผยแพร่ให้กับผู้ที่สนใจ อีกทั้งเพื่อส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปะด้านนี้ไว้ให้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมจะได้ข้อมูลพื้นบ้าน และ แนววัฒนธรรมสังคมชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

- 1.ศึกษาสภาพปัจจุบันของชุมชนกะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเด๊ะ และ วัฒนธรรมดนตรีกะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
- 2.ศึกษาบทเพลงกะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ความสำคัญของการวิจัย

- 1.เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัจจุบันของชุมชนกะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเด๊ะ และวัฒนธรรมดนตรีกะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
- 2.เพื่อศึกษาบทเพลงกะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ขอบเขตของการวิจัย

พื้นที่ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเฉพาะพื้นชาวกะเหรี่ยง หมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ได้ศึกษาเรื่องความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาดนตรี เครื่องดนตรี นักดนตรี การถ่ายทอด บทเพลงที่ใช้ในการประกอบกรรการร้องทั่วไป บทเพลงที่ใช้ประกอบพิธีกรรม ดนตรีที่ยังคงยึดถือปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันเท่านั้น

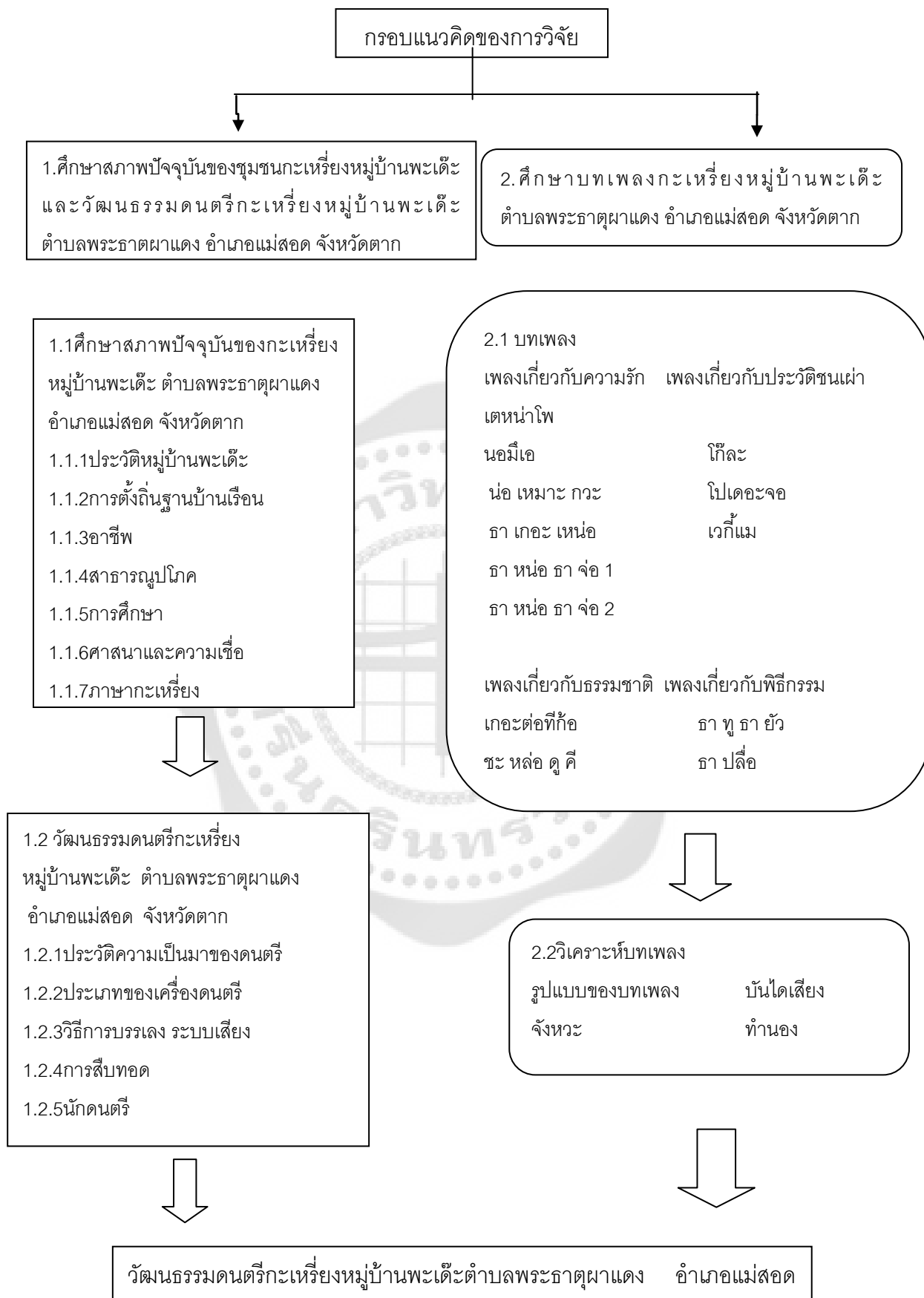
ข้อตกลงเบื้องต้น

คำศัพท์ภาษากะเหรี่ยงที่ใช้ในปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้ได้ทำการถ่ายทอดคำศัพท์นี้ด้วยภาษาไทย

นิยามศัพท์เฉพาะ

กลุ่มเสียง	หมายถึง กลุ่มของระดับเสียง หรือโน้ตที่นำมาจัดเรียงกันเป็นลำดับชั้น
องค์ประกอบดนตรี	หมายถึง ส่วนสำคัญพื้นฐานที่ทำให้ดนตรีเห็นรูปร่างขึ้นมาได้
ประโยคเพลง	หมายถึง วลีย่อยของทำนอง ที่มีลักษณะเฉพาะของเพลง
อัตราความเร็ว	หมายถึง ความเร็วของบทเพลงต่างๆ ที่อัตราความเร็วต่างออกไป
บทา	หมายถึง บทกลอน บทกวี ของชาวกะเหรี่ยง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาด้านมานุษยวิทยาของชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเด๊ะตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายวิธีการดำเนินการวิจัยดังรายละเอียดต่อไปนี้

เอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและตำราวิชาการที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม

เอกสารและตำราวิชาการที่เกี่ยวข้องกับชาติพันธุ์

เอกสารและตำราวิชาการที่เกี่ยวข้องกับคนตรีชาวกะเหรี่ยง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและตำราทางวิชาการ

ราชบัณฑิตยสถาน(2550: 128)วัฒนธรรมคือระบบสัญลักษณ์ ซึ่งสมาชิกของสังคมตกลงกันว่า จะใช้ร่วมกัน ผู้ที่มีกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกันคือ คนที่อยู่ในสังคมเดียวกันมีวัฒนธรรมร่วมกัน และ สืบทอด มาจากบรรพบุรุษเดียวกัน การสืบทอดวัฒนธรรมจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง ในกระบวนการเรียนรู้ที่พ่อแม่อบรมสั่งสอนลูกทำให้เกิด การสืบทอดชาติพันธุ์ ความสัมพันธ์วัฒนธรรม และ สังคมจึงเป็นความสัมพันธ์ที่แยกออกจากกันยาก และ เนื่องจากการสืบทอดทางชีวภาพหรือทาง สายเลือด ด้วยความแตกต่างระหว่างปัจจัยทางวัฒนธรรม และปัจจัยทางชีวภาพจึง แยกออกจาก กันยาก และทำให้คนทั่วไปไม่คำนึงถึงข้อแตกต่างนี้ นอกจากนี้กลุ่มทางชีวภาพหรือกลุ่มเชื้อชาติ ครอบคลุมหลายกลุ่มชาติพันธุ์ความไม่ชัดเจนจึงอาจเกิดขึ้นได้ พระยาอนุมานราชธน(2525: 103) ได้ ให้ความหมายของวัฒนธรรมว่า สิ่งที่มีมนุษย์เปลี่ยนแปลงและปรับปรุงหรือผลิตสร้างขึ้น เพื่อความเจริญอกงามในวิถีชีวิตของส่วนรวม ถ้ายทอดกัน และรับอย่างกันรวมทั้งผลิตผล ของ ส่วนรวมที่มนุษย์ได้เรียนรู้มาจากคนแต่ก่อน สืบทอดกันมาเป็น ประเพณีตลอดจน ความรู้สึก ความคิดเห็น ความประพฤติ และ กิริยาอาการหรือ การกระทำใดๆ ของมนุษย์ ในส่วนรวมลงรูปแบบ พิมพ์เดียวกัน และ ปรากฏออกมาเป็น ภาษา ศิลปะ ความเชื่อ ระเบียบประเพณี

สุพัตรา สุภาพ(2528: 56)ให้ความหมายของคำว่าวัฒนธรรมไว้ว่า วัฒนธรรมมีความหมายครอบคลุมถึงทุกสิ่งทุกอย่างอันเป็นแบบแผนในความคิดและการกระทำที่แสดงออกถึงวิถีชีวิตของมนุษย์ในสังคมของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือสังคมใดสังคมหนึ่งมนุษย์ได้คิดสร้างระเบียบ กฎเกณฑ์ วิธีการในการปฏิบัติการจัดการตลอดจนความเชื่อ ความนิยม ความรู้ และเทคโนโลยีต่างในการควบคุม และใช้ประโยชน์จากธรรมชาติ บุญยงค์ เกตุเทศ (2536: 41) กล่าวว่า วัฒนธรรมหมายถึง การปลูกฝังสิ่งต่างๆลงในมนุษย์และเมื่อปลูกฝังแล้วก็มีการถ่ายทอดต่อไปมนุษย์เราแต่เดิมเกิดมาในสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติที่มีอยู่ในโลกเหมือนสัตว์โลกอื่นๆทั้งหลาย แต่มนุษย์สามารถที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติทำให้มนุษย์เกิดความรู้ ความคิด ความเชื่อ โดยจำไว้แล้วถ่ายทอดต่อกันมา อันทำให้เกิดผลทางวัตถุ อันเป็นเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องก่อสร้าง และยังก่อให้เกิดสิ่งปลูกสร้างผังทางสติปัญญาอีก เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิต ร่วมกันของมนุษย์ มีขนบธรรมเนียม ศาสนา จารีต ประเพณี พิธีกรรม ศิลปกรรม วรรณคดีเป็นต้น ประเวศ วะสี (2532: 33)วัฒนธรรมคือพลังของภูมิปัญญา ซึ่งเป็นรากฐานของเศรษฐกิจ การเมืองของชุมชน ซึ่งได้มาจากการเลือกสรรกลั่นกรองลงใช้ และถ่ายทอดด้วยการปฏิบัติสืบทอดต่อเนื่องกันมาเป็นวัฒนธรรมเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้สังคมเข้มแข็ง

เอกสารและตำราวิชาการที่เกี่ยวข้องกับชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง

โสฬส ศิริไสย์ (2536: 22) กะเหรี่ยง เป็นชื่อที่คนทั่วไปใช้เรียกกลุ่มชนชาติพันธุ์กลุ่มหนึ่งที่หนาแน่น ในบริเวณภาคเหนือและตะวันตกของประเทศไทย ชื่อ กะเหรี่ยง เป็นชื่อที่เรียกตามอย่างมอญ ซึ่งเรียกกลุ่ม ชาติพันธุ์กลุ่มนี้ว่า กะเรง ชนกลุ่มนี้ยกเว้นกลุ่ม (ตองสู) เรียกตนเองว่า ปากะญอ ซึ่งแปลว่า “คน” ทางภาคเหนือของประเทศไทยและทางรัฐฉานพม่ากลุ่มชนนี้เป็นที่รู้จักกันในนามว่า ยาง ซึ่งเป็นคำที่พวกราชนหรือไทยใหญ่ใช้เรียกกะเหรี่ยง พม่าเรียกกะเหรี่ยงว่า คะหยิ่น ซึ่งหมายถึงกะเหรี่ยงสะกอ และ ไป นอกจากนี้คำนี้แล้วยังพบว่า กะเหรี่ยงขาว (White Karen)ซึ่งเรียกกะเหรี่ยงสะกอและไป ส่วนทางภาคตะวันตกเช่นจังหวัดเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ บางครั้ง จะใช้คำว่า กะหร่าง เรียกกลุ่มชนกะเหรี่ยงที่อาศัยอยู่ในบริเวณนั้น

กะเหรี่ยง หรือเราเรียกว่าปากะญอ เป็นเผ่าพันธุ์มนุษย์ที่จัดอยู่ในตระกูลทิเบต-พม่าเป็นชาวเขาเผ่าที่ใหญ่ที่สุดและมีจำนวนประชากรมากที่สุดในบรรดาชาวเขาด้วยกัน กะเหรี่ยงได้อพยพเคลื่อนย้ายลงมาอยู่ทางตอนใต้ของประเทศไทย เข้ามาอาศัยอยู่ตามบริเวณพรมแดนไทย พม่า และยังมีกระจัดกระจายอยู่ตามดอยสูงในรัฐฉานของพม่าอีกจำนวนหนึ่งด้วย ซึ่งประมาณว่ามีกะเหรี่ยงกลุ่มต่างๆที่อาศัยอยู่ในตอนกลางและตอนใต้ของพม่าราว ๓ ล้านกว่าคน แต่ที่อพยพเข้ามาอยู่ในเขตประเทศไทยนั้นเป็นกะเหรี่ยงสะกอ กะเหรี่ยงโปว์ กะเหรี่ยงตองสู และกะเหรี่ยงคะยา ซึ่งมีจำนวนมาก

ถึง ๒ แสนกว่าคนในปีพุทธศักราช ๒๕๒๘ จากการรวบรวมข้อมูลในปี ๒๕๔๕ พบว่ากะเหรี่ยงเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นชาวเขาใหญ่ที่สุด โดยมีประชากรทั้งหมดสี่แสนกว่าคนอาศัยอยู่ในพื้นที่ ๑๕ จังหวัด พบมากที่สุดคือจังหวัดเชียงใหม่ รองลงมาเป็นจังหวัดแม่ฮ่องสอน และตากตามลำดับ ปัจจุบันชาวกะเหรี่ยงที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยได้เพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากความขัดแย้งระหว่างพม่ากับรัฐกะเหรี่ยง เป็นแรงกดดันให้ชาวกะเหรี่ยงอพยพเข้าออกในแถบชายแดนประเทศไทยเสมอ หมู่บ้านกะเหรี่ยงส่วนใหญ่กระจายอยู่ตามไหล่เขาในแถบภาคเหนือของประเทศไทย แต่ละหมู่บ้านไม่ว่าจะมีขนาดเล็กหรือใหญ่ ก็จะมีหัวหน้าหรือผู้นำ เราสามารถระบุที่ตั้งของหมู่บ้านชาวเขาเผ่าต่างๆได้อย่างละเอียดตามแผนที่ของกรมแผนที่ทหาร โดยทั่วไปกะเหรี่ยงมักอยู่เป็นที่ไม่ร่อนเร่หรืออพยพไปที่อื่น ลักษณะการสร้างบ้านเรือนจะเป็นแบบถาวร นิยมสร้างเป็นบ้านยกสูง มีชานบ้าน บางส่วนก็มีที่อยู่อาศัยบนที่ราบ สังคมกะเหรี่ยงเป็นสังคมเกษตรกรรม ผลิตเพื่อเลี้ยงชีพ ปลูกข้าวเพื่อบริโภคในครัวเรือน

เอกสารและตำราวิชาการที่เกี่ยวข้องกับดนตรีชาวกะเหรี่ยง

สุริยา รัตนกุล (2539: 23) สำหรับเรื่องดนตรีชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงนั้นกล่าวว่ากะเหรี่ยงสะกอในภาคเหนือ เป็นพวกที่มีความสามารถร้องเพลงและการร้องเพลงนั้นเป็นการร้องเพลงนั้นเป็นการร้องเพลงที่มีแบบแผน มีกำหนดชนิดของเพลงว่าเพลงใดควรร้องในงานอะไร เพลงที่ร้องในงานศพจะนำมาร้องในบ้านไม่ได้ เพลงที่ใช้ร้องในงานศพ คือเพลงทาปล้อ เป็นเพลงที่เกี่ยวกับเรื่องผีวิญญาณแบ่งเป็นทาปล้อ แท้ และทาปล้อที่ไม่แท้ ในเรื่องเดียวกัน สมัย สุทธิธรรม(2541: 34) กล่าวว่ากะเหรี่ยงเป็นชนกลุ่มน้อยอีกกลุ่มหนึ่งที่มีลักษณะนิสัยชอบร้องเพลงและการเต้นรำ ในงานรื่นเริงต่างๆ พวกเขาจะต้องมีการร้องรำทำเพลงอยู่เสมอ เช่นงานปีใหม่ งานแต่งงาน หรือแม้กระทั่งงานศพ ชาวกะเหรี่ยงก็ยังร้องเพลงรำพึงรำพันอย่างโหยหวนเพลงพื้นบ้านแบบดั้งเดิมเรียกว่า “ทา” สำหรับเครื่องดนตรีของชาวไทยกะเหรี่ยงนั้น

อาภรณ์ สุนทรวาท (2548: 88) อธิบายว่าเครื่องดนตรีของคนไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงอำเภอสวนผึ้งนั้นมีความหลากหลาย หรืออาจจะเห็นว่ามีรูปแบบดนตรีลักษณะรูปร่างแปลก เมื่อศึกษาเข้าใจจะเห็นว่ามีความคล้ายกันในระหว่างชาติที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกัน ไม่ว่าจะเป็นมอญ พม่า ไทยเดิม ไทยปัจจุบัน สามารถแบ่งตามลักษณะได้เป็นเครื่องดี เครื่องเป่า และเครื่องดนตรีสากล ประเภทเครื่องดี ได้แก่ ไทจี่ หม่อง ไทไต้ ปัตตะ หล่าด่ง เบ้ ประเภทเครื่องเป่า ได้แก่ แกว ขะหลุย ปะหลุย ประเภทเครื่องดนตรีสากล ได้แก่ กีตาร์ แมนโดลิน และออร์แกนไฟฟ้า วนิดา ตรีสวัสดิ์ (2543:49) กล่าวถึงวัฒนธรรมกะเหรี่ยงด้านบทเพลงว่า ชาวกะเหรี่ยงมีการรักษาและสืบทอดวัฒนธรรมในหลายรูปแบบรูปแบบคือการใช้บทเพลงเป็นเครื่องสื่อถ่ายทอด วิถีชีวิต ภูมิปัญญา ความเชื่อ หรือบอกเรื่องราวจากคนรุ่นหนึ่งสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง เพราะเพลงในอดีตเพลงพื้นบ้านเป็นสื่อประเภทหนึ่งที่มีบทบาทมากในการ

อบรมขัดเกลาและถ่ายทอดบรรทัดฐานทางสังคมแก่สมาชิกในสังคม แม้ว่าเพลงพื้นบ้านจะไม่ใช่ที่นิยมร้องหรือฟังกันในปัจจุบันแต่ยังคงมีให้เห็นในวันสำคัญ หรือโอกาสพิเศษ สิ่งที่น่าสนใจคือเพลงพื้นบ้านยังคงมีบทบาทในการขัดเกลาอบรมบ่มนิสัย เพลงกะเหรี่ยงพื้นบ้านประเภทหนึ่งลักษณะของเพลงพื้นบ้านคือเป็นมุขปาฐะใช้การร้องสืบทอดต่อกันมาในโอกาสต่างๆ เช่น กล่อมลูก งานแต่งงาน งานศพ เป็นต้น ในระยะแรกมีลักษณะเป็นเพลงปฏิพากย์ที่ร้องโต้ตอบกัน ในส่วนของดนตรีชาวเผ่ากะเหรี่ยงในจังหวัดกาญจนบุรีนั้น สุจิตร์ คีตบุตร และสรียา คำเมือง (2540: 36) อธิบายว่า เพลงที่มีมาแต่เดิมในวิถีชีวิตของชาวกะเหรี่ยงไปคือเพลงที่ใช้ในงานศพ และงานแต่งงาน เพลงที่ใช้ในงานศพเป็นการตอบโต้กันของหนุ่มสาว ส่วนการร้องเพลงในงานแต่งงานเป็นการร้องเพลงของผู้สาวโสดที่เป็นผู้ชาย เนื้อหาส่วนใหญ่จะเน้นความดีใจที่ได้มาพบกัน หรือบอกถึงความดีความซนของทั้งสองฝ่ายเจ้าบ่าวเจ้าสาว และเป็นการอวยพร ส่งเสริมคู่บ่าวสาวด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม พิธีกรรม ต่างๆ ของชาวกะเหรี่ยงอำเภอ สังขละบุรี นั้น สมชาย ศรีสุข (2543:57) ได้สรุปประเพณีต่างๆ ของชาวกะเหรี่ยงใน อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ไว้ดังนี้ 1.ประเพณีการเกิด 2.ประเพณีย่องสาว 3.ประเพณีการแต่งงาน 4.ประเพณีงานศพ 5.ประเพณีผูกข้อมือ 6.ประเพณีฟาดข้าว 7.การแต่งกาย 8.ประเพณีบุญข้าวเปลือก 9.ประเพณีทำบุญรับข้าวใหม่ 10.ประเพณีกวนข้าวทิพย์ 11.พิธีกรรมสะเดาะเคราะห์ต่ออายุ 12.พิธีกรรมทำบุญกลางหมู่บ้าน 13.พิธีกรรมไหว้ผีบ้านผีเรือน หรือผีบรรพบุรุษ 14.พิธีกรรมและความเชื่อเรื่องผีตายโหงทัก

พีระชัย ลิ้มสมบูรณ์ผล (2539: 66) ดนตรีของชาวกะเหรี่ยง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ผลการศึกษาพบว่าชาวกะเหรี่ยงในเขตอำเภอสวนผึ้งจังหวัดราชบุรีพบว่า มีเพลงที่เป็นเอกลักษณ์เป็นของตนเอง 4ประเภท คือเพลงกล่อมลูก เพลงเกี่ยว เพลงรำแคน และเพลงเกี่ยวกับงานศพ ทำนองเพลงแต่ละประเภทมีทำนองหลักทำนองเดียวขับร้องได้หลายเนื้อร้อง สามารถขยายหรือตัดทอนทำนองได้ตามความยาวของเนื้อร้อง เพลงกะเหรี่ยงเป็นบทเพลงพื้นบ้านที่ใช้ขับร้องกันในงานประเพณีและเทศกาลต่างๆ ภายในหมู่บ้านลีลา ของจังหวะและทำนองดำเนินไปอย่างเรียบง่ายสำหรับเครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการขับร้องปัจจุบันใช้แคนเป็นเครื่องดนตรีหลักเป่าคลอไปกับเสียงขับร้ององค์ประกอบดนตรีของเพลงกะเหรี่ยงมีทำนองที่เรียบง่ายมากกระโดดมาก เพลงทุกเพลงใช้จังหวะปานกลางในอัตราจังหวะ 2 จังหวะเคาะ (Simple Duple Time and compound Duple Time) ไม่มีการประสานเสียงพื้นผิวเป็นแบบทำนองเดียวไม่มีการประสานเสียง (Monophonic) คีตลักษณะ (From) มักใช้เพลงเดียว (Unitary From)

โกวิท แก้วสุวรรณ (2542:150) ดุทุหล่า ในพิธีห่ล่าของชาวกะเหรี่ยงโป กรณีสึกษากะเหรี่ยงโป บ้านเกาะสะเดิง ตำบลไล่โว่ อำเภอส่งขะบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ได้ศึกษาดนตรีของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงโปในหมู่บ้านเกาะสะเดิง อำเภอส่งขะบุรี จังหวัดกาญจนบุรี โดยสรุปพิธีกรรมเรียกขวัญที่เป็นมูมของทางมานุษยวิทยาการดนตรีมีพิธีกรรมต่างๆ ของชาวกะเหรี่ยงว่า ดุทุหล่า เป็นการสื่อสารระหว่างคนกับวิลาด้วยการใช้เสียงเคาะและเสียงสวด จากการศึกษพบว่า เสียงเคาะและเสียงสวดนั้นมีลักษณะเป็นดนตรี คือ 1) ผู้ประกอบพิธีกรรมมีลักษณะเป็นนักดนตรี 2) ด้านองค์ประกอบดุทุหล่า การเคาะอย่างมีจังหวะสม่ำเสมอ และการสวดด้วยเสียงสูงต่ำอย่างมีจังหวะลีลา 3) อุปกรณ์ที่ใช้ทำให้เกิดเสียงในการทำพิธีที่ทำให้เกิดเสียง นั้นเปรียบเป็นเครื่องดนตรีและได้สรุปว่าดุทุหล่า

สุริยา รัตนกุล(2538: 23) สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงสะกอ ได้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงเป็นชื่อที่คนทั่วไปเรียกกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มหนึ่งที่อาศัยอยู่หนาแน่นในบริเวณภาคเหนือและภาคตะวันตกของประเทศไทยชื่อ กะเหรี่ยงเป็นชื่อเรียกตามอย่างมอญซึ่งเรียกกลุ่มชาติพันธุ์นี้ว่า 'กะเรง' ชนกลุ่มนี้เรียกตัวเองว่า ปกาเกอญอ (ยกเว้นกลุ่มตองสอ)ซึ่งแปลว่าคนทางภาคเหนือของประเทศไทยและทางรัฐฉานของพม่า เรียกว่าคะหิยน ซึ่งหมายถึงกะเหรี่ยง สะกอและกะเหรี่ยงโป นอกจากคำนี้แล้ว ยัง พบว่า มีการใช้คำว่า กะเหรี่ยงขาว(White Karen) ซึ่งใช้เรียกกะเหรี่ยงสะกอและกะเหรี่ยงโปส่วนภาคตะวันตกเช่น จังหวัด เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ บางครั้งใช้ คำว่า กะเหรี่ยง เรียกกลุ่มชนกะเหรี่ยงที่อาศัยอยู่บริเวณนั้น สำหรับการศึกษาดนตรีชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงสะกอนั้น

ณรงค์ชัย ปิฎกรัตน์, นิรันดร์ ภักดี และ เอกราช แพร่ม่วง (2542: 65) ดนตรีนั้นมีบทบาทต่อสังคมและวัฒนธรรมชนเผ่ากะเหรี่ยงสะกอ 2 ลักษณะคือ ดนตรีตามแบบแผนดั้งเดิม มีทาทเป็นเพลงร้อง ในงานศพและเพื่อ ความบันเทิง เสียงของดนตรีชนเผ่า มีทั้งที่เป็นของดั้งเดิมและที่ได้รับอิทธิพลจากพม่า และ ล้านนา อีก ลักษณะเป็นดนตรีสมัยใหม่ที่เผยแพร่จากเพลงสวดในคริสต์ศาสนาและการแพร่กระจายทางสื่อวิทยุ และ โทรทัศน์เครื่องดนตรีนั้น แบ่งได้เป็น 4ประเภทคือเครื่องดีดมีเตหนากูเตหนา เครื่องสีมีสะล้อ เครื่องตีมีกลองกบ กลองเดอ และ โม เครื่องเป่ามีขลุ่ยปออุและ แกวระบบเสียงพบว่าเป็นระบบเสียง เฉพาะไม่ค่อยคล้ายคลึงกับ ระบบเสียงใดๆแต่มีแนวโน้มที่สามารถจัด อยู่ ในลักษณะบันไดเสียงแบบ 5 เสียง(Pentatonic) ได้แนวทำนองเพลงพบว่าการเคลื่อนที่ของทำนองมี3ลักษณะคือแบบกระโดด ข้ามขั้น แบบเรียงตามลำดับขั้น และแบบซ้ำตัว ในตรูปแบบมีลักษณะแบบท่อนเดียวและแบบสองท่อน

อนรรฆ จรรย์ยานนท์ (2542: 28) ทา เพลงร้องของชนเผ่ากะเหรี่ยงสะกอ ได้เสนอแนวทางการวิเคราะห์ดนตรีในการศึกษาลักษณะเฉพาะทางดนตรีของทำนอง ทา ดนตรีของชาวกะเหรี่ยงสะกอ โดยแบ่งหัวข้อวิเคราะห์ออกเป็น 4 ประเด็น ดังนี้

1.รูปแบบของโครงสร้างของเพลง

เป็นการวิเคราะห์โครงสร้างของรูปแบบคีตลักษณ์ในลักษณะภาพรวมของทำนองว่าประกอบด้วย เซลล์, วลีเพลง และประโยคเพลงอย่างไร วลีเพลง หมายถึง หน่วยทำนองที่มีความสมบูรณ์จบในตัวเอง การกำหนดเป็นวลีเพลงพิจารณาจากการว่าเพลง ตั้งแต่การเริ่มร้องถึงจุดพักเพื่อการหายใจหรือการเว้นระยะในช่วงลงคำสุดท้ายซึ่งส่งสัมผัสไปยังวลีเพลงถัดไปตามลักษณะคำประพันธ์ ประโยคทำนอง หมายถึง ทำนองเพลงที่ประกอบด้วยด้วยวลีเพลง ความยาวของประโยคทำนองมีความสัมพันธ์โดยตรงกับโครงสร้างลักษณะคำประพันธ์

2. การเคลื่อนที่ของระดับเสียงโครงสร้าง

เป็นการวิเคราะห์โครงสร้างท่วงทำนองเพลงชาวซอง ในประเด็นการใช้เสียงหลักหรือเสียงสำคัญมาเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจโครงสร้างท่วงทำนองเพลง เสียงหลักนั้นจะพิจารณาจากการเคลื่อนที่ของระดับเสียงที่ซ้ำกันจำนวนมากครั้ง

3 ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อเพลงกับประโยคทำนอง

เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการเรียงพยางค์ของเนื้อเพลงที่สัมพันธ์กับวลีเพลงใน 1 วลีเพลง เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเนื้อเพลงกับประโยคเพลงทำนองในบทเพลง

4 บันไดเสียง

บันไดเสียง หมายถึง โน้ตดนตรี 5-12 ตัวเรียงกันตามลำดับจากต่ำไปหาสูง หรือจากสูงไปหาต่ำ บันไดเสียงมีหลายชนิดแต่ละชนิดมีโครงสร้างต่างกัน

การศึกษาวเคราะห์ดนตรี จำเป็นต้องศึกษาประเด็นที่ 4 เพราะเป็นพื้นฐานในการศึกษาเบื้องต้นเพื่อให้ทราบลักษณะคีตลักษณ์และรายละเอียดของดนตรีของเพลงอย่างชัดเจน

ศรัณย์ นักรบ (2541:105) ดนตรีชาวเขาเผ่าเย้า กรณีศึกษาหมู่บ้านผาเตือ อำเภอมะปาย จังหวัดเชียงใหม่ ได้ทำการศึกษาวิจัยดนตรีชาวเขาเผ่าเย้า ในกรณีศึกษาหมู่บ้านผาเตือ อำเภอมะปาย จังหวัดเชียงใหม่ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาดนตรีในวัฒนธรรมที่ยังคงอยู่ ซึ่งเป็นการถ่ายทอดด้วยวิธีปากเปล่าตามแบบดั้งเดิมของชาวเขาเผ่าเย้า ผลการศึกษาค้นพบว่า วัฒนธรรมดนตรี ได้มีการสืบทอดกันมาช้านาน ไม่สามารถยืนยันได้เกิดขึ้นในยุคในสมัยใดนอกจากตำนานที่เล่าสืบทอดกันมา ดนตรีเป็นลักษณะการถ่ายทอดด้วยวิธีปากเปล่า เครื่องดนตรีและส่วนประกอบต่างๆ เป็นวัสดุที่หาได้จากธรรมชาติได้แก่ ไม้และ หนังสัตว์ มี 4 ชนิด คือ หยัด เป็นเครื่องดนตรีชนิดเดียวที่บรรเลงทำนอง โย ตั้งล้อและเข่าเจีย เป็นเครื่องจังหวะ การประสมวงมี 2 ลักษณะคือ วงดนตรีที่มีเครื่องดนตรีทั้ง 4 ชิ้น และวงดนตรีที่มีเฉพาะเครื่องประกอบจังหวะ 3 ชิ้น ดนตรีจะใช้บรรเลงเฉพาะเพื่อประกอบพิธีกรรมสำคัญ 3 พิธีกรรมเท่านั้น พิธีกรรมแต่งงานแบบใหญ่ พิธีกรรมงานศพ และพิธีกรรมงานขึ้นบ้านใหม่ บทเพลงที่บรรเลงประกอบพิธีกรรมทั้งหมด 11 เพลง โดยได้ทำการศึกษาถึงโครงสร้างที่เป็นลักษณะเฉพาะที่ปรากฏให้เห็นเด่นชัด ซึ่งพบว่าบทเพลงเป็นลักษณะที่มีแนวทำนอง

เดียว ไม่ปรากฏการเสียงในลักษณะดังเบา โครงสร้างของทำนองประกอบไปด้วยโน้ตเสียงยาวสลับกับกลุ่มโน้ตตกต่ำทำนองที่เป็นวลีสั้นๆ ระบบ เสียงมีเอกลักษณ์เฉพาะซึ่งใกล้เคียงกับระบบเสียงไมเนอร์มิได้ใกล้เคียงกับระบบเสียงของดนตรีไทยแต่ประการใด ในการบรรเลงเพลงพบว่า จะไม่เป็นไปตามกลุ่มเสียงไมเนอร์ทั้งนี้เนื่องจากดนตรีมีอิสระในการสร้างเสียงเครื่องดนตรีที่บรรเลงประกอบจังหวะไม่มีบทบาทมากนัก เป็นลักษณะการทำนองของหยัดเท่านั้น

จรัญ กาญจนประดิษฐ์(2547: 203) การศึกษาดนตรีชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง หมู่บ้านกองม่องทะ ตำบลไล่โว่ อำเภอสังขะบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ได้ทำการศึกษาวิจัยดนตรีชาวกะเหรี่ยง หมู่บ้านกองม่องทะ ตำบลไล่โว่ อำเภอสังขะบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า ดนตรีดั้งเดิมของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงได้รับอิทธิพลมาจากมอญและพม่า โดยแบ่งประเภทต่างๆ ดังนี้ 1) เครื่องดีด ได้แก่ นาเดย์ (พินกะเหรี่ยง) และเมตารี (แมนโดลิน) 2) เครื่องตี ได้แก่ ปาตาล่า (ระนาดเหล็ก) โหม่งวาย (ฆ้องวง) ตะโพ้ว(ตะโพนใหญ่) ตาคู้ว(ตะโพนเล็ก) ป๊าว (เปิง 4 ใบ) เวหล่าเคาะจี (เกราะไม้) เจ่งจี (ฉาบใหญ่) ก้อง(กังสดาล) โคร๊ะ(เกราะไม้ขนาดใหญ่) 3) เครื่องเป่า ได้แก่ หม่วย (ปี่เขาควาย) ชะหน่วย (ปี่) และ ปี่บา (แคน) สำหรับเพลงร้องของชาวกะเหรี่ยง (กะดู่) นั้นเป็นเพลงดั้งเดิมที่สืบทอดต่อมาจากบรรพบุรุษมีเนื้อหาต่างๆ เช่น ประวัติศาสตร์ชนเผ่า ธรรมชาติ ศาสนา ฯลฯ บทเพลงต่างๆนี้ยังแสดงถึงการถ่ายทอดทางวรรณกรรมและอนุรักษ์ภาษาโผล่ว ไว้ด้วยบทเพลงนี้นิยมร้องเพลงประกอบการบรรเลง นาเดย์ เมารี หรือปี่บา เพื่อความบันเทิงในโอกาสต่างๆ และประกอบพิธีกรรมโดยเชื่อว่าดนตรีสามารถเป็นสื่อกลางระหว่างชาวโผล่วและสิ่งศักดิ์สิทธิ์วัฒนธรรมของชาวกะเหรี่ยงมีดนตรีเข้าไปมีบทบาทสำคัญในทุกช่วงชีวิต ตั้งแต่ เกิดจนตาย เช่น เพลงกล่อมเด็ก เพลงจีบสาว และเพลงส่งวิญญาณที่ร้องในงานศพ อีกทั้งในด้านกระบวนการผลิตฤดูเกี่ยวข้าว จะมีเสียงหม่วย (ปี่เขาควาย) เป็นสัญญาณแห่งขวัญกำลังใจของการเริ่มฤดูการเก็บเกี่ยวเป็นสื่อระหว่างโผล่วกับผีป้อโย (แม่โพสพ) มีเพลงฟาดข้าวที่ร้องในงานฟาดข้าว สำหรับพิธีกรรมในรอบปี เช่น พิธีทำบุญข้าวใหม่ พิธีผูกข้อมือ ดนตรีมีหน้าที่เป็นดนตรีประกอบพิธีกรรม (Ceremonial Music) เป็นสื่อกลางระหว่างชาวโผล่วกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และเพื่อนำจิตใจของผู้เข้าร่วมพิธีกรรมเข้าสู่พิธีกรรมด้วยจิตใจที่มีสมาธิ ศรัทธา ย้ำเตือนความภูมิใจทางชาติพันธุ์ของตนเอง

ศิริธร สาวสม (2555: 98) กรณีศึกษาหมู่บ้านโป่งกระทิงบน ตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ในพื้นที่วิจัยมีเครื่องดนตรี คือ แคน กลองยาว ฉิ่ง ฉาบ กรับไม้ ซึ่งแคนเป็นประเภท 7 ใช้บรรเลงประกอบการร้องเพลง และประกอบการแสดง ดนตรีของชาวกะเหรี่ยง บทบาทในแต่ละช่วงชีวิต เช่น เพลงนิทาน เพลงในงานแต่งงาน และเพลงร้องในงานศพ สำหรับเพลงร้องเป็นเพลงที่สืบทอดกันมาโดยวิธีมุขปาฐะ เนื้อหากล่าวถึงธรรมชาติ ศาสนาและคำสอน มีลักษณะเป็นบทเพลงสั้นๆ และประกอบพิธีกรรม โดยมีลีลาของจังหวะและทำนองดำเนินไปอย่างเรียบง่ายใช้ภาษากะเหรี่ยงในการ

ขับร้อง เพื่อเป็นการอนุรักษ์ภาษาของตนไว้

วิสุตา เจียมเจิม (2554: 92) การศึกษาดนตรีกะเหรี่ยงบ้านปาละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ทำการศึกษาดนตรี ของชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ วิถีชีวิตของชาวกะเหรี่ยงบ้านปาละอู ชาวกะเหรี่ยงยังมีความเป็นอยู่และวิถีชีวิตที่คล้ายคลึงกับคนไทยชาวบ้านทั่วไป ในการอยู่ร่วมกันนั้นจะมีความช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกันมีความสามัคคีกันในชุมชน มิได้มีการแบ่งแยกกันแต่อย่างใด ประเพณีความเชื่อที่เกี่ยวกับชีวิตนั้นได้แก่ ประเพณีการเกิด การไหว้ผี การไหว้พระจันทร์ งานบุญเจดีย์ ส่วนในงานแต่งงานจะมีการร้องเพลงหมู่โดยมิได้มีเครื่องดนตรีใดบรรเลงประกอบ ด้านการแต่งกายส่วนมากจะใส่เสื้อที่ทอควีเป็นสีต่างๆ มิได้ใส่ตามประเพณีอย่างแต่ก่อนแล้ว บ้างก็จะแต่งตัวแบบไทยทั่ว ๆ ไป แต่ถ้ามักเป็นการแสดงหรือพิธีสำคัญแล้วก็จะแต่งตามประเพณีดั้งเดิม

นิติพรธณ สุวาท (2557: 97) ชรวงถง เครื่องดนตรีชนเผ่ากะเหรี่ยงโปว์ อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี ในพื้นที่วิจัยเครื่องดนตรีที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่ากะเหรี่ยงโปว์ อำเภอบ้านไร่ คือ ชรวงถงซึ่งเป็นเครื่องดนตรีที่มีมาแต่โบราณ ใช้ในงานประเพณี พิธีกรรม และเพื่อความบันเทิงหรือเล่นประกอบเพลงร้องโต้ตอบกัน โดยมีเนื้อร้องแตกต่างกันออกไป เช่น เพลงการเกี่ยวพาราฮี เพลงนิทาน เพลงประกอบการรำตง เพลงเรื่องนก เพลงแต่ละเพลงจะนำไปใช้ร้องตามโอกาสที่เหมาะสม เนื้อหาของเพลงกล่าวถึงวิถีธรรมชาติ และคติคำสอนต่างๆ มีลักษณะเป็นบทเพลงสั้นๆ บรรเลงและร้องเข้าไปซ้ำมาโดยมีลีลาของจังหวะและทำนองดำเนินไปอย่างเรียบง่าย ใช้ภาษากะเหรี่ยงในการขับร้องเพื่อเป็นการอนุรักษ์ภาษาของตนเองไว้ เพราะฉะนั้น ชรวงถง เครื่องดนตรีชนเผ่ากะเหรี่ยงโปว์ อำเภอบ้านไร่ ซึ่งเป็นมรดกที่ถูกสืบทอดต่อกันมาช้านาน จึงเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเข้มแข็งทางวัฒนธรรมและความภาคภูมิใจในความเป็นชาติพันธุ์ของชนเผ่ากะเหรี่ยงโปว์ อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี

นพมาศ ศรีตะลหฤทัย (2550:156) สภาพบทบาททางวัฒนธรรมชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงหมู่บ้านปะน้อย ตำบลแม่อุสุ อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก โดยมุ่งศึกษาสภาพและบทบาททางวัฒนธรรมชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง และศึกษาบทเพลงชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงหมู่บ้านปะน้อย ตำบลแม่อุสุ อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก ผลการศึกษาพบว่าชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงสะกอตั้งถิ่นฐานอยู่ตามไหล่เขาและเชิงเขา แต่งกายด้วยชุดประจำเผ่า มีอาชีพทำไร่ ทำสวน งานทอ ส่วนเครื่องดนตรีนั้นแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือเครื่องดีด ได้แก่เตหน่า (พิน) เครื่องเป่า ได้แก่ กะป้อ เครื่องตีได้แก่ เดเบาะ และ เจิ้งจี (ฉาบ) ใช้บรรเลงประกอบพิธีกรรม บรรเลงเพื่อความบันเทิง และบรรเลง ประกอบการแสดง บทเพลงมี 2 ประเภท คือ เพลงบรรเลง และ เพลงร้อง เพลงร้องคือเพลงกล่อมเด็กร้องโต้ตอบกันระหว่างชายหญิง (การเกี่ยวพาราฮี) เพลงร้องในพิธีแต่งงาน และร้องเพลงในพิธีงานศพ ปัจจุบันดนตรีชาวเผ่ากะเหรี่ยงหมู่บ้านปะน้อย ตำบลแม่อุสุ อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก ยังมีการสืบทอดวัฒนธรรมประเพณีต่างๆ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าชนชาวกะเหรี่ยง หมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก โดยใช้การดำเนินการวิจัยตามหลักมานุษยวิทยาเชิงคุณภาพ โดยรวบรวมข้อมูลเอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง องค์ความรู้ต่างๆ และข้อมูลจากการปฏิบัติการภาคสนาม โดยศึกษาสภาพพื้นฐานโดยทั่วไปของชุมชน และนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์นำมาเรียบเรียง ในรูปแบบเชิงพรรณนาวิเคราะห์เป็นความเรียง ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลต่างๆทั้งด้านเอกสารและข้อมูลภาคสนาม ดังรายละเอียด ดังต่อไปนี้ ผู้วิจัยได้ค้นคว้ารวบรวมเอกสารข้อมูลและสิ่งพิมพ์ ได้แก่ เอกสาร วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชนชาวกะเหรี่ยง โดยได้ทำการศึกษาจากแหล่งข้อมูลต่างๆดังนี้

สำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
หอสมุดแห่งชาติ
ห้องสมุดศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย
ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมชาวเขาจังหวัดตาก
สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดตาก

วิธีการดำเนินการรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

- 1.ติดต่อขออนุญาตเข้าพื้นที่ต่อผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน ผู้อาวุโสที่ชุมชนให้ความนับถือทราบล่วงหน้า
- 2.แนะนำตนเองและแจ้งวัตถุประสงค์ในการทำวิจัยแก่ ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน
- 3.ผู้อาวุโสประจำหมู่บ้าน ที่หมู่บ้านให้ความเคารพนับถือทราบเพื่อขอคำแนะนำ ต่างๆ สำหรับการวิจัยครั้งนี้
- 4.ทำการพูดคุย สอบถาม สัมภาษณ์จากชาวบ้านที่มีความสามารถในสื่อสารภาษาไทย ในกรณีที่สื่อสารด้วยภาษากระเหรี่ยงต้องอาศัยคนในหมู่บ้านที่สื่อสารภาษาไทย
- 5.นัดหมายกับผู้ที่ให้ข้อมูลรวมทั้งนักดนตรีเพื่อบันทึกข้อมูลทั้งการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการและการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ

6.สังเกตการณ์กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงโดยเฉพาะบทเพลงที่

บรรเลง

7.บันทึกข้อมูลทั้งหมดลงในแถบบันทึกเสียง แถบวีดิทัศน์ กล้องถ่ายภาพนิ่งชนิดดิจิทัล

ขั้นศึกษาข้อมูล และจัดทำข้อมูล

ขั้นศึกษาข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลที่ได้รับจากการเก็บข้อมูลภาคสนามเป็นข้อมูลหลักใช้ข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องตำราหนังสือทางวิชาการเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆเป็นข้อมูล สนับสนุน ซึ่งได้ศึกษาจัด เรียบเรียงให้เป็นระบบ โดยมีรายละเอียดของการรวบรวมและศึกษาข้อมูล เพื่อเป็นการวิเคราะห์ต่อไป

ขั้นจัดทำข้อมูล

- 1.นำข้อมูลจากการค้นคว้าและรวบรวมจากเอกสารสิ่งพิมพ์ งานวิจัย และตำรา วิชาการต่างๆ มาจัดเรียงลำดับตามความสำคัญของเนื้อหา
- 2.นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลต่างๆ และข้อมูลที่ได้จากประสบการณ์ตรง มาจัด เรียบเรียงให้มีความสัมพันธ์และมีความต่อเนื่องเกี่ยวกับเนื้อหา
- 3.ถอดข้อมูลจากเครื่องบันทึกเสียงและภาพเคลื่อนไหวเพื่อบันทึกเป็น ลายลักษณ์อักษร
- 4.ศึกษาเปรียบเทียบจากเอกสาร รายงานการวิจัย ตำราหนังสือ ทางวิชาการ รวมทั้งวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์
- 5.ขอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไขข้อมูล
- 6.นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุง เรียบเรียงเนื้อหา โดยจัดลำดับให้สัมพันธ์

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์ 2 แบบคือ การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการและการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ

1.การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ วิธีการสัมภาษณ์แบบนี้ผู้วิจัยจะกำหนดคำถามไว้ล่วงหน้าโดยคำถามจะมีลักษณะที่ต้องการคำตอบเฉพาะเจาะจงในประเด็นที่เกี่ยวกับดนตรีและบทเพลงต่างๆ ได้แก่

ประวัติความเป็นมาของดนตรี, นักดนตรี

วิธีการบรรเลง

การประสมวงดนตรี

การถ่ายทอดดนตรี

2.การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ เป็นวิธีที่ผู้วิจัยใช้มากที่สุดในในการทำวิจัยครั้งนี้ และเป็นวิธีการที่ใช้ควบคู่ไปกับการสังเกตการณ์โดยบุคคลทั่วไปในหมู่บ้าน เป็นผู้ให้ความร่วมมือใช้สัมภาษณ์ในเรื่องสภาพต่างๆ ไปในหมู่บ้านและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องด้าน ดนตรีชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

อุปกรณ์ที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

- 1.อุปกรณ์ในการจดบันทึก แบบสัมภาษณ์และกระดาษบันทึกโน้ต
- 2.เครื่องบันทึกเสียง และแถบวีดีทัศน์
- 3.เครื่องบันทึกวีดีทัศน์ และแถบวีดีทัศน์
- 4.กล้องถ่ายภาพชนิดดิจิทัล

ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษารวบรวมข้อมูลภาคสนามแล้วประมวลข้อมูลต่างๆเข้าด้วยกันแล้วนำมาวิเคราะห์ ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้ตามหลักวิเคราะห์ตามหลักของมนุษยดุริยางควิทยา (Ethnomusicology) มาวิเคราะห์หาเหตุผล โดยใช้แนวคิดทางมนุษยวิทยา เป็นแนวทางใน การวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งจะทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลตามจุดมุ่งหมาย

**ตอนที่ 1.ศึกษาสภาพปัจจุบันของชุมชนกะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเด๊ะ และ วัฒนธรรมดนตรี
กะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก**

**1.1ศึกษาสภาพปัจจุบันของกะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเด๊ะตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด
จังหวัดตาก**

- 1.1.1 ประวัติหมู่บ้านพะเด๊ะ
- 1.1.2 การตั้งถิ่นฐานบ้านเรือน
- 1.1.3 อาชีพ
- 1.1.4 สาธารณูปโภค
- 1.1.5 การศึกษา
- 1.1.6 ศาสนาและความเชื่อ
- 1.1.7 ภาษากะเหรี่ยง

**1.2 วัฒนธรรมดนตรีกะเหรี่ยง หมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด
จังหวัดตาก**

- 1.2.1ประวัติความเป็นมาของดนตรี
- 1.2.2ประเภทของเครื่องดนตรี
- 1.2.3วิธีการบรรเลง ระบบเสียง
- 1.2.4การสืบทอด
- 1.2.5นักดนตรี

**ตอนที่ 2.ศึกษาบทเพลงกะเหรี่ยง หมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด
จังหวัดตาก**

2.บทเพลง

2.1บทเพลง

- เพลงเกี่ยวกับความรัก
- เตหนาไฟ
- นมมีเอ
- น่อ เหมาะ กวะ
- ธา เกอะ เหน่อ

ธา หน่อ ธา จ่อ 1

ธา หน่อ ธา จ่อ 2

เพลงเกี่ยวกับประวัติชนเผ่า

โก๊ละ

โปเดอะจ่อ

เวกี้แม่

เพลงเกี่ยวกับธรรมชาติ

เกอะต๋อทีก๊อ

ชะ หล่อ ดู คี

เพลงเกี่ยวกับพิธีกรรม

ธา ทุ ธา ยัว

ธา ปลือ

ธากี้ จื่อ ลา ทุ ญู

2.2 วิเคราะห์บทเพลง

รูปแบบของบทเพลง

บันไดเสียง

จังหวะ

ทำนอง

ขั้นตอนสรุปและอภิปรายผล

จากนั้นทำการสรุปผล อภิปรายผลการวิจัยและเสนอแนะในบทที่ 5

1. เรียบเรียงจัดทำข้อมูลผลการศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูล
2. สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลในเชิงพรรณนาวิเคราะห์
3. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทที่ 4

ดนตรีชาวกะเหรี่ยง หมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

การศึกษาวิชาญนี้เป็นการศึกษาวิชาญเชิงคุณภาพทางมานุษยดุริยางควิทยา (Ethnomusicology) เกี่ยวกับดนตรีชาวกะเหรี่ยง หมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก โดยการรวบรวมข้อมูลวัฒนธรรมด้านดนตรี และวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องจากการลงพื้นที่ภาคสนาม ดนตรีของชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเด๊ะ เป็นดนตรีแบบดั้งเดิม ซึ่งมีการสืบทอดกันมาแบบมุขปาฐะ และ จากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมสภาพปัจจุบัน ทำให้การศึกษาวรรณกรรมดนตรีของชนเผ่าที่มีการเปลี่ยนแปลง จะทราบถึงโครงสร้างทางสังคมซึ่งมีผลต่อดนตรีชนเผ่าทำให้เกิดเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม

ตอนที่ 1. ศึกษาสภาพปัจจุบันของชุมชนกะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเด๊ะ และวัฒนธรรมดนตรีกะเหรี่ยง หมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

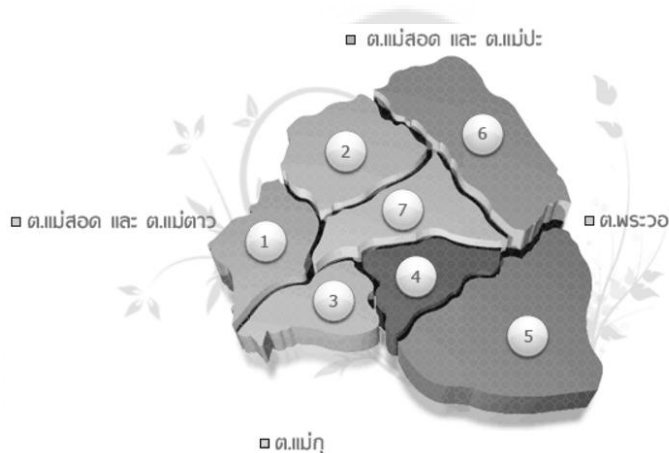
1.1 ศึกษาสภาพปัจจุบันของกะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

1.1.1. ประวัติหมู่บ้านพะเด๊ะ

หมู่บ้านพะเด๊ะตั้งอยู่ หมู่ที่ ๔ ของตำบลพระธาตุผาแดงเริ่มก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๓๔ โดยผู้ก่อตั้งคนแรกคือ นายพะเด๊ะ และเป็นผู้นำคนแรกของบ้านพะเด๊ะ สมัยก่อนหมู่บ้านพะเด๊ะไม่มีผู้ใหญ่บ้าน หรือหัวหน้าหมู่บ้าน ต่อมานายตะลูทเป็นผู้นำหมู่บ้านคนที่ ๒ ปกครองหมู่บ้าน ต่อจากนายพะเด๊ะ สำหรับผู้นำหมู่บ้านคนที่ ๓ ได้แก่ นายปรุท และนายอทุทเป็นผู้นำหมู่บ้านคนที่ ๔ หลังจากนั้นในปีพ.ศ. ๒๕๐๕ ทางราชการได้เข้ามาแต่งตั้งผู้ใหญ่บ้านคนแรกคือ นายพะซุ บรรพตอัศวกุล และช่วงนั้นทางการได้มาเปิดทำการสอนหนังสือให้กับชาวบ้าน เพื่อให้ได้รู้หนังสือ จากนั้นในปี ๒๕๑๐ ได้มีการแต่งตั้ง นายวาทิ สิงห์ประเสริฐกุล เป็นผู้ใหญ่บ้านคนที่ ๒ มีผลงาน คือ ทำการตัดถนนเข้าหมู่บ้านพะเด๊ะ ขุดบ่อน้ำบาดาลร่วมกับทางราชการ สร้างโรงเรียน สร้างสะพานข้ามลำห้วยแม่ตาว สำหรับผู้ใหญ่บ้านคนที่ ๓ ได้แก่ นายพะละที เมืองจันทร์หอม ได้ของบประมาณทางราชการทำประปาใช้ในหมู่บ้าน เริ่ม มีไฟฟ้าใช้ มีเจ้าหน้าที่ทางการเข้ามาส่งเสริมอาชีพ ผู้ใหญ่บ้านคนที่ ๔ คือ นายประยุทธ์ อ่อนทวงศ์ ได้เพิ่มท่อประปาขยายสายเมน ขยายเขตไฟฟ้าหมู่บ้าน ผู้ใหญ่บ้านคนต่อมาเป็นคนี่ ๕ คือ นายไพฑูรย์ รักษตระกูลศิริ ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ปี ๒๕๓๘-ปัจจุบัน มีผลงานคือขยาย

ถนนเข้าหมู่บ้าน โดยได้รับความอนุเคราะห์จาก บริษัทผาแดงอินดัสทรีจำกัด บ้านพะเด๊ะ เป็นหมู่บ้านพัฒนาที่ได้รับรางวัลจากการประกวด อ.พ.ป. เมื่อ ปี ๒๕๔๐

ตำบลพระธาตุผาแดงเป็นตำบลที่ 10 ของอำเภอแม่สอด แต่เดิมเป็นหมู่บ้านที่ขึ้นกับตำบลแม่ตาว ต่อมาได้แยกเป็นตำบลใหม่เมื่อปี พ.ศ. 2529 เนื่องจากมีหมู่บ้านและประชากรมีจำนวนเพิ่มขึ้น ซึ่งในสมัยนั้นตรงกับนายพยุณ มีทองคำ ดำรงตำแหน่งนายอำเภอแม่สอด พร้อมให้แยกตำบลและ ตั้งชื่อตำบลใหม่ “ตำบลพระธาตุผาแดง ” ตั้งอยู่ในทิศตะวันออกของที่ว่าการอำเภอแม่สอด ประมาณ 3 กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดตากประมาณ 95 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมดโดยประมาณ 124.8 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 78,000 ไร่

ภาพประกอบ 1 หมู่บ้านและอาณาเขตติดต่อ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

หมู่บ้าน

- 1.บ้านค้ำกิบาล
- 2.บ้านหัวฝาย
- 3.บ้านแม่ตาวใหม่
- 4.บ้านพะเด๊ะ
- 5.บ้านถ้ำเสือ
- 6.บ้านขุนห้วย
- 7.บ้านเอื้องดอย

อาณาเขตติดต่อ

- ทิศเหนือ ติดกับ ตำบลแม่สอด และตำบลแม่ปะ
 ทิศใต้ ติดกับ ตำบลแม่กุ
 ทิศตะวันออก ติดกับ ตำบลพะวอ
 ทิศตะวันตก ติดกับ ตำบลแม่สอด และตำบลแม่ตาว

ภาพประกอบ 2 จากตัวอำเภอแม่สอต ใช้ทางหลวงหมายเลข 1090 มุ่งหน้าไปอำเภออุ้มผาง

ภาพประกอบ 3 ป้ายทางแยกเข้าหมู่บ้านจากปากทางเข้าไปอีก 5 กิโลเมตร

ภาพประกอบ 4 ปากทางแยกเข้าหมู่บ้าน

ภาพประกอบ 5 ปากทางเข้าหมู่บ้าน

1.1.2.การตั้งถิ่นฐานบ้านเรือน

ลักษณะบ้านเรือนของกะเหรี่ยงนั้นนิยมสร้างเป็นบ้านยกพื้นสูงมีชานบ้าน บางส่วนก็ตั้งบ้านเรือนบนที่ราบเช่นเดียวกับชาวพื้นราบทั่วไป แต่ส่วนใหญ่แล้วชาวกะเหรี่ยงจะตั้งถิ่นฐานเป็นหลักแหล่งถาวร ไม่ย้ายถิ่นบ่อยๆ ลักษณะบ้านเรือนของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง สร้างด้วยวัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น ส่วนมากจะใช้เสาไม้จริงซึ่งเป็นไม้เนื้อแข็งทำโครงของบ้าน และไม้ไผ่สับและตีแผ่เป็นฟากมาทำพื้นบ้านและฝาบ้าน หลังคามุงด้วยหญ้าคาแห้งเย็บเป็นตับ หรือมุงด้วยใบตองตึง บ้านกะเหรี่ยงสร้างแบบยกพื้น มีห้องเดียวเป็นห้องอเนกประสงค์ ใช้เป็นห้องรับแขก ห้องครัว ห้องอาหาร และห้องประกอบพิธีกรรม ครอบครัวใดที่มีบุตรสาวโตแล้ว อาจกันห้องด้วยฉากให้นอนแยกต่างหาก หลังคาบ้านกะเหรี่ยงจะสร้างให้หลบต่ำเพื่อป้องกันลมหนาว และเพื่อไม่ให้ลมพัดเข้าบ้านมากเกินไป เพราะหากลมพัดเข้าบ้านมาก จะทำให้ลูกไฟจากเตาไฟในบ้านปลิวไปติดหลังคาบ้านทำให้เกิดไฟไหม้ได้ง่าย หรือถ้าบ้านที่มีฐานะทางการเงินดี หลังคาบ้านจะสร้างด้วยกระเบื้องหรือสังกะสี นอกจากนั้นบ้านกะเหรี่ยงไม่มีช่องลมจึงค่อนข้างมืด

หนุ่มสาวเมื่อแต่งงานกันแล้ว ฝ่ายชายจะต้องแยกไปสร้างบ้านเรือนใหม่ ผู้หญิงจะเป็นใหญ่ในบ้านและเมื่อตัดสินใจเกี่ยวกับพิธีกรรมต่างๆ ส่วนผู้ชายเป็นหลักในการทำมาหากิน เมื่อตัดสินใจแต่งงานกันแล้ว จะรักเดียวใจเดียวตลอดไป ไม่มีการหย่าร้างหรือมีเมียน้อยทำให้ชีวิตครอบครัวมีความประนีประนอมกันเป็นอย่างมาก การมีชีวิตคู่ผัวเมียเดียวตลอดชีวิต ไม่ผิดลูกผิดเมียผู้อื่น ซึ่งถ้าผิดเป็นความผิดที่รุนแรงมาก ภายในหมู่บ้านจะมีหัวหน้าที่สมาชิกทุกคนให้ความนับถือและเชื่อฟังจึงทำให้ชาวกะเหรี่ยงมีชีวิตรอยู่อย่างสงบสุขและมีความผูกพันและรักษ์เผ่าพันธุ์ตัวเอง

กะเหรี่ยงในแถบภาคเหนือและภาคตะวันตก มักจะตั้งถิ่นฐานอยู่ตามหุบเขาที่มีลำธารเล็กๆ ไหลผ่าน เพราะกลุ่มชนที่เสาะแสวงหาที่ดินเพื่อปลูกข้าวนากลุ่มมาตั้งแต่อดีต ในขณะที่ชาวไทยภูเขากลุ่มอื่นๆ เช่น ม้ง อาข่า เย้า ลีซอ มูเซอ มักจะตั้งถิ่นฐานอยู่บนเนินเขา อากาศที่หมู่บ้านกะเหรี่ยงนั้นเย็นสบาย การตั้งถิ่นฐานถาวรในหุบเขาในป่าทำให้ชุมชนกะเหรี่ยงเป็นชุมชนที่มีโรคมาลาเรียสูง กะเหรี่ยงในประเทศไทยชอบอาศัยประจำที่ การที่ชาวกะเหรี่ยงสามารถอาศัยอยู่ประจำที่ได้ก็เพราะมีความสามารถในการอนุรักษ์ที่ดินการตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนของชาวกะเหรี่ยง มีความเชื่อว่า ต้นไม้ คือชีวิต ทุกสิ่งทุกอย่างและสิ่งแวดล้อมมีเจ้าของให้ความเคารพในจิตวิญญาณที่อยู่ในธรรมชาติและระบบจักรวาล ยึดมั่นในคุณธรรมและการดำเนินชีวิตเยี่ยงบรรพชน เราจะสังเกตเห็นได้ว่ามีชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงอาศัยอยู่ที่ไหนก็จะมีป่าไม้ที่นั่น

ภาพประกอบ 6 ลักษณะบ้านเรือนของชาวกะเหรี่ยง

1.1.3 การประกอบอาชีพ

ชาวกะเหรี่ยงบ้านพะเด๊ะ ยังประกอบอาชีพโดยส่วนใหญ่ คือการเพาะปลูก เพราะชาวกะเหรี่ยงมีความคิด ความเชื่อในธรรมชาติ และการดำเนินชีวิตประจำวันของคนกะเหรี่ยงในเรื่องการทำมาหากินจึงอยู่ในลักษณะพึ่งพา การทำไร่เพาะปลูกเพื่อยังชีพ และหาของป่า โดยปลูกแบบไร่หมุนเวียน เป็นการทำไร่แบบที่ไ้ประโยชน์จากพื้นดินในระยะเวลาที่สั้น แล้วทิ้งให้ป่าฟื้นตัวในเวลายาวนาน เมื่อป่าฟื้นตัวแล้วจึงกลับมาใช้พื้นที่เดิมซ้ำอีก ดังนั้นการประกอบอาชีพส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับของเรื่องเกษตรกร คือการทำไร่ ที่สำคัญเช่น นาข้าว ข้าวโพด ในการทำไร่ของกะเหรี่ยงในหนึ่งปีจะทำไร่ครั้งเดียว เป็นการเกษตรน้ำฝนเพียงอย่างเดียว โดยจะปลูกพืชหลากหลายชนิด และจะเก็บผลผลิตไม่พร้อมกัน

ภาพประกอบ 7 การทำนา

ภาพประกอบ 8 การทำไร่ข้าวโพด

1.1.4 สาธารณูปโภค

ตำบลพระธาตุผาแดงมีไฟฟ้าเข้าถึงทุกหมู่บ้าน ตั้งแต่หมู่ 1-7 จากการไฟฟ้า
ภูมิภาค อำเภอมะสอ

ประปาภูเขา ประปาภูเขานี้เป็นการต่อท่อ จากแหล่งน้ำบนภูเขาโดยอาศัย แรงดันน้ำ
ส่งมาตามท่อและใช้ได้ทุกครัวเรือน

ภาพประกอบ 9 ระบบไฟฟ้าในหมู่บ้าน

1.1.5 การศึกษา

โรงเรียนบ้านพะदैะ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ตั้งขึ้นเมื่อ วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๒ ในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ มีเนื้อที่ ๔ ไร่ (ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของสำนักสงฆ์บ้านพะदैะ) มีอาคารเรียนชั่วคราว ๑ หลัง เปิดทำการสอนครั้งแรกมีนักเรียนทั้งสิ้น จำนวน ๓๐ คนและมีนายจรูญ ยศแก้ว เป็นครูใหญ่โรงเรียนบ้านพะदैะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๒ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเปิดสอน ในระดับชั้น อนุบาล 1 ถึง ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3

ภาพประกอบที่ 10 โรงเรียนบ้านพะदैะ

จำนวนนักเรียน

ชั้น/เพศ	ชาย	หญิง	รวม	ห้องเรียน
อบ.3 ขวบ	0	0	0	0
อบ.1	12	11	23	1
อบ.2	9	11	20	1
รวม อบ.	21	22	43	2
ป.1	7	8	15	1
ป.2	10	12	22	1
ป.3	13	4	17	1
ป.4	11	6	17	1
ป.5	9	8	17	1
ป.6	7	13	20	1
รวมประถม	57	51	108	6
ม.1	8	5	13	1
ม.2	13	6	19	1
ม.3	11	16	27	1
รวมมัธยมต้น	32	27	59	3
รวมทั้งหมด	110	100	210	11

จำนวนครู

ชื่อ นามสกุล	ตำแหน่ง
นางอุไร วงษ์พีระพัฒน์	ผู้อำนวยการโรงเรียน ชำนาญการพิเศษ
นางกิตติมาภรณ์ ใจตะเสน	ครู ชำนาญการ
นายเกษม ใจสะอาด	ครู ชำนาญการ
นางอรสา วิธวงศ์	ครู ชำนาญการพิเศษ
นายปติศักดิ์ ดอนคำเพ็ง	ครู
นายประหยัด อ่อนทวงศ์	ครู ชำนาญการ
นายพงษ์อนันต์ คำน่าน	ครู
นางอุไรพร สารสุทธิต	ครู
นายณัฏพล หงษ์ผา	ครูผู้ช่วย
นางสาววารินทร์ แสนเมืองอินทร์	ครู
นางหงษ์หยก อินสุข	ครูผู้ช่วย

1.1.6 ศาสนาและความเชื่อ

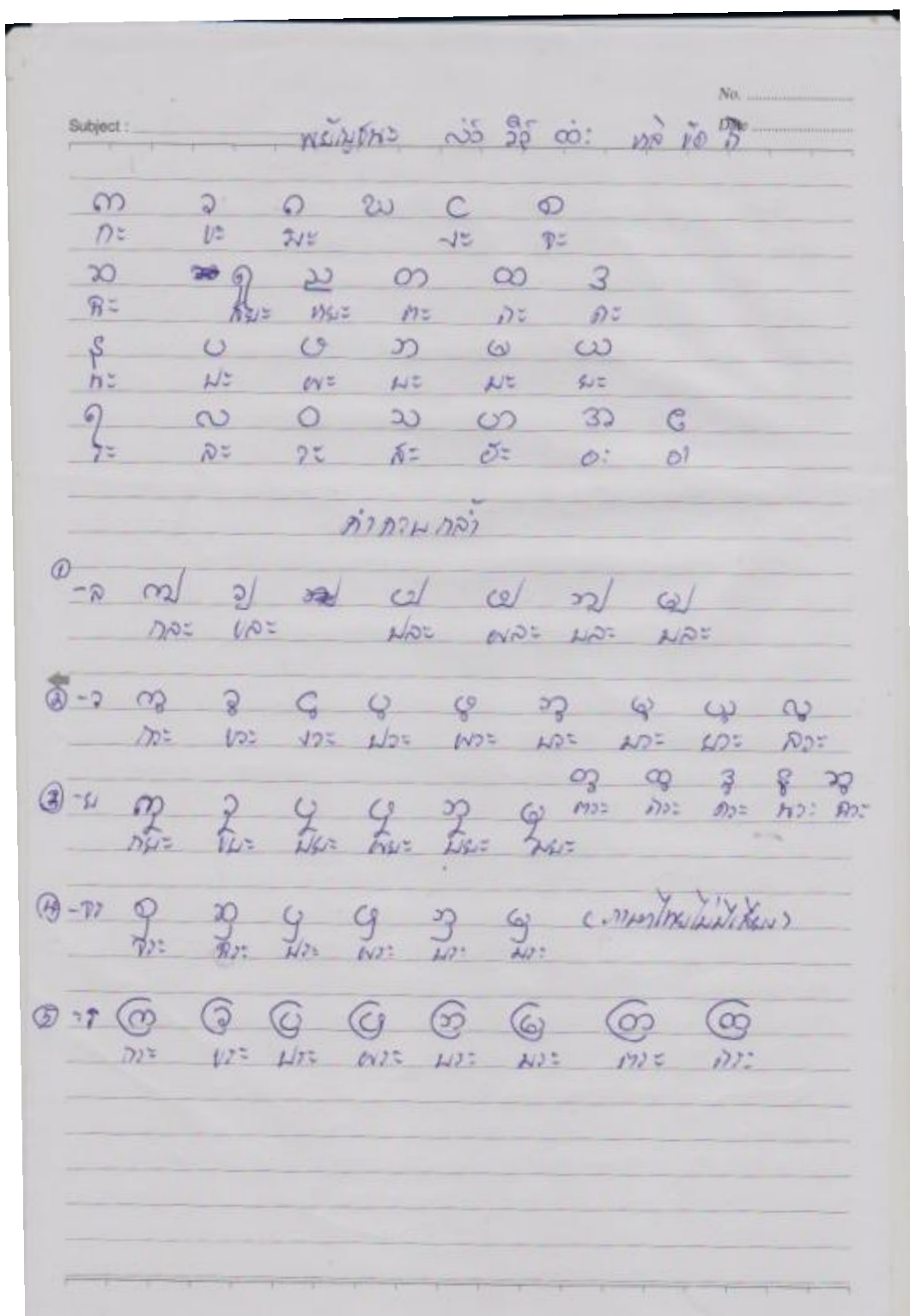
เดิมชาวกะเหรี่ยงนับถือผี มีการบวงสรวงและเซ่นสังเวยอย่างเคร่งครัด ภายหลังหันมานับถือศาสนาพุทธ และศาสนาคริสต์มากขึ้น แต่ก็ยังคงความเชื่อเดิมอยู่ไม่น้อย เช่น ความเชื่อเรื่องขวัญหรือการทำกิจกรรมต่างๆ จะต้องมีการเซ่นเจ้าที่เจ้าทาง และบอกกล่าว บรรพชนให้อุดหนุนคำจุนช่วยเหลือกิจการงานนั้นๆ เจริญก้าวหน้า ทำเกษตรกรรมได้ผลผลิตดี ให้อยู่เย็นเป็นสุข ปกป้องคุ้มครองดูแล

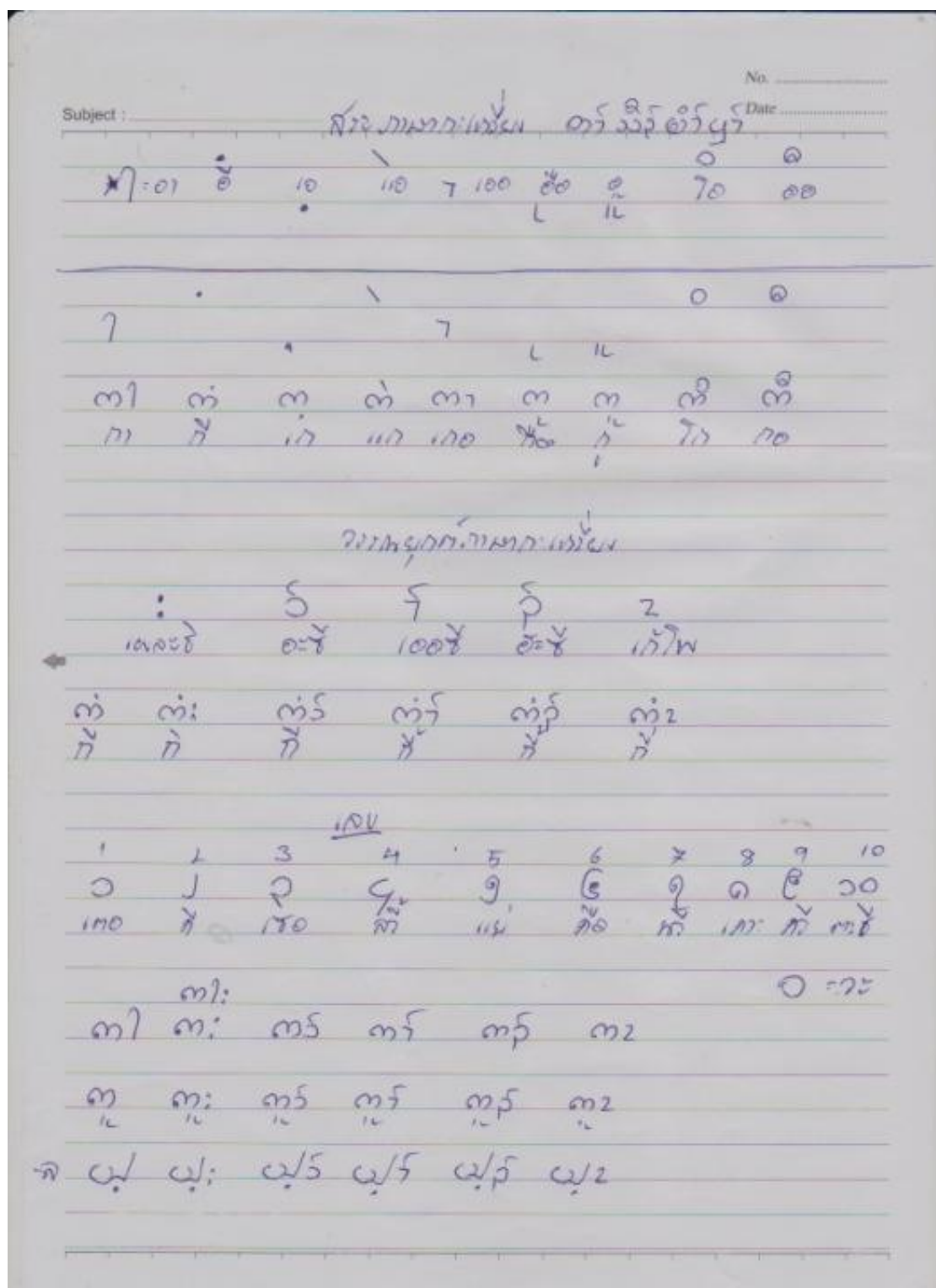
ภาพประกอบ 11 โบสถ์ ภายในหมู่บ้านพะเด๊ะ

1.1.7 ภาษากะเหรี่ยง

ภาษากะเหรี่ยง มีภาษาพูดเป็นของตนเอง ภาษากะเหรี่ยงทั่วไปที่ใช้กันอยู่จะมีพยัญชนะ 25 ตัว สระมี 9 ตัว วรรณยุกต์มี 5 ตัว คำควบกล้ำมี 5 กลุ่ม โดยในหมู่บ้านพะเด๊ะ จะใช้ภาษาไทยสื่อสารกับคนภายนอกและติดต่อราชการใช้ภาษากะเหรี่ยงสื่อสารกับคนในหมู่บ้าน ผู้ใหญ่ตั้งแต่วัย 40 ปีขึ้นไปมีส่วนน้อยมากที่จะสามารถเขียนภาษากะเหรี่ยงได้ แต่จะใช้ในการสื่อสารกัน ส่วนเด็กในชั้นประถมจนถึงปฐมวัย ยังคนสื่อสารภาษากะเหรี่ยงได้ในชีวิตประจำวัน อาจารย์ประยุทธ อ่อนทวงศ์ เคยไปสอนภาษากะเหรี่ยงในโรงเรียนพะเด๊ะ แต่เนื่องด้วยปัจจุบันงบประมาณที่สนับสนุนการสอนได้ลดลงไปทำให้การสอนนั้นต้องจนถึงปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าภาษากะเหรี่ยงในหมู่บ้านพะเด๊ะจะมีความแข็งแกร่งในการดำรงชีวิตเป็นการบ่งบอกได้ว่าการอนุรักษ์การสื่อสารด้วยภาษากะเหรี่ยง

ภาพประกอบ 12 อักษรกะเหรี่ยง

ภาพประกอบ 13 สระภาษากะเหรี่ยง

1.2 วัฒนธรรมดนตรีกะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเต๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

1.2.1 ประวัติความเป็นมาของดนตรี

กระจกที่สะท้อนวิถีชีวิตความเป็นมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ก็คือประเพณีที่สืบทอดต่อกันมาในชุมชน กาลเวลาที่หมุนตามนั้นได้เกิดเรื่องราวที่สามารถนำมาประติประต่อจนเป็นภาพออกมาโดยอาศัย การคิดค้น การสังเกต สิ่งแวดล้อมรอบตัว ให้เกิดเป็นรูปธรรมจนสั่งสมเป็นภูมิปัญญาที่สืบทอดกันมา ในการประดิษฐ์เครื่องดนตรี เพื่อให้บรรเลงร่วม บทกลอนในเรื่องของนามธรรม ทำให้เกิดอัตลักษณ์ขึ้นมาแสดงตัวตน ในเผ่าพันธุ์ของชาวกะเหรี่ยง ในการขับเคลื่อน ทางวัฒนธรรมของชนเผ่ากะเหรี่ยง

จากคำบอกเล่าของอาจารย์ประยุทธ์ อ่อนทวงศ์ ว่าดนตรีของกะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเต๊ะ เด็กหนุ่มที่สามารถเล่นดนตรีในหมู่บ้านได้จะได้รับการยอมรับว่าเป็นคนเก่งมีความรู้ความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ ดนตรีกะเหรี่ยงนั้นผู้ที่สนใจจะต้องเริ่มเรียน “ ธา ” คือ บทกลอน จากผู้อาวุโสในหมู่บ้านในเรื่องบท ธา เสียก่อน ธา นั้นมีความเป็นอุปมาอุปไมยการที่จะสื่อสารนั้นผู้เรียนจะต้องเข้าใจให้ท่องแท่ว่าจะสื่ออะไรออกมา และแต่ละเรื่องที่สื่อออกมานั้นส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องใกล้ตัว ธรรมชาติ พิธีกรรม ความสามัคคี ชาวกะเหรี่ยงเป็นชนเผ่ากับธรรมชาติเป็นหลัก ดนตรีชาวกะเหรี่ยงในสมัยก่อนนั้นจะนิยมเล่นกันมาก แต่มีอยู่ช่วงหนึ่งได้มีการเล่นดนตรีลดลงไป ทำให้ต้องแอบเรียนแอบเล่นกลัวทางราชการจะรู้หรือได้ยิน เกี่ยวกับเรื่องของกฎหมายบ้านเมืองในตอนนั้น แต่ปัจจุบันการเล่นดนตรีกะเหรี่ยง กันเหมือนเดิมเป็นปกติไม่ต้องแอบปิดกันเล่นกันเหมือนเมื่อก่อน แต่กระนั้นก็ตามด้วยสังคมที่เปิดรับการเรียนรู้จากภายนอก ทำให้คนในพื้นที่สนใจเรื่องใกล้ตัวมากกว่าใกล้ตัว ต้องทำงานต่างถิ่น นอกหมู่บ้านทำให้ดนตรีกะเหรี่ยง เริ่มมีความสนใจน้อยมากจากคนในหมู่บ้าน

1.2.2 ประเภทของเครื่องดนตรี

ประเภทเครื่องตี

ภาพประกอบ 14 เตหน้า

เตหน้า หรือ พิน เป็นเครื่องดนตรีที่ใช้ในการดำเนินงาน เป็นเครื่องดนตรีที่มีมาตั้งแต่โบราณซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาวปาเกอญอ คันจะมีลักษณะโค้งงอ และสายของเตหน้าทำด้วยลวดสายเบรคจักรยาน มีตัวบิดเพื่อตั้งสายจำนวน 6 เส้น ผลิตเสียงโดยอาศัยการสั่นสะเทือนของสายเป็นแหล่งกำเนิดเสียง วิธีการผลิตเสียงทำได้โดยการใช้นิ้วมือตีดขึ้นหรือลงไปที่สายของเตหน้า สำหรับกล่องเสียงนั้นจะขุดเอาเนื้อไม้ข้างในออกให้เป็นโพรง ด้านบนหุ้มด้วยสังกะสีซึ่งพับทบตรงกลางตลอดหัวถึงหาง

วัสดุที่ใช้ทำ ใช้ไม้ที่มีน้ำหนักเบา หรือไม้เนื้ออ่อน เช่น ไม้ขนุน

ส่วนประกอบของเตหน้า

ลำตัว เป็นส่วนที่ให้กำเนิดเสียง โดยลักษณะจะเป็นกล่องเสียง มีส่วนช่วยการขยายเสียง ให้มีความกังวาล เป็นส่วนที่ยึดติดกับคอของเตหน้า โดยมีความยาวของลำตัวนั้น 44 เซนติเมตร ความกว้างของรอบลำตัว 36.5 เซนติเมตร

ภาพประกอบ 15 เหนือ

ลำคอทำหน้าที่ในการยึดลูกบิดกับสายลวด ซึ่งความยาวโดยประมาณ 70 เซนติเมตร ความกว้างของลำคอ 15 เซนติเมตร

ลูกบิด ทำหน้าที่ยึดสายและปรับระดับเสียง ให้ความสูงหรือต่ำ ตามความต้องการของผู้บรรเลง โดยสายหลักจะอยู่บนกล่องเสียงลูกบิดแต่ละอันจะยึดติดกับสายแต่ละเส้น มีความยาวของลูกบิด 16.5 เซนติเมตร

สาย ทำหน้าที่ให้เกิดเสียงในการสั่นสะเทือนโดยการดีด และเป็นการกำเนิดเสียงต่างๆ โดยใช้ความยาวของสายทำให้เกิดระดับเสียง วัสดุที่ใช้ทำสายทำจากสายเบรคจักรยาน มีคุณสมบัติยืดหยุ่น และหาง่ายในท้องถิ่น

สายที่ 6 (สายบนสุด)	ความยาวประมาณ 68 เซนติเมตร
สายที่ 5	ความยาวประมาณ 64 เซนติเมตร
สายที่ 4	ความยาวประมาณ 58 เซนติเมตร
สายที่ 3	ความยาวประมาณ 52 เซนติเมตร
สายที่ 2	ความยาวประมาณ 47 เซนติเมตร
สายที่ 1 (สายล่างสุด)	ความยาวประมาณ 41 เซนติเมตร

ประเภทเครื่องหนัง

ภาพประกอบ 16 กลอง

เดอ หรือ กลอง เป็นเครื่องดนตรีที่จัดอยู่ในประเภทเครื่องหนัง เครื่องดนตรีชนิดนี้เกิดจากการสั่นสะเทือนของหนัง เดอเป็นเครื่องประกอบจังหวะ คล้ายกับกลองยาว เป็นเครื่องดนตรีที่ใช้เล่นประกอบในงานรื่นเริงปีใหม่ งานแต่งงาน เพื่อเรียกคนในหมู่บ้านมาร่วมงานสร้างความสนุกสนาน โดยเฉพาะการทำบุญไหว้เจติย์เป็นการนำขบวน หนังกลองหน้าเดียวซึ่งด้วยหนังวัวทำมาจากไม้เนื้ออ่อน ชุดลงไปให้เป็นลำตัวกลอง โดยกลองนั้นใช้เชือกในการปรับเสียงให้ตึงหรือหย่อน ส่วนประกอบของกลอง หน้ากลองหรือหนังกลอง เรียกว่า “เดอโค๊ะเจอ” ตัวกลอง เรียกว่า “เดอไม่ปรีา” สายสะพาย เรียกว่า “เดอปลี่” ก้นกลอง เรียกว่า “เดอคี่”

ประเภทเครื่องตี เครื่องกระทบ

ภาพประกอบ 17 ด้านนอกของฉาบ

ภาพประกอบ 18 ด้านในของฉาบ

ฉาบ หรือ จั่ว

ฉาบเป็นเครื่องดนตรีประเภทโลหะทองเหลือง ตีจนบางขึ้นรูปมีส่วนนูนตรงกลางให้ขึ้น เพื่อเวลาตีจะให้เสียงกังวาน ฉาบใหญ่จะมีขนาด 21-26 เซนติเมตร ฉาบใหญ่ของชาวกะเหรี่ยงเรียกว่า “จั่ว” ใช้บรรเลงกับกลองยาวและโหม่งในขบวนแห่เป็นวงกลองยาว

ภาพประกอบ 19 ด้านในของโหม่ง

ภาพประกอบ 20 ด้านนอกของโหม่ง

โหม่ง หรือ โหม

โหม่ง หรือ โหม เป็นเครื่องดนตรีประเภทตี ประกอบจังหวะ ทำด้วยทองเหลือง เวลาตีจะใช้ไม้ตีโหม่ง และใช้บรรเลงประกอบในวงกลองยาวร่วมกับฉาบ

1.2.3 วิธีการบรรเลง

เตหน้า

ภาพประกอบ 21 การนั่งบรรเลงเตหน้า

ผู้บรรเลงจะนั่งบนพื้น บนเก้าอี้ หรือยืนบรรเลง การบรรเลงนั้นผู้บรรเลงจะวางเตหน้าบนตักขวา เอียงส่วนคอไปทางซ้ายเล็กน้อย โดยลำตัวจะวางอยู่บนซอกแขนขวา การวางมือขวาจะอยู่ในระดับล่าง ส่วนมือซ้ายจะอยู่ในระดับบน

ตำแหน่งการวางนิ้ว

มือซ้าย

นิ้วหัวแม่มือ สายที่ 6

นิ้วชี้ สายที่ 5

นิ้วกลาง สายที่ 4

มือขวา

นิ้วหัวแม่มือ สายที่ 3

นิ้วชี้ สายที่ 2

นิ้วกลาง สายที่ 1

จากการลงพื้นที่ในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลการเทียบสายเตหน้าโดยใช้เครื่องเทียบเสียง Chromatic tuner โดยเก็บข้อมูลในแต่ละครั้ง จะได้เสียงตามในตาราง

สายที่	1	2	3	4	5	6
รอบแรก	B	G#	F#	E	C#	G#
รอบสอง	Bb	G	F	D	C	G

วิธีการเทียบเสียง

การเทียบเสียงของเครื่องดนตรีเตหนา ผู้เล่นจะใช้การจดจำในการถ่ายทอดกันมา โดยการเทียบเสียงนั้นจะเทียบเป็นโน้ตบรรเลงเพลงเตหนาโพ โดยเทียบเสียงสายที่ 1 กับสายที่ 2 ก่อน หลังจากได้เทียบได้เสียงที่ต้องการแล้ว สายที่ 2 กับสายที่ 3 แล้วเทียบ สายที่ 4 เทียบสายต่อมาก็คือ สายที่ 4 สายที่ 5 จากนั้นให้ติดสายที่ 5 สายที่ 4 สายที่ 2 จะได้ทำนองที่ประกอบด้วยคำว่า “เต หนา โพ” ส่วน สายที่ 6 นั้น เสียงจะต้องตรงกับสายที่ 2 แต่คงละช่วงเสียง โดยสายที่ 6 จะต่ำกว่า สายที่ 2 1 Octave

เดอ (กลอง)

ภาพประกอบ 22 การบรรเลงกลอง

ผู้บรรเลงจะใช้วิธีการยืนเล่นโดยจะสะพายกลองยาวไว้ระดับเอวข้างใดข้างหนึ่งตามความถนัด จะใช้มือทั้งสองข้างอยู่หน้ากลองทำการตี การตีเสียงปะ นิ้วทั้งสี่นิ้วจะตีบริเวณขอบกลอง ยกเว้นนิ้วโป้งตีในลักษณะปิด การตีเสียงเพ็ง นิ้วทั้งห้าจะตีบริเวณหน้ากลอง ตีในลักษณะเสียงเปิด

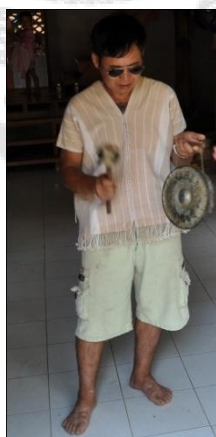
จั่ว (ฉาบ)

ภาพประกอบ 23 การบรรเลงฉาบฉาบ

ผู้บรรเลงจะใช้นิ้วหัวแม่มือจับไว้ตรงเชือกที่ผูกติดกับฉาบ โดยให้มือซ้ายหงายขึ้น ส่วนมือขวาคว่า ดีประกบกันให้ฉาบสั่นสะเทือนให้ดังเสียงแซ่ แล้วแต่ผู้เล่นจะตีฉาบในลักษณะ ให้ฉาบกระทบกันในแนวตรง หรือให้ฉาบกระทบกันในแนวเฉียง

โหม่ (โหม่ง)

ภาพประกอบ 24 การบรรเลงโหม่ง

ผู้บรรเลงจะใช้มือข้างหนึ่งถือตัวโหม่งไว้ อีกข้างหนึ่งจะถือไม้ตี จะตีตามจังหวะของกลองเป็นจังหวะตก เป็นการบรรเลงเพื่อยึดจังหวะไว้

1.2.4 วิธีการสืบทอด

ดนตรีของชาวกะเหรี่ยงของหมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เป็นการสืบทอดด้วยปากเปล่า มิได้มีการจดบันทึกเป็นสายลักษณ์อักษร ด้านบทเพลงนั้นจะเป็นการกล่าวถึงวิถีชีวิตประจำวัน คำสอนของบรรพบุรุษ โดยการถ่ายทอดจากผู้อาวุโสในหมู่บ้าน แต่สิ่งที่สำคัญคือแบบอย่างทางวัฒนธรรมที่มีการถ่ายทอดบอกเล่าจากคำสอนในการปฏิบัติให้เห็นเป็นแบบอย่าง ดนตรีมีความเกี่ยวข้องกับประเพณีต่างๆ ในหมู่บ้านเช่น งานฉลองปีใหม่ งานแต่งงาน งานศพ การเรียนรู้ในเรื่องดนตรีไม่ได้จำกัดอยู่ในถ่ายทอดเพียงอย่างเดียว แต่เกิดการซึมซับจากประเพณีในหมู่บ้าน เป็นการควบคู่กันไปทำให้เกิดการเรียนรู้ กล่าวได้ว่าดนตรีนั้นมีมานานแล้วตั้งแต่เกิดก็มีพิธีกรรมและการเล่นดนตรี มีทั้งบทร้อง และการเล่นดนตรีประกอบโดยมีเครื่องดนตรีเตหนา และ วงกลองยาว เพลงร้องจะเป็นเนื้อร้องที่แต่งขึ้นมานานแล้วไม่มีการแต่งขึ้นใหม่ ในปัจจุบันดนตรีในหมู่บ้านพะเด๊ะ ยังอนุรักษ์และสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน

ภาพประกอบ 25 กำลังถ่ายทอดการตีกลองยาว

1.2.5 นักดนตรี

นักดนตรีเป็นผู้รับและถ่ายทอดจากบรรพบุรุษจากรุ่นสู่รุ่นโดยชาวบ้าทที่มีบทบาท
 ความสำคัญในชุมชน เมื่อมีงานในชุมชนเช่นงานประจำปี และงานเกี่ยวกับพิธีกรรมในชุมชน

ภาพประกอบ 26 นายประยุทธ อ่อนทวงศ์

นายประยุทธ อ่อนทวงศ์

อายุ 54 ปี

ที่อยู่ หมู่ 4 ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

อาชีพ ทำไร่

ความสามารถเล่นดนตรี เตะหน้า ฉาบ ฉิ่ง โหม่ง

ภาพประกอบ 27 นายมานะ เปลื้องประดิษฐ์

นายมานะ เปลื้องประดิษฐ์

อายุ 56 ปี

ที่อยู่ 92 หมู่ 4 ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

อาชีพ ทำนา

ความสามารถเล่นดนตรี ฉาบ ฉิ่ง โหม่ง

ภาพประกอบ 28 นายอมร ชาญวนา

นายอมร ชาญวนา

อายุ 62 ปี

55 หมู่ 4 ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

อาชีพ ทำนา

ความสามารถเล่นดนตรี เตะหน้า กลอง ฉาบ ฉิ่ง โหม่ง

ภาพประกอบ 29 นายพะโน

นาย พะโน

อายุ 45 ปี

หมู่ 4 ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

อาชีพ รับจ้างทั่วไป

ความสามารถเล่นดนตรี กลอง ฉาบ ฉิ่ง โหม่ง

1.2.6 โอกาสในการบรรเลง

การบรรเลงในโอกาส งานมงคล งานปีใหม่ งานลอยกระทง งานทำบุญเจดีย์ทราย โดยวงที่เล่นนั้นจะเป็นวงกลองยาว เป็นเหมือนสัญญาณบอกว่าชาวบ้านจะเคลื่อนผ่านไปตามเส้นทางในหมู่บ้านก่อนเข้าไปสู่สถานที่จัดงาน โดยพิธีดังกล่าวเป็นการสืบทอดกันมาอย่างยาวนาน

ภาพประกอบ 30 วงกลองยาว

ภาพประกอบ 31 เจดีย์ทราย

ตอนที่ 2.ศึกษาบทเพลงกะเหรี่ยง หมู่บ้านพะเต๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

2.1 บทเพลงกะเหรี่ยงจะแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.2.1 เพลงบรรเลง

บทเพลงบรรเลงของชาวเผ่ากะเหรี่ยง ส่วนใหญ่เป็นบทเพลงบรรเลงใช้ในขบวนพิธีต่างๆ ในการแห่ในงานประเพณีประจำหมู่บ้าน ซึ่งเครื่องดนตรีที่นำมาบรรเลงนั้นจะเป็นเครื่องดนตรีประเภทประกอบจังหวะ และไม่มีเครื่องดนตรีประเภทดำเนินทำนอง

2.2.2 เพลงร้อง

บทเพลงร้องของชาวกะเหรี่ยงจะเป็นบทเพลงที่สืบทอดกันมาเป็นมุขปาฐะ ถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นโดยเป็นการสนใจเฉพาะบุคคลการศึกษาบทเพลงในเพลงนั้นจะต้องหัดจะคำหรือตั้งต้นในบทกลอนเสมือนเป็นกฎแจสู่บทกลอนต่างๆ เรียกว่า “ธา” ที่จะถ่ายทอดออกมาเป็นบทเพลงในการร้องเพื่อสะท้อนวิถีชีวิต

บทอา บทกวีหรือสุภาษิตสอนลูกสอนหลานของคนปาเกอะญอที่กล่าวถึงเตหน่าเครื่องดนตรีดั้งเดิมของคนปาเกอะญอไว้มากมาย ธา คือชุดความรู้ แนวปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันของคนกับธรรมชาติ สิ่งมีชีวิตอื่นๆ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์เหนือธรรมชาติให้อยู่ร่วมกันอย่างสมดุล ซึ่งบทอาที่มีมามายจนที่จะรังสรรค์ขึ้นมา

ประเพณีของหมู่บ้านและชนเผ่าให้มีความเข้าใจตรงกัน สังคมชุมชน เพลงที่ได้เก็บข้อมูลวิจัยใน หมู่บ้านพะเต๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก แบ่งเป็นบทเพลงได้ดังนี้

เพลงเกี่ยวกับความรัก

เตอะ น่ำ โฟ

ธา เกอะ เหน่อ

ธา หน่อ ธา จ่อ 1

ธา หน่อ ธา จ่อ 2

นมมีเอ

น่อ เหมาะ กวะ

เพลงเกี่ยวกับประวัติชนเผ่า

โก๊ะละ

โปเดอะจ่อ

เวกี้แม่

เพลงเกี่ยวกับธรรมชาติ

เกอะต๋อทีก่อ

ชะ หล่อ ดู คี

เพลงเกี่ยวกับพิธีกรรม

ธ่า ปล้อ

ธ่า ทุ ธ่า ยั่ว

ธ่า กี่ จื่อ ลา ทุ ปู่

เพลง จีบสาว

[illegible]

เพลงจีบสาว

ให้ เตอะ นา เก เลอะ อะ หี่ ออ ที คีลี้ เหย่อ บ้ำ เนอะ หมี่
 มี เตอะ เน่ ลา เกอะ ป้อ หล่อ จอ บ้ำ แร ซี้ จี เว้ หว่อ
 เกอะ ดือ มื่อ อยู่ เว้ อยู่ หว่อ น้อ เกอะ บ้ำ อะ เส่ ทอ กลด

ความหมายแม้จะอยู่ห่างไกลเธอแค่ไหน เมื่อดื่มน้ำเย็นคิดถึงเธอจนนอนไม่หลับยามแสงจันทร์ส่อง
 ฟีกมนต์เสน่ห์หวึงไปวังมานกบินไปบินมา สุดท้ายก็คิดถึงท่อนไม้ที่เคยอาศัย

เพลง น้อ เหมาะ กะ

Subject : บันทึก ร้องเพลง น้อ เหมาะ กะ Date :

① บลา ก้า นา ปรา แคะ ต้า เซ
 มลา ก้า นา ปรา แคะ ต้า เซ และ ชี เมอะ กะ เดอะ บี้ เม
 มลา ก้า นา ปรา แคะ ต้า เซ และ ชี เมอะ กะ เดอะ บี้ เม

② บลา ก้า นา ปรา แคะ ต้า เซ
 มลา ก้า นา ปรา แคะ ต้า เซ และ ชี เมอะ กะ เดอะ บี้ เม
 มลา ก้า นา ปรา แคะ ต้า เซ และ ชี เมอะ กะ เดอะ บี้ เม

③ บลา ก้า นา ปรา แคะ ต้า เซ
 มลา ก้า นา ปรา แคะ ต้า เซ และ ชี เมอะ กะ เดอะ บี้ เม
 มลา ก้า นา ปรา แคะ ต้า เซ และ ชี เมอะ กะ เดอะ บี้ เม

เพลง น้อ เหมาะ กะ

บลา ก้า นา ปรา แคะ ต้า เซ

แคะ ชี เมอะ กะ เดอะ บี้ เม

บลา ก้า นา ปรา แคะ ต้า

เจอ บี้ เบ เมอะ กะ เดอะ มุ เหลอ

บี้ เบ อยู่ เกอะ ปรีอ เลอ เล

เมอะ กะ ฮอ พรอ ยะ อะ เซ

ความหมาย บลา ก้านา เป็นคนยุ่งแย่งแย่ง ยุแย่งให้เมอะ กะ กับ บี้ เบ ต้องแย่งกัน บลา ก้านา ยุแย่ง
 ระหว่างกลาง บี้ เบ เมอะ กะ ไม่อาจไกลชิดกัน บี้ เบ บินเห็นแสงสะท้อนหินผา เมอะ กะ ร้องให้จึกเสื้อผ้า
 บอกให้เราหนักแน่นขึ้น ไปอีกการทำงานในไร่ต้องเดินทางเข้าไปในป่า ต้องคอยเฝ้าเวลาผลผลิตเล็กออก
 ทำให้ฝ่ายชายต้องอยู่ในไร่ ฝ่ายหญิงต้องอยู่บ้านดูแลบ้าน ให้ดี

เพลงโปเดจจ

No.

Subject : โปดัมส:เกอ ปู้ 3 จี 2 โปเดจจ Date:

① 3 ต ฟู ๗๑ คัง ๗ 3 ต ฟู คัง ๗ ๗ ๗ ๗
 เด เตอะ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ เด เตอะ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑
 ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑

② 3 ต ฟู ๗๑ คัง ๗ ๗ 3 ต ฟู ๗๑ ปู้ 3 จี 2
 เด เตอะ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ เด เตอะ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑
 ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑

③ ปู้ 3 จี 2 ฟู ๗ ๗ ๗ ๗ คัง ๗ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗
 ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑
 ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑

④ ปู้ 3 จี 2 ฟู ๗ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗
 ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑
 ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑

⑤ ปู้ 3 จี 2 ๗ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗
 ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑
 ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑

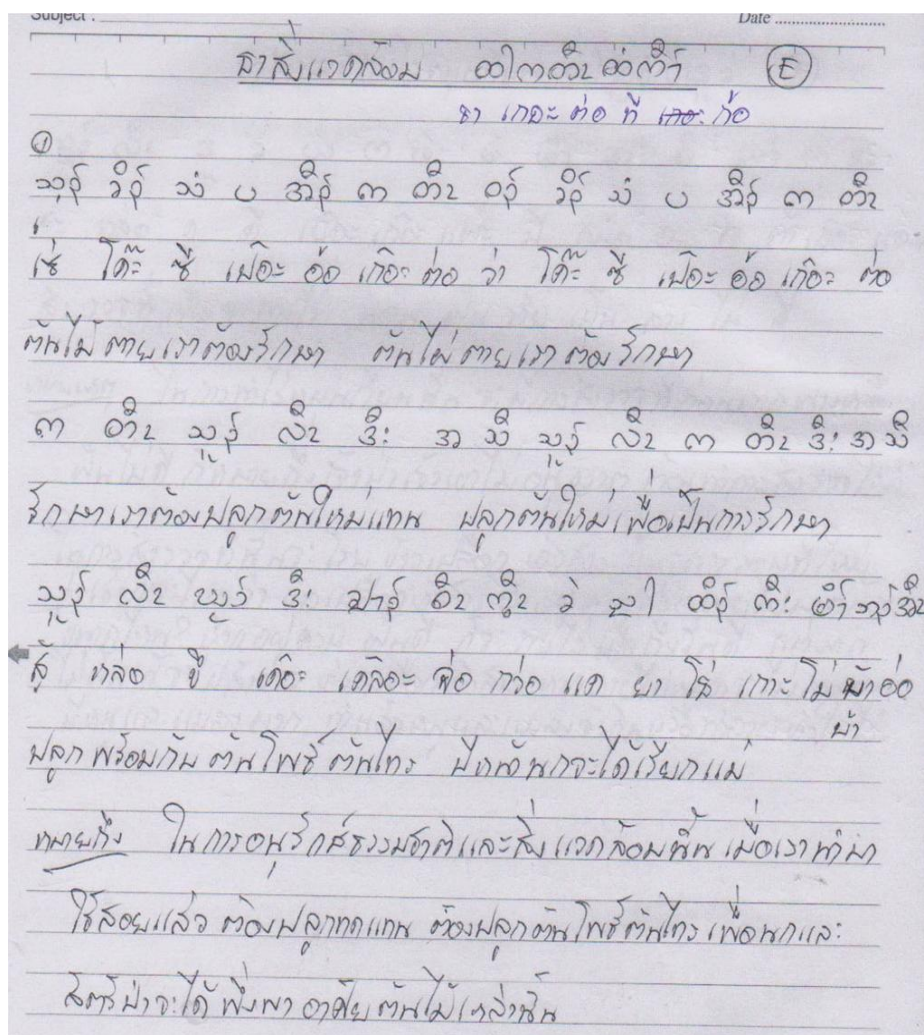
⑥ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗
 ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑
 ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑

เพลงโปเดจจ

เด เตอะ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑	เด เตอะ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑
เด เตอะ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑	เด เตอะ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑
๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑	๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑
๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑	๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑
๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑	๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑
๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑	๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑ ๗๑

ความหมายแมลงวันกระฟือปีกสมัยก่อนหมาไล่ล่าเลี้ยงผา หมาไล่ล่าเลี้ยงผาเจอรอยเท้าเหยียบหินผาที่ยังติดอยู่ ดอกกลิ่นทมบานสวยงามที่เชียงใหม่ ได้แต่ชื่นชม ดอกกลิ่นทมบานบนดอยสุเทพขอชื่นชมเมื่อได้ค้นเป็นเรื่องเล่าในเรื่องการผจญภัยและเหมือนเป็นการให้ทราบถึงเรื่องสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการจะตั้งชุมชนและถิ่นที่อยู่

เพลงเกี่ยวกับธรรมชาติ เพลง ธา เกอะ ต่อ ที ก้อ

เพลง ธาเกอะ ต่อ ที ก้อ

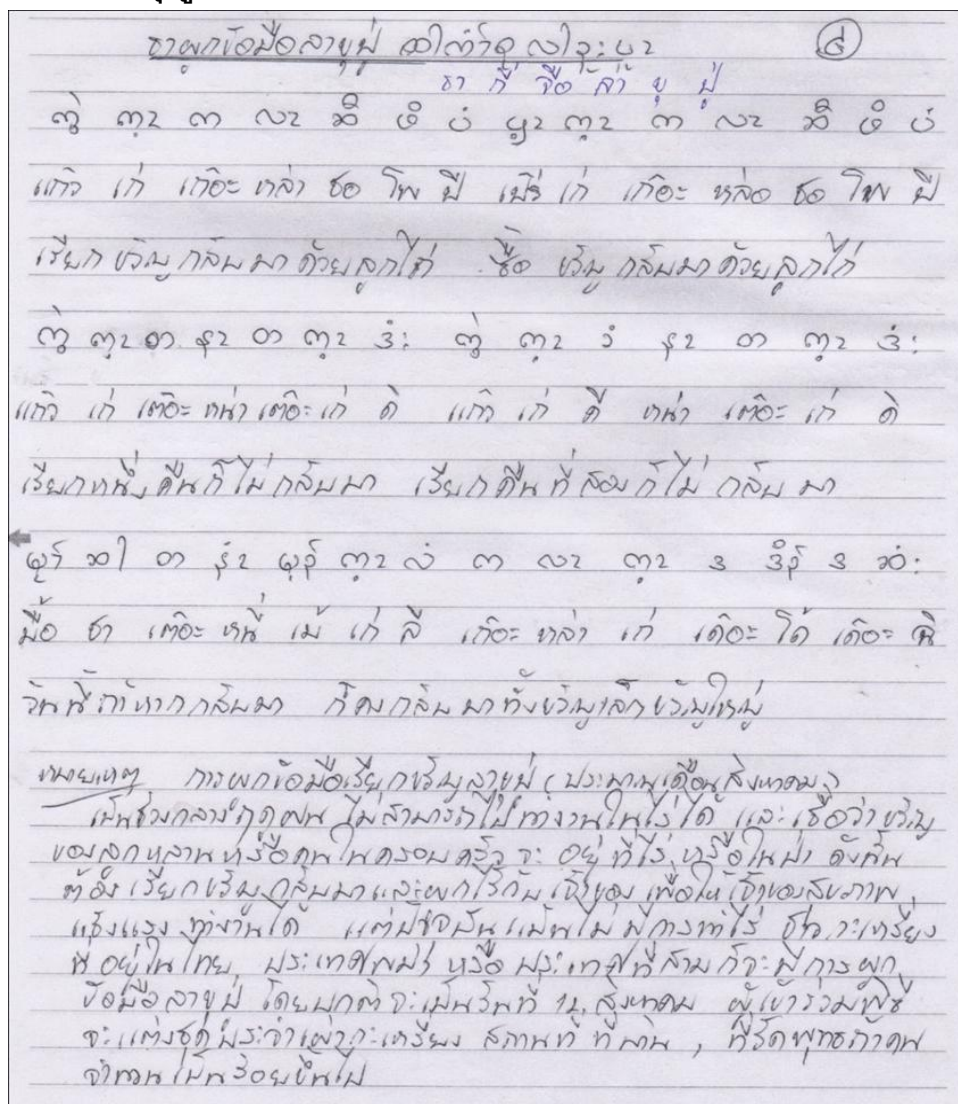
เซ โด๊ะ ซี่ เมอะ อ้อ เกอะ ต่อ

ว่า โด๊ะ ซี่ เปอะ อ้อ เกอะ ต่อ

สอ หล่อ ซี่ เดอะ เคลอ จ่อ กวอ

แด ยา ไร่ เกอะ ไม้ม้อ บ้า

เพลง ตา ก็ จื่อ ล่า ขู ปู่

เพลง ชาติ ก็ จักร ลา ชุ ปุ

แก้ว แก่ เกอะ หล้า ซอ โฟ ปี่ เป่ร เก่ เกอะ หล่อ ซอ โฟ ปี่

แก้ว แก่ เตอะ หน้า แก่ ดี แก้ว เก่ คี หน้า เตอะ แก่ ดี

มือ ขา เตะะ หนี เนี้ เก่ ลี เกอะ หล่า เก่ เตะะ ได้ เตะ จิ

ความหมายเรียกขวัญกลับมาด้วยลูกไก่ชื่อขวัญกลับมาด้วยลูกไก่เรียกหนึ่งคืนไม่กลับมา เรียกคืนที่สองไม่กลับมาวันนี้ถ้าหากกลับมาก็คงกลับมาทั้งขวัญเล็กขวัญใหญ่ การผูกข้อมือเรียกขวัญลาๆ ดังนั้นต้องเรียกขวัญกลับมาและผูกไว้กลับเจ้าของเพื่อให้สุขภาพแข็งแรงทำงานได้ดี แต่ปัจจุบันแม้ไม่มีการทำไร ชาวกะเหรี่ยงที่อยู่ในไทย ประเทศพม่าหรือประเทศที่สามก็จะมี การผูกข้อมือลาๆไป โดยปกติจะเป็น วันที่ 12 สิงหาคม ผู้เข้าร่วมพิธีจะแต่งชุดดำประจำเผ่ากะเหรี่ยง สถานที่ที่บ้าน หรือที่วัดพุทธ ถ้าคนจำนวนเป็นร้อยขึ้นไป

2.2 ศึกษาบทเพลง

จากการศึกษาวิจัยดนตรีชาวเผ่ากะเหรี่ยง หมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเพลงทั้งหมด 11 เพลง โดยนำเพลงมาศึกษาวิเคราะห์บทเพลง ดังนี้

รูปแบบของบทเพลง

บันไดเสียง

จังหวะ

ทำนอง

ดนตรีชาวเผ่ากะเหรี่ยง หมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก การศึกษาบทเพลงที่นำมาวิเคราะห์ ได้แก่บทเพลง

เพลงเกี่ยวกับความรัก

เตหนาไฟ

นอมิเ

น่อ เหมาะะ กะ

ธา เกอะ เหน่อ

ธา หน่อ ธา จ่อ 1

ธา หน่อ ธา จ่อ 2

เพลงเกี่ยวกับประวัติชนเผ่า

ไกละ

โปเดอะจ่อ

เวกี้แม่

เพลงเกี่ยวกับธรรมชาติ

ชะ หล่อ ดู คี

เพลงเกี่ยวกับพิธีกรรม

ธา ฑู ธา ยัว

เพลงเกี่ยวกับความรัก เตหน้าโพ

เดอะ น้า โพ

♩ = 70

A

3

5

เดอะ น้า โพ เยอะ เกอะ เยอะ เกอะ เด น้า เดอะ น้า โพ เยอะ เกอะ เด น้า

11

เดอะ น้า โพ เยอะ เกอะ เด น้า เดอะ ลี เด เด หล่อ เนอะ สะ

17

B

21

3

25

เดอะ น้า อะ ปลี่ เลอ ปลี่ เลอ จ้อ จ้อ เดอะ น้า อะ ปลี่ เลอ จ้อ จ้อ

31

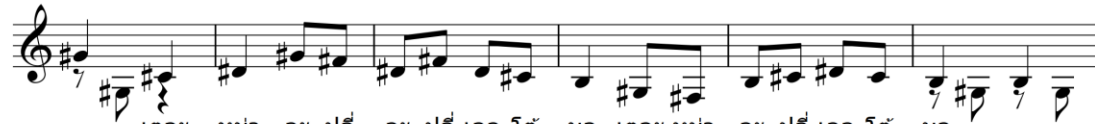
เดอะ น้า อะ ปลี่ เลอ จ้อ จ้อ เดอะ บ้า จ้อ จ้อ เขาะ เดอะ มี

37

41 C

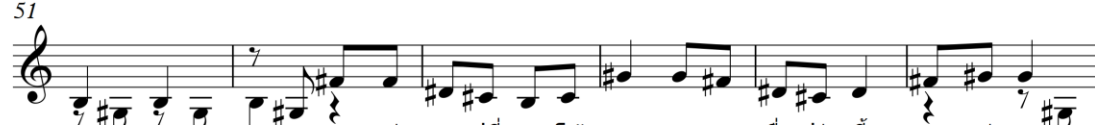

45

เดอะ หนา อะ ปลี่ อะ ปลี่ เลอ โด๋ บอ เดอะ หนา อะ ปลี่ เลอ โด๋ บอ

51

เดอะ หนา อะ ปลี่ เลอ โด๋ บอ เด เดอะ ยื่อ ปรา มี เกอะ หนอ

57

2.2.1 รูปแบบของบทเพลง เตหน้าโผ ลักษณะรูปแบบการบรรเลงในแต่ละท่อนมีรูปแบบการบรรเลงดังนี้

- บทนำความยาว 4 ห้องเพลง
- บรรเลง พร้อมกับการขับร้อง 12 ห้อง
- ทำนองจบของท่อนความยาว 4 ห้อง

รูปแบบการบรรเลงในแต่ละท่อนจะมีลักษณะเหมือนกัน มีการเปลี่ยนแปลงเนื้อร้อง เป็นเพลงที่แต่งขึ้นตามบทกลอนบรรเลงพร้อมกับการขับร้องบรรเลงตามบทเพลงที่ได้รับการถ่ายทอดรูปแบบที่เล่นให้สอดคล้องกับเครื่องดนตรีเตหน้าที่เป็นเครื่องดีด ที่สืบทอดกันมา

2.2.2 บันไดเสียงเพลงเตหน้าโผมีตัวโน้ตที่สร้างเป็นทำนองเพลงประกอบด้วยตัวโน้ตดังต่อไปนี้

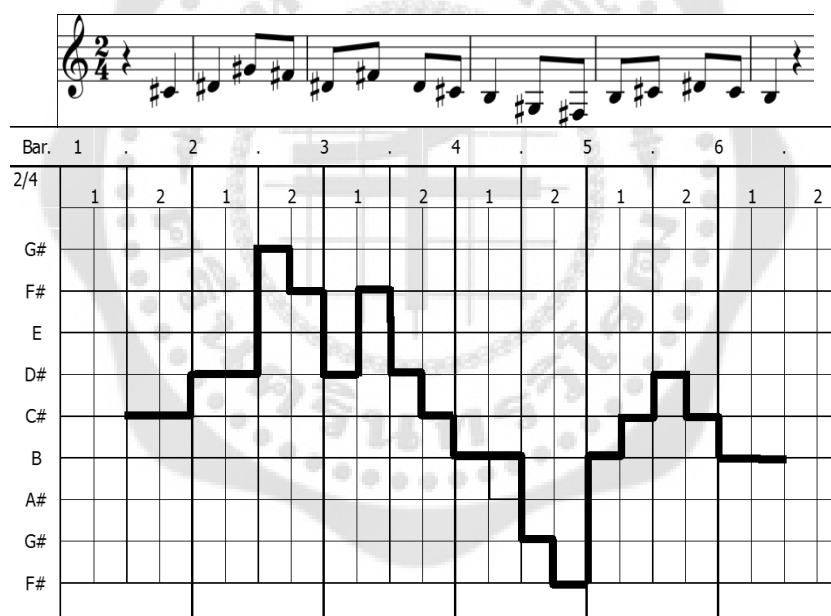
กลุ่มเสียงของเพลงที่นำมาสร้างทำนองเพลงทั้งหมดมี 5 เสียง (Pentatonic) คือเสียง B, C#, D#, F#, และ G# ซึ่งไม่พบเสียง E และเสียง A อยู่ในบทเพลง เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับในบันไดเสียง B Major scale

2.2.4 ทำนองจะแบ่งตามบทกลอนที่แต่งไว้ โดยในเพลงเตหน้าไฟ มี 3 ท่อน เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นทิศทางของทำนองเพลงให้เป็นรูปธรรมมากที่สุด จะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ในลักษณะเส้นกราฟ โดยแยกออกเป็น 2 ลักษณะคือ

- 1) การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามความสูงต่ำของระดับเสียงตามความสั้นยาวของตัวโน้ต
- 2) ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงในลักษณะขั้นคู่

- 1) การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามความสูงต่ำของระดับเสียง เพื่อแสดงอัตราความสั้นยาวของเสียงตามค่าของตัวโน้ต โดยแสดงผลเป็นกราฟแท่งบอกระดับเสียงสูงเสียงต่ำและค่าของตัวโน้ตตามอัตราจังหวะของห้องเพลง

ทำนองเพลงในประโยคที่ 1

จากกราฟจังหวะเสียงสูงเสียงต่ำในประโยคที่ 1 ช่วงห้องแรกบรรเลงอยู่ในระดับเสียงกลางและช่วงห้องที่ 2 และห้องที่ 3 จะบรรเลงเสียงลงมามีเสียงต่ำในห้องที่ 5 ในประโยคแล้วค่อยบรรเลงขึ้นไปจนจบประโยคเสียงเดียวกับตัวที่เริ่มประโยค

ทำนองเพลงในประโยคที่ 2

Bar. 1 2 3 4 5 6

2/4

1 2 1 2 1 2 1 2 1 2

G#

F#

E

D#

C#

B

A#

G#

F#

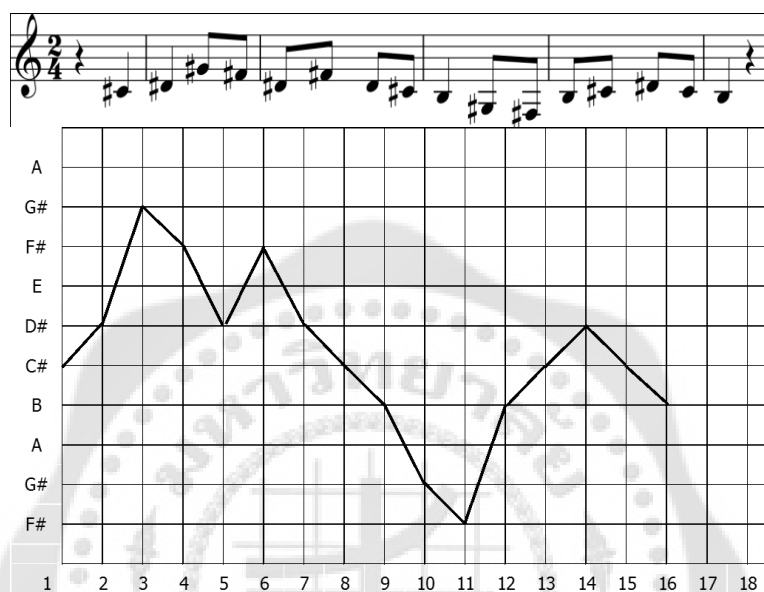
G#

จากกราฟเสียงสูงเสียงต่ำในประโยคที่ 2 การเริ่มต้นประโยคจะใช้เสียงสูงบรรเลงในห้องแรกและห้องที่ 2 ห้องที่ 3 บรรเลงขึ้นไปตามเสียงที่สูงของประโยคและห้องที่ 4 จะบรรเลงมาหาเสียงต่ำและบรรเลงขึ้นไปหาเสียงสูงในห้องที่ 6 ของประโยคที่ 2 จบประโยคด้วยเสียงสุดท้ายในบันไดเสียงเพื่อเป็นการบอกว่าจบประโยคแล้ว

สรุปได้ว่าการเคลื่อนที่ของทำนองตามความสูงต่ำของจังหวะเสียง ประโยคที่ 1 จะบรรเลงโดยใช้โน้ตที่เสียงอยู่ในระดับกลางบรรเลงจนถึงกลางประโยคจะลงไปหาเสียงต่ำ จากนั้นจะบรรเลงขึ้นมาเสียงจะตรงกับตัวโน้ตตัวแรกของประโยคเพลง ประโยคที่ 2 การบรรเลงจะเริ่มด้วยตัวโน้ตที่มีระดับเสียงที่สูงขึ้นไปในเสียงที่ 5 ของบันไดเสียงเพื่อเป็นการแสดงถึงในการร้องว่าจะจบท่อน การบรรเลงพบว่ามีการใช้จังหวะสั้นๆ สลับกับการใช้จังหวะยาวๆ ในการจบวลีจะเห็นในช่วงเพลงอื่นในประโยคจะเคลื่อนไหวตลอดทั้งประโยค

2) ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนอง เพลงเตหน่าโพ ในลักษณะขั้นคู่โดยจะใช้ตัวโน้ตแต่ละตัวเป็นจุดบนในการวาดเส้นกราฟเพื่อเป็นการแสดงให้เห็นการเคลื่อนที่ของระดับเสียงในลักษณะของขั้นคู่ของทำนองเพลงนี้

ทำนองเพลงในประโยคที่ 1

จากตารางที่ได้แสดงทิศทางให้เห็นจุดบนระดับเสียงขั้นคู่ในประโยคที่ 1

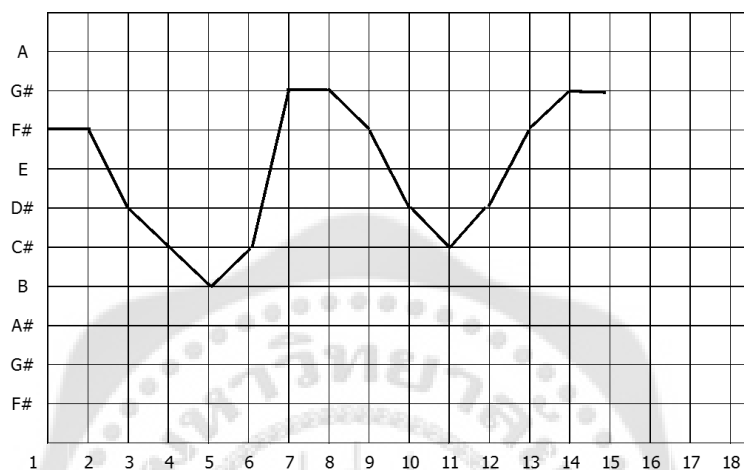
ขั้นคู่ 2 พบจากจุดที่ 1-2, 3-4, 7-8, 8-9, 10-11, 12-13, 13-14, 14-15, 15-16

จำนวน 9 คู่

ขั้นคู่ 3 พบจากจุดที่ 4-5, 5-6, 6-7, 9-10 จำนวน 3 คู่

ขั้นคู่ 4 พบจากจุดที่ 2-3, 11-12 จำนวน 2 คู่

ทำนองเพลงในประโยคที่ 2

จากตารางที่ได้แสดงทิศทางให้เห็นจุดบนระดับเสียงขั้นคู่ในประโยคที่ 2

ขั้นคู่ 2 พบจากจุดที่ 3-4, 4-5, 5-6, 8-9, 10-11, 11-12, 13-14 จำนวน 7 คู่

ขั้นคู่ 3 พบจากจุดที่ 2-3, 9-10, 12-13 จำนวน 3 คู่

ขั้นคู่ 5 พบจากจุดที่ 6-7 จำนวน 1 คู่

สรุปผลการวิเคราะห์ทิศทางเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ทั้ง 2 ประโยค ได้ดังนี้

ขั้นคู่ 2 พบจำนวน 16 คู่

ขั้นคู่ 3 พบจำนวน 7 คู่

ขั้นคู่ 4 พบจำนวน 2 คู่

ขั้นคู่ 5 พบจำนวน 1 คู่

โดยการแสดงกราฟการเคลื่อนที่ของ ทำนองเพลง ในลักษณะของขั้นคู่ พบว่ามีการเคลื่อนที่แบบขึ้นบันได (คู่ 2) จะพบมากที่สุดของประโยคเพลงทั้ง 2 ประโยค ส่วนขั้นคู่ที่กว้างมากขึ้น คู่ 4, คู่ 5 จะพบน้อยในทั้ง 2 ประโยคเพลง

เพลง นอ มี เอ

นอ มี เอ

♩ = 70

A

4

10

16

B

20

23

29

35

[C]

[D]

2.2.1 รูปแบบของบท เพลงนอมีเอ ลักษณะรูปแบบการบรรเลงในแต่ละท่อนมีรูปแบบการบรรเลงดังนี้

- บทนำความยาว 4 ห้องเพลง
- บรรเลง พร้อมกับการขับร้อง 12 ห้องเพลง
- ทำนองจบของท่อนความยาว 4 ห้องเพลง

รูปแบบการบรรเลงในแต่ละท่อนจะมีลักษณะเหมือนกัน มีการเปลี่ยนแปลงเนื้อร้อง เป็นเพลงที่แต่งขึ้นตามบทกลอน บรรเลงพร้อมกับการขับร้องบรรเลงตามบทเพลงที่ได้รับการถ่ายทอดรูปแบบที่เล่นให้สอดคล้องกับเครื่องดนตรีเตหน่าที่เป็นเครื่องดีด ที่สืบทอดกันมา

2.2.2 บันไดเสียง เพลงนอมีเอ มีตัวโน้ตที่สร้างเป็นทำนองเพลงประกอบด้วยตัวโน้ตดังต่อไปนี้

กลุ่มเสียงของเพลงที่นำมาสร้างทำนองเพลงทั้งหมดมี 5 เสียง (Pentatonic) คือเสียง B, C#, D#, F#, และ G# ซึ่งไม่พบเสียง E และเสียง A อยู่ในบทเพลง เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับในบันไดเสียง B Major scale

2.2.3 จังหวะ จากการศึกษาบท เพลงนอมี่เอ ที่บรรเลงเป็นท่อนๆ ตามบทกลอนที่ได้แบ่งไว้ 3 ท่อนในแต่ละท่อนจะแยกเป็น 2 ประโยค

ประโยคที่ 1 ในบทเพลงจะมีการดำเนินทำนองเป็นดังนี้

ลักษณะจังหวะของทำนองในประโยคที่ 1 เป็นดังนี้

ประโยคที่ 2 ในบทเพลงจะมีการดำเนินทำนองเป็นดังนี้

ลักษณะจังหวะของทำนองเพลงในประโยคที่ 2 เป็นดังนี้

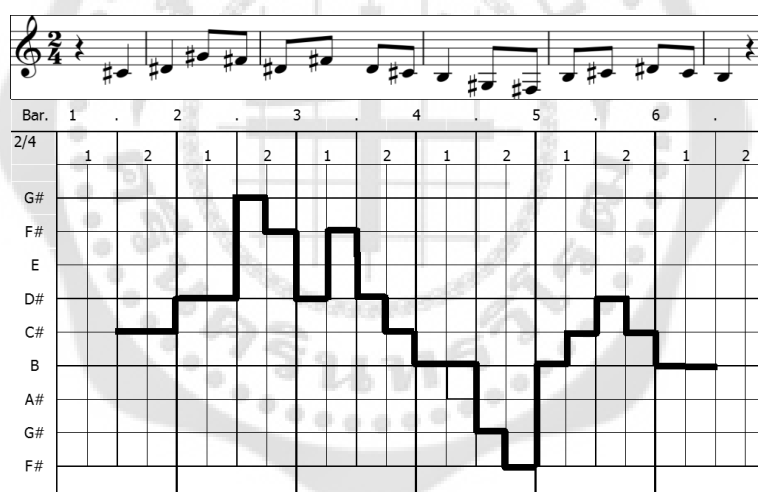
จากการวิเคราะห์จังหวะของทำนอง เพลงนอมี่เอ ที่บรรเลงจะมีโครงสร้างของประโยคที่ต่างกัน แต่อาจจะมีบางจุดที่คล้ายคลึงกันบ้าง มีเอกลักษณ์จังหวะทำนองในการบรรเลงซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของบทเพลง

2.2.4 ทำนองจะแบ่งตามบทกลอนที่แต่งไว้ โดยในเพลงนมมีเอ มี 4 ท่อน เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นทิศทางของทำนองเพลงให้เป็นรูปธรรมมากที่สุดจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ในลักษณะเส้นกราฟโดยแยกออกเป็น 2 ลักษณะคือ

- 1) การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามความสูงต่ำของระดับเสียงตามความสั้นยาวของตัวโน้ต
- 2) ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงในลักษณะขั้นคู่

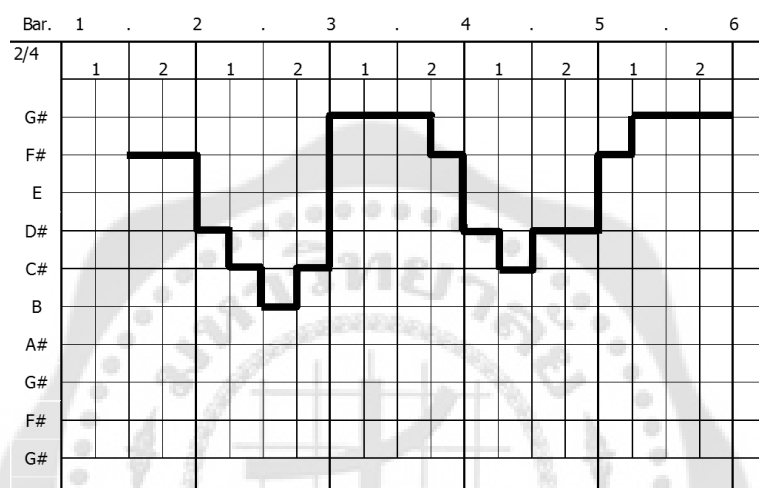
- 1) การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามความสูงต่ำของระดับเสียง เพื่อแสดงอัตราความสั้นยาวของเสียงตามค่าของตัวโน้ต โดยแสดงผลเป็นกราฟแท่งบอกระดับเสียงสูงเสียงต่ำและค่าของตัวโน้ตตามอัตราจังหวะของห้องเพลง

ทำนองเพลงในประโยคที่ 1

จากกราฟจังหวะเสียงสูงเสียงต่ำในประโยคที่ 1 ช่วงห้องแรกบรรเลงอยู่ในระดับเสียงกลางและช่วงห้องที่ 2 และห้องที่ 3 จะบรรเลงเสียงลง มาหาเสียงต่ำในห้องที่ 5 ในประโยคแล้วค่อยบรรเลงขึ้นไปจนจบประโยคเสียงเดียวกับตัวที่เริ่มประโยค

ทำนองเพลงในประโยคที่ 2

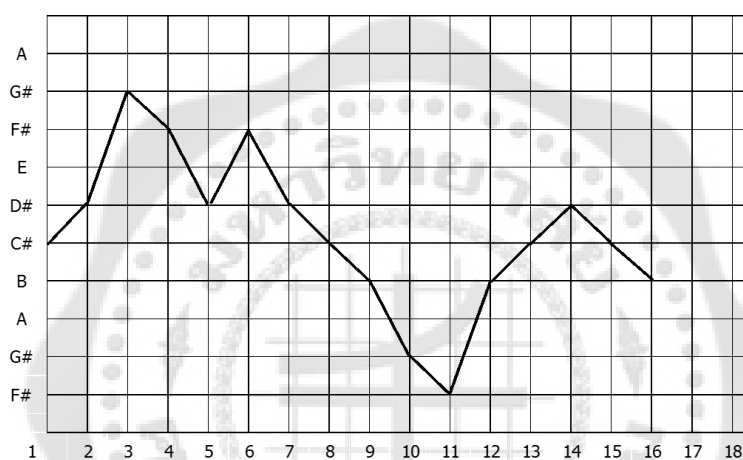

จากกราฟเสียงสูงเสียงต่ำในประโยคที่2 การเริ่มต้นประโยคจะใช้เสียงสูงบรรเลงในห้องแรกและห้องที่2 ห้องที่3 บรรเลงขึ้นไปตามเสียงที่สูงของประโยคและห้องที่4 จะบรรเลงมาหาเสียงต่ำและบรรเลงขึ้นไปหาเสียงสูงในห้องที่6 ของประโยคที่2 จบจบประโยคด้วยเสียงสุดท้ายในบันไดเสียงเพื่อเป็นการบอกว่าจบประโยคแล้ว

สรุปได้ว่าการเคลื่อนที่ของทำนองตามความสูงต่ำของจังหวะเสียง ประโยคที่ 1 จะบรรเลงโดยโซโน็ตที่เสียงอยู่ในระดับกลางบรรเลงจนถึงกลางประโยคจะลงไปหาเสียงต่ำ จากนั้นจะบรรเลงขึ้นมาเสียงจะตรงกับตัวโน้ตตัวแรกของประโยคเพลง ประโยคที่ 2 การบรรเลงจะเริ่มด้วยตัวโน้ตที่มีระดับเสียงที่สูงขึ้นไปในเสียงที่ 5 ของบันไดเสียงเพื่อเป็นการแสดงถึงในการร้องว่าจะจบท่อน การบรรเลงพบว่ามีการใช้จังหวะสั้นๆ สลับกับการใช้จังหวะยาวๆ ในการจบวลีจะเห็นในช่วงเพลงอื่นในประโยคจะเคลื่อนไหวตลอดทั้งประโยค

2) ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงนมมีเอ ในลักษณะขั้นคู่โดยจะใช้ตัวโน้ตแต่ละตัวเป็นจุดบนในการวาดเส้นกราฟ เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นการเคลื่อนที่ของระดับเสียงในลักษณะของขั้นคู่ของทำนองเพลงนี้

ทำนองเพลงในประโยคที่ 1

จากตารางที่ได้แสดงทิศทางให้เห็นจุดบนระดับเสียงขั้นคู่ในประโยคที่ 1

ขั้นคู่ 2 พบจากจุดที่ 1-2, 3-4, 7-8, 8-9, 10-11, 12-13, 13-14, 14-15, 15-16

จำนวน 9 คู่

ขั้นคู่ 3 พบจากจุดที่ 4-5, 5-6, 6-7, 9-10 จำนวน 3 คู่

ขั้นคู่ 4 พบจากจุดที่ 2-3, 11-12 จำนวน 2 คู่

เพลง น้อ เหมาะ กะ

น้อ เหมาะ กะ

♩=70

A

3

4

10

16

19 **B**

24

31

34 **C**

40

46

บลา ก้า นา ปรา แค ปรา แค ต้า เซ บลา ก้า นา ปรา แค ต้า เซ

บลา ก้า นา ปรา แค ต้า เซ แค ชี เมอะ กะ เดอะ บี เบ

บลา ก้า นา ปรา แค ปรา แค ต้า เจอ บลา ก้า นา ปรา แค ต้า เจอ

บลา ก้า นา ปรา แค ต้า เจอ บี เบ เมอะ กะ เดอะ นู เหลอ

บี เบ อยู่ เกอะ ปรีอ เกอะ ปรีอ เลอ เล บี เบ อยู่ เกอะ ปรีอ เลอ เล

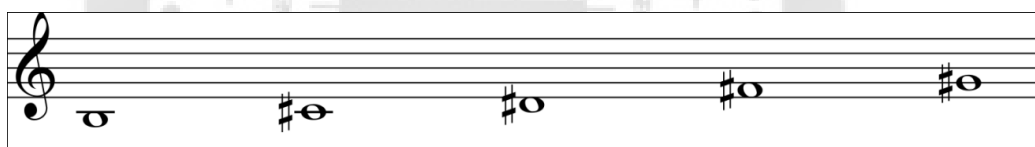
บี เบ อยู่ เกอะ ปรีอ เลอ เล เมอะ กะ สอ พรอ ยะ อะ เซ

2.2.1 รูปแบบของบท เพลงน้อ เหมาะ ภาวะ ลักษณะรูปแบบการบรรเลงในแต่ละท่อนมีรูปแบบการบรรเลงดังนี้

- บทนำความยาว 3 ห้องเพลง
- บรรเลง พร้อมกับการขับร้อง 12 ห้องเพลง
- ทำนองจบของท่อนความยาว 4 ห้องเพลง

รูปแบบการบรรเลงในแต่ละท่อนจะมีลักษณะเหมือนกัน มีการเปลี่ยนแปลงเนื้อร้อง เป็นเพลงที่แต่งขึ้นตามบทกลอน โดยบทเพลง น้อ เหมาะ ภาวะ จะมีบทนำแค่ท่อนแรก ส่วนท่อน 2-3 จะไม่มีบทนำโดยจะบรรเลงท่อนจบ แล้วขึ้นท่อนใหม่เลย บรรเลงพร้อมกับการขับร้องบรรเลงตามบทเพลงที่ได้รับการถ่ายทอดรูปแบบที่เล่นให้สอดคล้องกับเครื่องดนตรีเตหน่าที่เป็นเครื่องดีด ที่สืบทอดกันมา

2.2.2 บันไดเสียง เพลงน้อเหมาะกัว มีตัวโน้ตที่สร้างเป็นทำนองเพลงประกอบด้วยตัวโน้ตดังต่อไปนี้

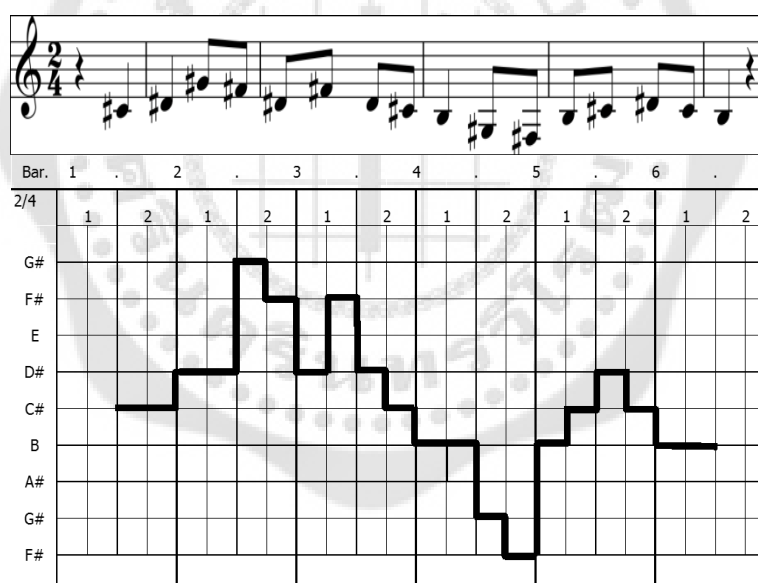
กลุ่มเสียงของเพลงที่นำมาสร้างทำนองเพลงทั้งหมดมี 5 เสียง (Pentatonic) คือเสียง B, C#, D#, F#, และ G# ซึ่งไม่พบเสียง E และเสียง A อยู่ในบทเพลง เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับในบันไดเสียง B Major scale

2.2.4 ทำนองจะแบ่งตามบทกลอนที่แต่งไว้ โดยใน เพลงน้อ เหมาะ ภาวะ มี 3 ท่อน เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นทิศทางของทำนองเพลงให้เป็นรูปธรรมมากที่สุดจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ในลักษณะเส้นกราฟโดยแยกออกเป็น 2 ลักษณะคือ

- 1) การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามความสูงต่ำของระดับเสียงตามความสั้นยาวของตัวโน้ต
- 2) ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงในลักษณะขั้นคู่

- 1) การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามความสูงต่ำของระดับเสียง เพื่อแสดงอัตราความสั้นยาวของเสียงตามค่าของตัวโน้ต โดยแสดงผลเป็นกราฟแท่งบอกระดับเสียงสูงเสียงต่ำและค่าของตัวโน้ตตามอัตราจังหวะของห้องเพลง

ทำนองเพลงในประโยคที่ 1

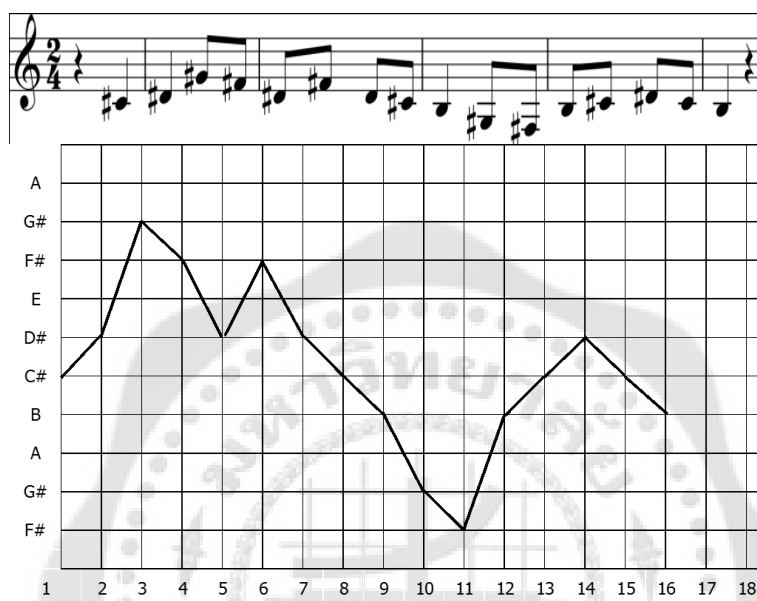
จากการที่ได้เขียนกราฟจังหวะเสียงสูงเสียงต่ำในประโยคที่ 1 ช่วงห้องแรก บรรเลงอยู่ในระดับเสียงกลางและช่วงห้องที่ 2 และห้องที่ 3 จะบรรเลงเสียงลงมาหาเสียงต่ำในห้องที่ 5 ในประโยคแล้วค่อยบรรเลงขึ้นไปจนจบประโยคเสียงเดียวกับตัวที่เริ่มประโยค

ทำนองเพลงในประโยคที่ 2

2) ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงน้อ เหมาะ กว่ ในลักษณะขั้นคู่ โดยจะใช้ตัวโน้ตแต่ละตัวเป็นจุดบนในการวาดเส้นกราฟ เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นการเคลื่อนที่ของ ระดับเสียงในลักษณะของขั้นคู่ของทำนองเพลงนี้

ทำนองเพลงในประโยคที่ 1

จากตารางที่ได้แสดงทิศทางให้เห็นจุดบนระดับเสียงขั้นคู่ในประโยคที่ 1

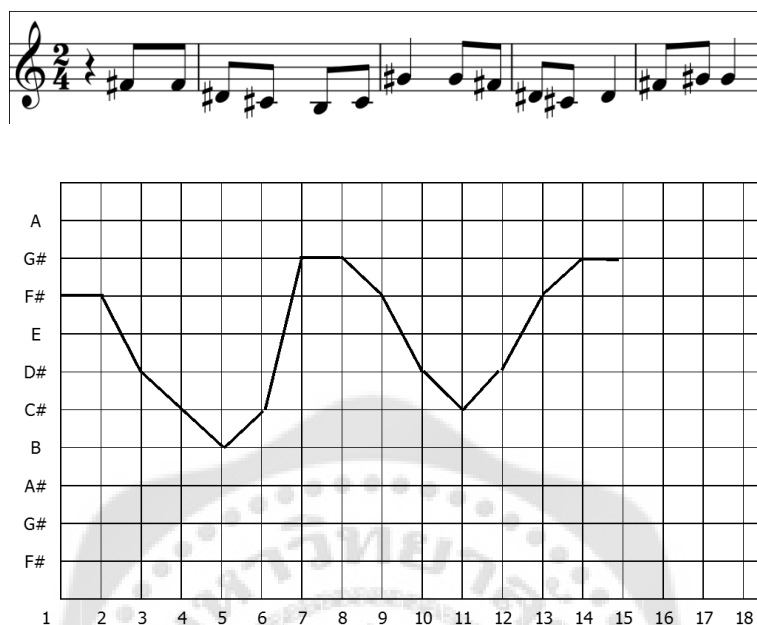
ขั้นคู่ 2 พบจากจุดที่ 1-2, 3-4, 7-8, 8-9, 10-11, 12-13, 13-14, 14-15, 15-16

จำนวน 9 คู่

ขั้นคู่ 3 พบจากจุดที่ 4-5, 5-6, 6-7, 9-10 จำนวน 3 คู่

ขั้นคู่ 4 พบจากจุดที่ 2-3, 11-12 จำนวน 2 คู่

ทำนองเพลงในประโยคที่ 2

จากตารางที่ได้แสดงทิศทางให้เห็นจุดบนระดับเสียงชั้นคู่ในประโยคที่ 2

ชั้นคู่ 2 พบจากจุดที่ 3-4, 4-5, 5-6, 8-9, 10-11, 11-12, 13-14 จำนวน 7 คู่

ชั้นคู่ 3 พบจากจุดที่ 2-3, 9-10, 12-13 จำนวน 3 คู่

ชั้นคู่ 5 พบจากจุดที่ 6-7 จำนวน 1 คู่

สรุปผลการวิเคราะห์ทิศทางของการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ทั้ง 2 ประโยค ได้ดังนี้

ชั้นคู่ 2 พบจำนวน 16 คู่

ชั้นคู่ 3 พบจำนวน 7 คู่

ชั้นคู่ 4 พบจำนวน 2 คู่

ชั้นคู่ 5 พบจำนวน 1 คู่

โดยการแสดงกราฟการเคลื่อนที่ของ ทำนองเพลง ในลักษณะของชั้นคู่ พบว่ามีการเคลื่อนที่แบบขึ้นบันได (คู่ 2) จะพบมากที่สุดของประโยคเพลงทั้ง 2 ประโยค ส่วนชั้นคู่ที่กว้างมากขึ้น คู่ 4, คู่ 5 จะพบน้อยในทั้ง 2 ประโยคเพลง

เพลง เกอะ เหน่อ

เกอะ เหน่อ

♩ = 70

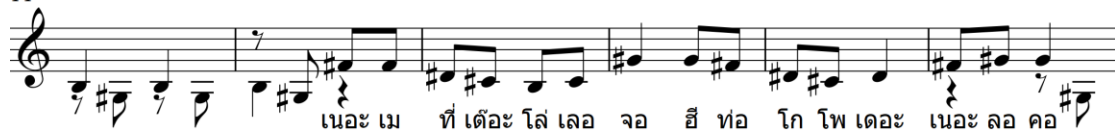
A

5

11

17

B

21

25

31

37

2.2.1 รูปแบบของบท เพลง เกอะ เหน่อ ลักษณะรูปแบบการบรรเลงในแต่ละท่อนมีรูปแบบการบรรเลงดังนี้

- บทนำความยาว 4 ห้องเพลง
- บรรเลง พร้อมกับการขับร้อง 12 ห้องเพลง
- ทำนองจบของท่อนความยาว 4 ห้องเพลง

รูปแบบการบรรเลงในแต่ละท่อนจะมีลักษณะเหมือนกัน มีการเปลี่ยนแปลงเนื้อร้อง เป็นเพลงที่แต่งขึ้นตามบทกลอน บรรเลงพร้อมกับการขับร้องบรรเลงตามบทเพลงที่ได้รับการถ่ายทอดรูปแบบที่เล่นให้สอดคล้องกับเครื่องดนตรีเตหน่าที่เป็นเครื่องดีด ที่สืบทอดกันมา

2.2.2 บันไดเสียง เพลง เกอะ เหน่อ มีตัวโน้ตที่สร้างเป็นทำนองเพลงประกอบด้วยตัวโน้ตดังต่อไปนี้

กลุ่มเสียงของเพลงที่นำมาสร้างทำนองเพลงทั้งหมดมี 5 เสียง (Pentatonic) คือเสียง B, C#, D#, F#, และ G# ซึ่งไม่พบเสียง E และเสียง A อยู่ในบทเพลง เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับในบันไดเสียง B Major scale

2.2.3 จังหวะ จากการศึกษาบท เพลงเกอะ เหน่อ ที่บรรเลงเป็นท่อนๆ ตามบทกลอนที่ได้แบ่งไว้ 2 ท่อนในแต่ละท่อนจะแยกเป็น 2 ประโยค

ประโยคที่ 1 ในบทเพลงจะมีการดำเนินทำนองเป็นดังนี้

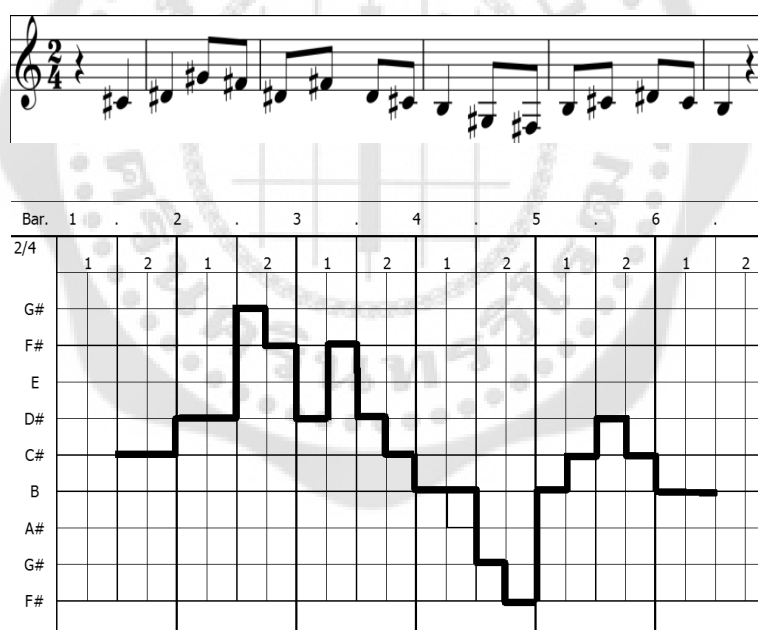

2.2.4 ทำนองจะแบ่งตามบทกลอนที่แต่งไว้ โดยใน เพลง เกอะ เหน่อ มี 2 ท่อน เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นทิศทางของทำนองเพลงให้เป็นรูปธรรมมากที่สุด จะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ในลักษณะเส้นกราฟโดยแยกออกเป็น 2 ลักษณะคือ

- 1) การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามความสูงต่ำของระดับเสียงตามความสั้นยาวของตัวโน้ต
- 2) ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงในลักษณะขั้นคู่

- 1) การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามความสูงต่ำของระดับเสียงเพื่อแสดงอัตราความสั้นยาวของเสียงตามค่าของตัวโน้ต โดยแสดงผลเป็นกราฟแท่งบอกระดับเสียงสูงเสียงต่ำและค่าของตัวโน้ตตามอัตราจังหวะของห้องเพลง

ทำนองเพลงในประโยคที่ 1

จากกราฟจังหวะเสียงสูงเสียงต่ำในประโยคที่ 1 ช่วงห้องแรกบรรเลงอยู่ในระดับเสียงกลางและช่วงห้องที่ 2 และห้องที่ 3 จะบรรเลงเสียงลงมาหาเสียงต่ำในห้องที่ 5 ในประโยคแล้วค่อยบรรเลงขึ้นไปจนจบประโยคเสียงเดียวกับตัวที่เริ่มประโยค

ทำนองเพลงในประโยคที่ 2

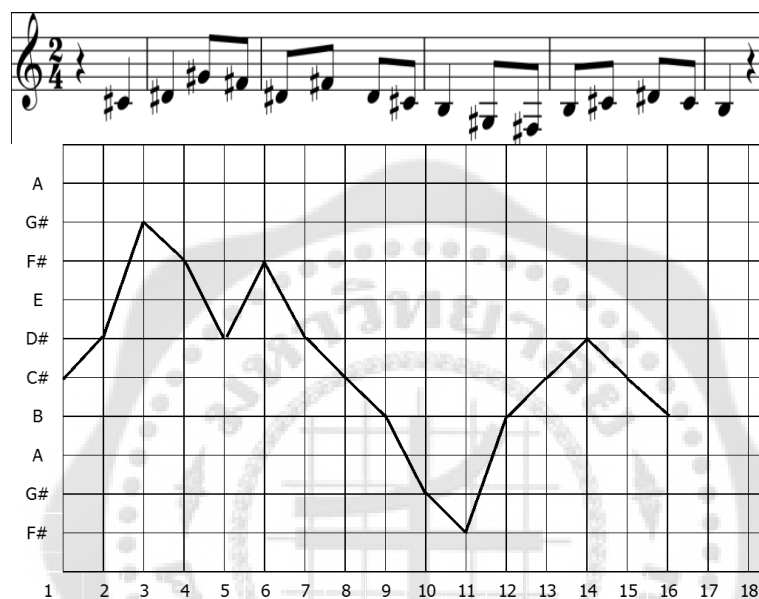
The musical notation is in 2/4 time and consists of six bars. The pitch contour graph below it shows the following sequence of notes: G# (Bar 1), F# (Bar 2), E (Bar 3), D# (Bar 4), C# (Bar 5), and B (Bar 6). The graph also includes a scale from G# to G# on the y-axis.

จากกราฟเสียงสูงเสียงต่ำในประโยคที่ 2 การเริ่มต้นประโยคจะใช้เสียงสูงบรรเลงในห้องแรกและห้องที่ 2 ห้องที่ 3 บรรเลงขึ้นไปตามเสียงที่สูงของประโยคและห้องที่ 4 จะบรรเลงมาหาเสียงต่ำและบรรเลงขึ้นไปหาเสียงสูงในห้องที่ 6 ของประโยคที่ 2 จบประโยคด้วยเสียงสุดท้ายในบันไดเสียงเพื่อเป็นการบอกว่าจบประโยคแล้ว

สรุปได้ว่าการเคลื่อนที่ของทำนองตามความสูงต่ำของจังหวะเสียง ประโยคที่ 1 จะบรรเลงโดยใช้โน้ตที่เสียงอยู่ในระดับกลางบรรเลงจนถึงกลางประโยคจะลงไปหาเสียงต่ำ จากนั้นจะบรรเลงขึ้นมาเสียงจะตรงกับตัวโน้ตตัวแรกของประโยคเพลง ประโยคที่ 2 การบรรเลงจะเริ่มด้วยตัวโน้ตที่มีระดับเสียงที่สูงขึ้นไปในเสียงที่ 5 ของบันไดเสียงเพื่อเป็นการแสดงถึงในการร้องว่าจะจบท่อน การบรรเลงพบว่ามีการใช้จังหวะสั้นๆ สลับกับการใช้จังหวะยาวๆ ในการจบวลี จะเห็นในช่วงเพลงอื่นในประโยคจะเคลื่อนไหวตลอดทั้งประโยค

2) ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนอง เพลง เกอะ เหน่อ ในลักษณะขั้นคู่โดยจะใช้ตัวโน้ตแต่ละตัวเป็นจุดบนในการวาดเส้นกราฟ เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นการเคลื่อนที่ของ ระดับเสียงในลักษณะของขั้นคู่ของทำนองเพลงนี้

ทำนองเพลงในประโยคที่ 1

จากตารางที่ได้แสดงทิศทางให้เห็นจุดบนระดับเสียงขั้นคู่ในประโยคที่ 1

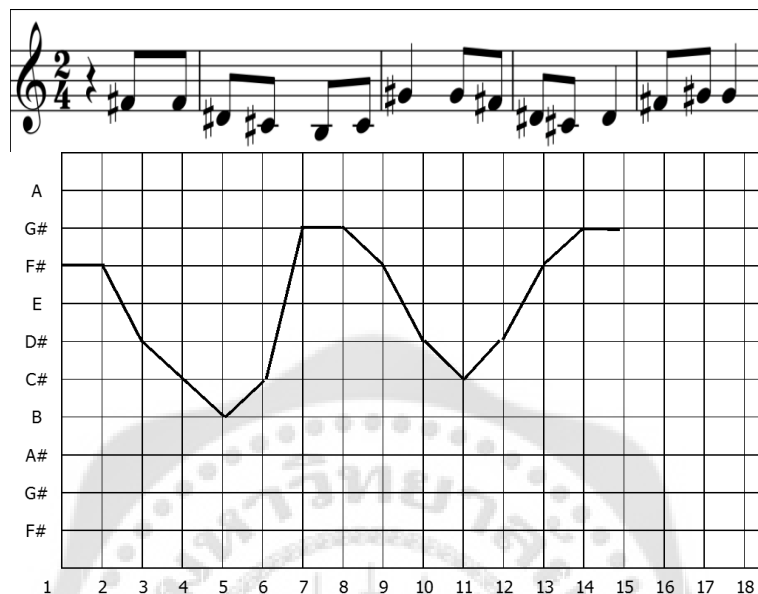
ขั้นคู่ 2 พบจากจุดที่ 1-2, 3-4, 7-8, 8-9, 10-11, 12-13, 13-14, 14-15, 15-16

จำนวน 9 คู่

ขั้นคู่ 3 พบจากจุดที่ 4-5, 5-6, 6-7, 9-10 จำนวน 3 คู่

ขั้นคู่ 4 พบจากจุดที่ 2-3, 11-12 จำนวน 2 คู่

ทำนองเพลงในประโยคที่ 2

จากตารางที่ได้แสดงทิศทางให้เห็นจุดบนระดับเสียงขึ้นคู่ในประโยคที่ 2

ขึ้นคู่ 2 พบจากจุดที่ 3-4, 4-5, 5-6, 8-9, 10-11, 11-12, 13-14 จำนวน 7 คู่

ขึ้นคู่ 3 พบจากจุดที่ 2-3, 9-10, 12-13 จำนวน 3 คู่

ขึ้นคู่ 5 พบจากจุดที่ 6-7 จำนวน 1 คู่

สรุปผลการวิเคราะห์ทิศทางของการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ทั้ง 2 ประโยค ได้ดังนี้

ขึ้นคู่ 2 พบจำนวน 16 คู่

ขึ้นคู่ 3 พบจำนวน 7 คู่

ขึ้นคู่ 4 พบจำนวน 2 คู่

ขึ้นคู่ 5 พบจำนวน 1 คู่

โดยการแสดงกราฟการเคลื่อนที่ของ ทำนองเพลง ในลักษณะของขึ้นคู่ พบว่ามีการเคลื่อนที่แบบขึ้นบันได (คู่ 2) จะพบมากที่สุดของประโยคเพลงทั้ง 2 ประโยค ส่วนขึ้นคู่ที่กว้างมากขึ้น คู่ 4, คู่ 5 จะพบน้อยในทั้ง 2 ประโยคเพลง

เพลง ธา นน่อ ธา จ๋อ

ธา นน่อ ธา จ๋อ

♩ = 70

A

3

5

กว่า หนา เก่ แด ญี่ แด ญี่ เจ้ อา กว่า หนา เก่ แด ญี่ เจ้ อา

11

กว่า หนา เก่ แด ญี่ เจ้ อา กว่า เลอ แหะ ไซ้ โม่ เลอ สะ

17

B

21

3

25

เม โอ้ ดิ เสาะ เนอะ เสาะ เนอะ ดา แด เม โอ้ ดิ เสาะ เนอะ ดา แด

31

เม โอ้ ดิ เสาะ เนอะ ดา แด อี ซ่า เดอะ เหม เยอะ อ้อ แก

37

2.2.1 รูปแบบของบท เพลงธำ หน่อ ธา จ่อ ลักษณะรูปแบบการบรรเลงในแต่ละท่อนมีรูปแบบการบรรเลงดังนี้

- บทนำความยาว 4 ห้องเพลง
- บรรเลง พร้อมกับการขับร้อง 12 ห้องเพลง
- ทำนองจบของท่อนความยาว 4 ห้องเพลง

รูปแบบการบรรเลงในแต่ละท่อนจะมีลักษณะเหมือนกันมีการเปลี่ยนแปลงเนื้อร้องเป็นเพลงที่แต่งขึ้นตามบทกลอน บรรเลงพร้อมกับการขับร้องบรรเลงตามบทเพลงที่ได้รับการถ่ายทอดรูปแบบที่เล่นให้สอดคล้องกับเครื่องดนตรีเต๋หน่าที่เป็นเครื่องดีด ที่สืบทอดกันมา

2.2.2 บันไดเสียง เพลงธำ หน่อ ธา จ่อ มีตัวโน้ตที่สร้างเป็นทำนองเพลงประกอบด้วยตัวโน้ตดังต่อไปนี้

กลุ่มเสียงของเพลงที่นำมาสร้างทำนองเพลงทั้งหมดมี 5 เสียง (Pentatonic) คือเสียง B, C#, D#, F#, และ G# ซึ่งไม่พบเสียง E และเสียง A อยู่ในบทเพลง เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับในบันไดเสียง B Major scale

2.2.3 จังหวะ จากการศึกษาบท เพลงธำ หน่อ ธา จ๋อ ที่บรรเลงเป็นท่อนๆ ตามบท กลอนที่ได้แบ่งไว้ 2 ท่อนในแต่ละท่อนจะแยกเป็น 2 ประโยค

ประโยคที่ 1 ในบทเพลงจะมีการดำเนินทำนองเป็นดังนี้

ลักษณะจังหวะของทำนองในประโยคที่ 1 เป็นดังนี้

ประโยคที่ 2 ในบทเพลงจะมีการดำเนินทำนองเป็นดังนี้

ลักษณะจังหวะของทำนองเพลงในประโยคที่ 2 เป็นดังนี้

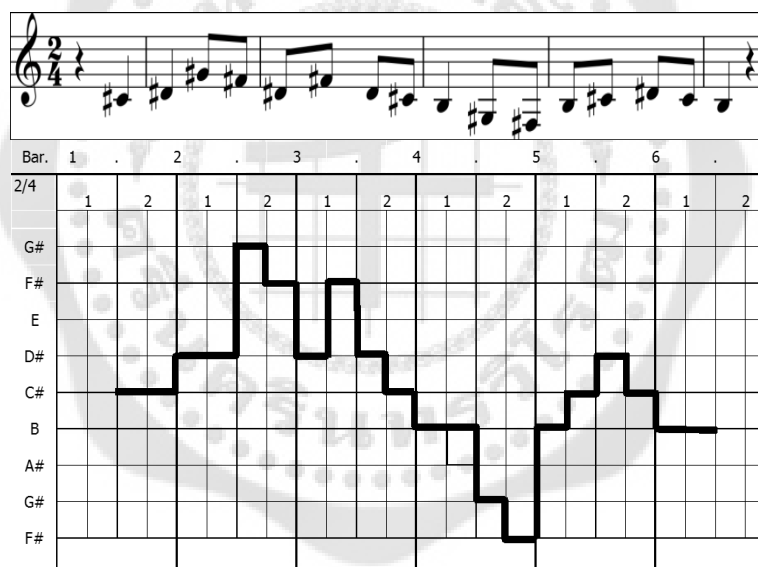
จากการวิเคราะห์จังหวะของทำนอง เพลงธำ หน่อ ธา จ๋อ ที่บรรเลงจะมีโครงสร้างของประโยคที่ต่างกัน แต่อาจจะมีบางจุดที่คล้ายคลึงกันบ้าง มีเอกลักษณ์จังหวะทำนองใน การบรรเลงซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของบทเพลง

2.2.4 ทำนองจะแบ่งตามบทกลอนที่แต่งไว้ โดยใน เพลงธำ หน่อ ธา จ่อ มี 2 ท่อน เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นทิศทางของทำนองเพลงให้เป็นรูปธรรมมากที่สุดจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ในลักษณะเส้นกราฟโดยแยกออกเป็น 2 ลักษณะคือ

- 1) การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามความสูงต่ำของระดับเสียงตามความสั้นยาวของตัวโน้ต
- 2) ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงในลักษณะขั้นคู่

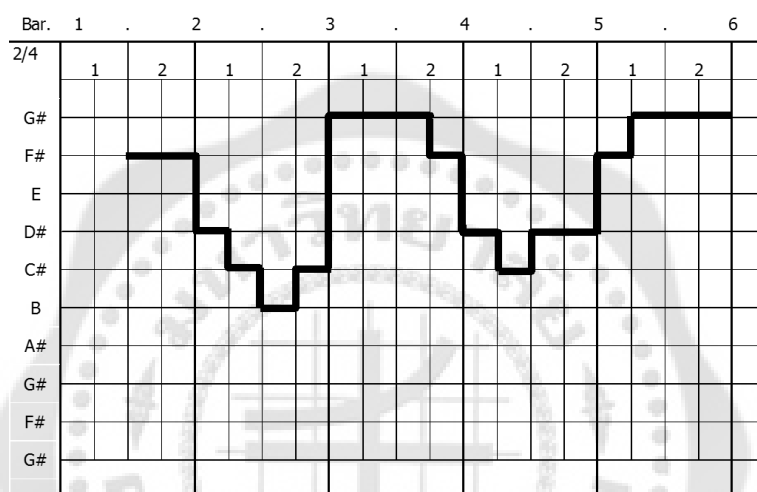
- 1) การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามความสูงต่ำของระดับเสียง เพื่อแสดงอัตราความสั้นยาวของเสียงตามค่าของตัวโน้ต โดยแสดงผลเป็นกราฟแท่งบอกระดับเสียงสูงเสียงต่ำและค่าของตัวโน้ตตามอัตราจังหวะของห้องเพลง

ทำนองเพลงในประโยคที่ 1

จากกราฟจังหวะเสียงสูงเสียงต่ำในประโยคที่ 1 ช่วงห้องแรกบรรเลงอยู่ในระดับเสียงกลางและช่วงห้องที่ 2 และห้องที่ 3 จะบรรเลงเสียงลงมาหาเสียงต่ำในห้องที่ 5 ในประโยคแล้วค่อยบรรเลงขึ้นไปจนจบประโยคเสียงเดียวกับตัวที่เริ่มประโยค

ทำนองเพลงในประโยคที่ 2

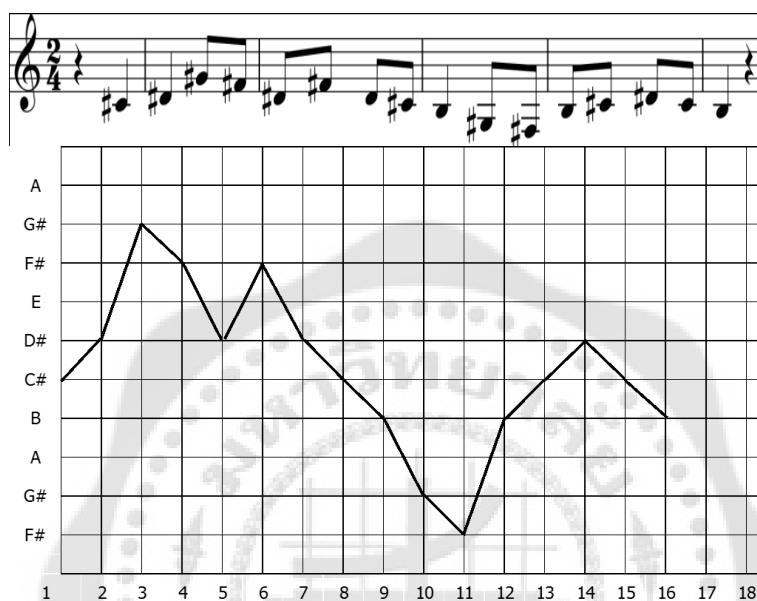

จากกราฟเสียงสูงเสียงต่ำในประโยคที่ 2 การเริ่มต้นประโยคจะใช้เสียงสูงบรรเลงในห้องแรกและห้องที่ 2 ห้องที่ 3 บรรเลงขึ้นไปตามเสียงที่สูงของประโยคและห้องที่ 4 จะบรรเลงมาหาเสียงต่ำและบรรเลงขึ้นไปหาเสียงสูงในห้องที่ 6 ของประโยคที่ 2 จบจบประโยคด้วยเสียงสุดท้ายในบันไดเสียงเพื่อเป็นการบอกว่าจบประโยคแล้ว

สรุปได้ว่าการเคลื่อนที่ของทำนองตามความสูงต่ำของจังหวะเสียง ประโยคที่ 1 จะบรรเลงโดยใช้โน้ตที่เสียงอยู่ในระดับกลางบรรเลงจนถึงกลางประโยคจะลงไปหาเสียงต่ำ จากนั้นจะบรรเลงขึ้นมาเสียงจะตรงกับตัวโน้ตตัวแรกของประโยคเพลง ประโยคที่ 2 การบรรเลงจะเริ่มด้วยตัวโน้ตที่มีระดับเสียงที่สูงขึ้นไปในเสียงที่ 5 ของบันไดเสียงเพื่อเป็นการแสดงถึงการร้องว่าจะจบท่อน การบรรเลงพบว่ามีการใช้จังหวะสั้นๆ สลับกับการใช้จังหวะยาวๆ ในการจบวลี จะเห็นในช่วงเพลงอื่นในประโยคจะเคลื่อนไหวตลอด ทั้งประโยค

2) ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงธา หน่อ ธา จ่อ ในลักษณะขึ้นคู่โดยใช้ตัว โน้ต แต่ละตัวเป็นจุดบนในการวาดเส้นกราฟ เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นการเคลื่อนที่ของระดับเสียงในลักษณะของขึ้นคู่ของทำนองเพลงนี้

ทำนองเพลงในประโยคที่ 1

จากตารางที่ได้แสดงทิศทางให้เห็นจุดบนระดับเสียงขึ้นคู่ในประโยคที่ 1

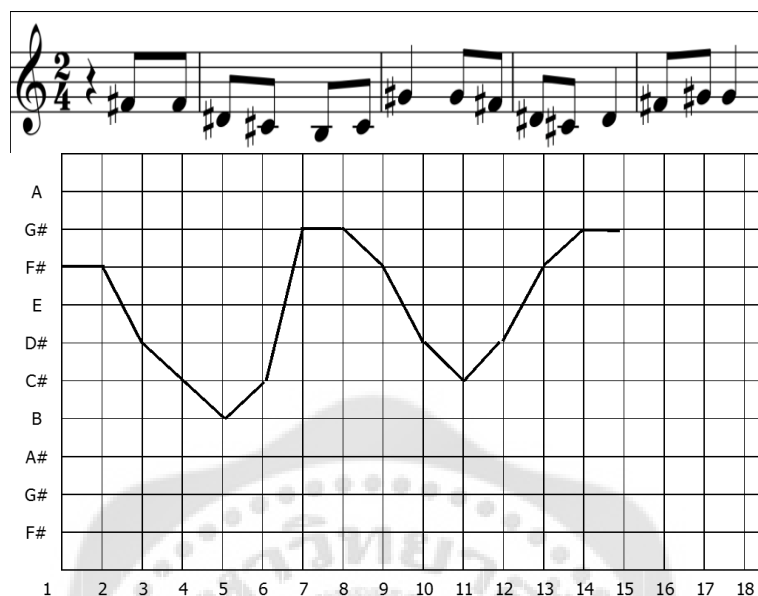
ขึ้นคู่ 2 พบจากจุดที่ 1-2, 3-4, 7-8, 8-9, 10-11, 12-13, 13-14, 14-15, 15-16

จำนวน 9 คู่

ขึ้นคู่ 3 พบจากจุดที่ 4-5, 5-6, 6-7, 9-10 จำนวน 3 คู่

ขึ้นคู่ 4 พบจากจุดที่ 2-3, 11-12 จำนวน 2 คู่

ทำนองเพลงในประโยคที่ 2

จากตารางที่ได้แสดงทิศทางให้เห็นจุดบนระดับเสียงขึ้นคู่ในประโยคที่ 2

ขึ้นคู่ 2 พบจากจุดที่ 3-4, 4-5, 5-6, 8-9, 10-11, 11-12, 13-14 จำนวน 7 คู่

ขึ้นคู่ 3 พบจากจุดที่ 2-3, 9-10, 12-13 จำนวน 3 คู่

ขึ้นคู่ 5 พบจากจุดที่ 6-7 จำนวน 1 คู่

สรุปผลการวิเคราะห์ทิศทางของการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ทั้ง 2 ประโยค ได้ดังนี้

ขึ้นคู่ 2 พบจำนวน 16 คู่

ขึ้นคู่ 3 พบจำนวน 7 คู่

ขึ้นคู่ 4 พบจำนวน 2 คู่

ขึ้นคู่ 5 พบจำนวน 1 คู่

โดยการแสดงกราฟการเคลื่อนที่ของ ทำนองเพลง ในลักษณะของขึ้นคู่ พบว่ามีการเคลื่อนที่แบบขึ้นบันได (คู่ 2) จะพบมากที่สุดของประโยคเพลงทั้ง 2 ประโยค ส่วนขึ้นคู่ที่กว้างมากขึ้น คู่ 4, คู่ 5 จะพบน้อยในทั้ง 2 ประโยคเพลง

เพลง จีบสาว

ธำ หน่อ ธำ จ๋อ จีบสาว

♩ = 70

A

3

4

โ้ว เตอะ นา เก เลอ เก เลอ อะ หยี้ โ้ว เตอะ นา เก เลอ อะ หยี้

10

โ้ว เตอะ นา เก เลอ อะ หยี้ ออ ที้ คลี้ เหยอ บ้า เนอะ หมี่

16

B

20

3

24

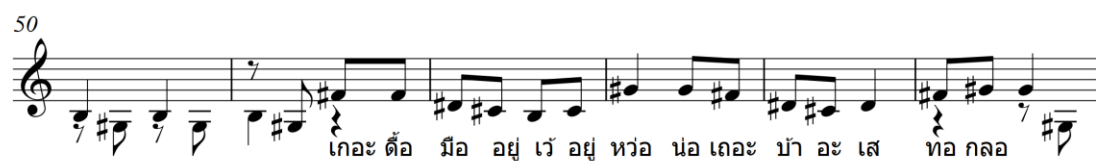
มี เตอะ เน ลา เกอะ ลา เกอะ ปอ หล้อ มี เตอะ เน ลา เกอะ ปอ หล้อ

30

มี เตอะ เน ลา เกอะ ปอ หล้อ จอ บ้า แร่ ชี จี เว่ หวอ

36

2

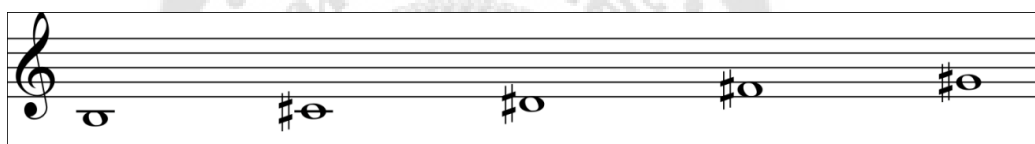

2.2.1 รูปแบบของบท เพลงธำ หน่อ ธำ จ๋อ จีบสาว ลักษณะรูปแบบการบรรเลงในแต่ละท่อนมีรูปแบบการบรรเลงดังนี้

- บทนำความยาว 4 ห้องเพลง
- บรรเลง พร้อมกับการขับร้อง 12 ห้องเพลง
- ทำนองจบของท่อนความยาว 4 ห้องเพลง

รูปแบบการบรรเลงในแต่ละท่อนจะมีลักษณะเหมือนกัน มีการเปลี่ยนแปลงเนื้อร้อง เป็นเพลงที่แต่งขึ้นตามบทกลอน บรรเลงพร้อมกับการขับร้องบรรเลงตามบทเพลงที่ได้รับการถ่ายทอดรูปแบบที่เล่นให้สอดคล้องกับเครื่องดนตรีเตหน่าที่เป็นเครื่องดีด ที่สืบทอดกันมา

2.2.2 บันไดเสียง เพลงธำ หน่อ ธำ จ๋อ จีบสาว มีตัวโน้ตที่สร้างเป็นทำนองเพลงประกอบด้วยตัวโน้ตดังต่อไปนี้

กลุ่มเสียงของเพลงที่นำมาสร้างทำนองเพลงทั้งหมดมี 5 เสียง (Pentatonic) คือเสียง B, C#, D#, F#, และ G# ซึ่งไม่พบเสียง E และเสียง A อยู่ในบทเพลง เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับในบันไดเสียง B Major scale

2.2.3 จังหวะ จากการศึกษาบท เพลงธำ หน่อ ธา จ่อ จีบสาว ที่บรรเลงเป็นท่อนๆ ตาม บทกลอนที่ได้แบ่งไว้ 3 ท่อนในแต่ละท่อนจะแยกเป็น 2 ประโยค

ประโยคที่ 1 ในบทเพลงจะมีการดำเนินทำนองเป็นดังนี้

ลักษณะจังหวะของทำนองในประโยคที่ 1 เป็นดังนี้

ประโยคที่ 2 ในบทเพลงจะมีการดำเนินทำนองเป็นดังนี้

ลักษณะจังหวะของทำนองเพลงในประโยคที่ 2 เป็นดังนี้

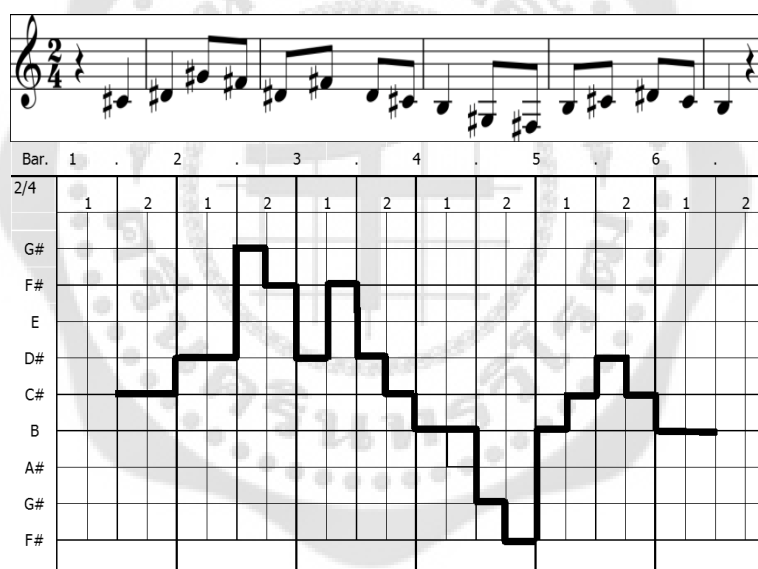
จากการวิเคราะห์จังหวะของทำนอง เพลงธำ หน่อ ธา จ่อ จีบสาว ที่บรรเลงจะมีโครงสร้างของ ประโยคที่ต่างกัน แต่อาจจะมีบางจุดที่คล้ายคลึงกันบ้าง มีเอกลักษณ์ จังหวะทำนองในการบรรเลงซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของบทเพลง

2.2.4 ทำนองจะแบ่งตามบทกลอนที่แต่งไว้ โดยในเพลงธา หน่อ ธา จ่อ จีบสาว มี 3 ท่อน เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นทิศทางของทำนองเพลงให้เป็นรูปธรรมมากที่สุด จะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ในลักษณะเส้นกราฟ โดยแยกออกเป็น 2 ลักษณะคือ

- 1) การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามความสูงต่ำของระดับเสียงตามความสั้นยาวของตัวโน้ต
- 2) ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงในลักษณะขั้นคู่

- 1) การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามความสูงต่ำของระดับเสียง เพื่อแสดงอัตราความสั้นยาวของเสียงตามค่าของตัวโน้ต โดยแสดงผลเป็นกราฟแท่งบอกระดับเสียงสูงเสียงต่ำและค่าของตัวโน้ตตามอัตราจังหวะของห้องเพลง

ทำนองเพลงในประโยคที่ 1

จากกราฟจังหวะเสียงสูงเสียงต่ำในประโยคที่ 1 ช่วงห้องแรกบรรเลงอยู่ในระดับเสียงกลางและช่วงห้องที่ 2 และห้องที่ 3 จะบรรเลงเสียงลงมาหาเสียงต่ำในห้องที่ 5 ในประโยคแล้วค่อยบรรเลงขึ้นไปจนจบประโยคเสียงเดียวกับตัวที่เริ่มประโยค

ทำนองเพลงในประโยคที่ 2

Bar. 1 2 3 4 5 6

2/4

1 2 1 2 1 2 1 2 1 2

G#

F#

E

D#

C#

B

A#

G#

F#

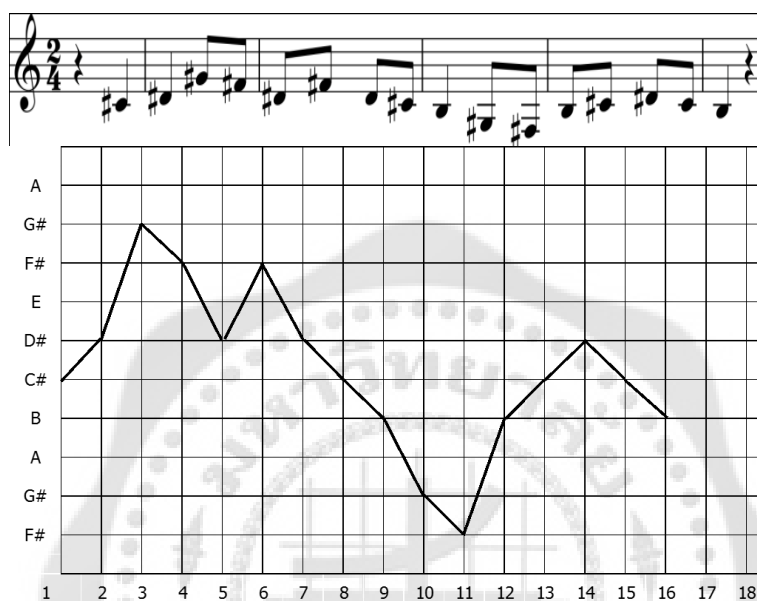
G#

จากกราฟเสียงสูงเสียงต่ำในประโยคที่ 2 การเริ่มต้นประโยคจะใช้เสียงสูงบรรเลงในห้องแรกและห้องที่ 2 ห้องที่ 3 บรรเลงขึ้นไปตามเสียงที่สูงของประโยคและห้องที่ 4 จะบรรเลงมาหาเสียงต่ำและบรรเลงขึ้นไปหาเสียงสูงในห้องที่ 6 ของประโยคที่ 2 จบจบประโยคด้วยเสียงสุดท้ายในบันไดเสียงเพื่อเป็นการบอกว่าจบประโยคแล้ว

สรุปได้ว่าการเคลื่อนที่ของทำนองตามความสูงต่ำของจังหวะเสียง ประโยคที่ 1 จะบรรเลงโดยใช้โน้ตที่เสียงอยู่ในระดับกลางบรรเลงจนถึงกลางประโยคจะลงไปหาเสียงต่ำ จากนั้นจะบรรเลงขึ้นมาเสียงจะตรงกับตัวโน้ตตัวแรกของประโยคเพลง ประโยคที่ 2 การบรรเลงจะเริ่มด้วยตัวโน้ตที่มีระดับเสียงที่สูงขึ้นไปในเสียงที่ 5 ของบันไดเสียงเพื่อเป็นการแสดงถึงในการร้องว่าจะจบก่อนการบรรเลงพบว่ามีการใช้จังหวะสั้นๆ สลับกับการใช้จังหวะยาวๆ ในการจบวลีจะเห็นในช่วงเพลงอื่นในประโยคจะเคลื่อนไหวตลอดทั้งประโยค

2) ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงธา หน่อ ธา จ๋อ จีบสาวในลักษณะขั้นคู่โดยจะ
ใช้ตัวโน้ตแต่ละตัวเป็นจุดบนในการวาดเส้นกราฟ เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นการเคลื่อนที่
ของระดับเสียงในลักษณะของขั้นคู่ของทำนองเพลงนี้

ทำนองเพลงในประโยคที่ 1

จากตารางที่ได้แสดงทิศทางให้เห็นจุดบนระดับเสียงขั้นคู่ในประโยคที่ 1

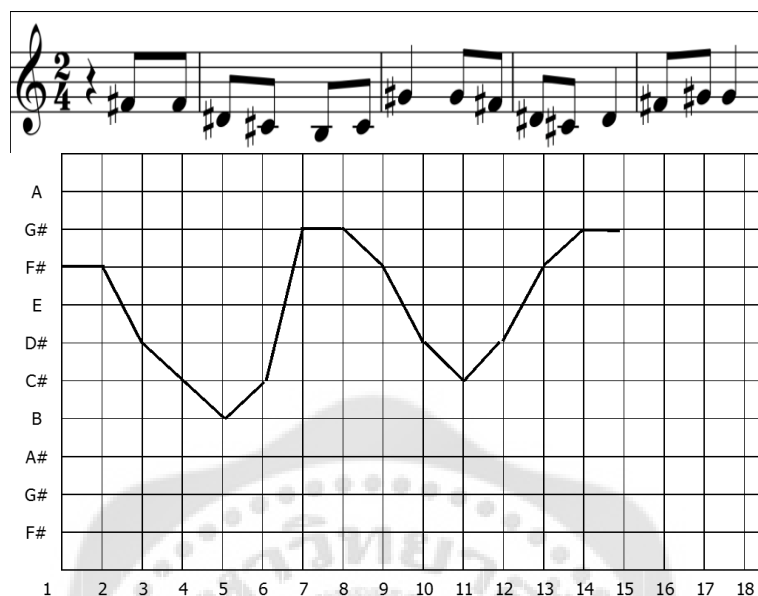
ขั้นคู่ 2 พบจากจุดที่ 1-2, 3-4, 7-8, 8-9, 10-11, 12-13, 13-14, 14-15, 15-16

จำนวน 9 คู่

ขั้นคู่ 3 พบจากจุดที่ 4-5, 5-6, 6-7, 9-10 จำนวน 3 คู่

ขั้นคู่ 4 พบจากจุดที่ 2-3, 11-12 จำนวน 2 คู่

ทำนองเพลงในประโยคที่ 2

จากตารางที่ได้แสดงทิศทางให้เห็นจุดบนระดับเสียงขึ้นคู่ในประโยคที่ 2

ขึ้นคู่ 2 พบจากจุดที่ 3-4, 4-5, 5-6, 8-9, 10-11, 11-12, 13-14 จำนวน 7 คู่

ขึ้นคู่ 3 พบจากจุดที่ 2-3, 9-10, 12-13 จำนวน 3 คู่

ขึ้นคู่ 5 พบจากจุดที่ 6-7 จำนวน 1 คู่

สรุปผลการวิเคราะห์ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ทั้ง 2 ประโยค ได้ดังนี้

ขึ้นคู่ 2 พบจำนวน 16 คู่

ขึ้นคู่ 3 พบจำนวน 7 คู่

ขึ้นคู่ 4 พบจำนวน 2 คู่

ขึ้นคู่ 5 พบจำนวน 1 คู่

โดยการแสดงกราฟการเคลื่อนที่ของ ทำนองเพลง ในลักษณะของขึ้นคู่ พบว่ามีการเคลื่อนที่แบบขึ้นบันได (คู่ 2) จะพบมากที่สุดของประโยคเพลงทั้ง 2 ประโยค ส่วนขึ้นคู่ที่กว้างมากขึ้น คู่ 4, คู่ 5 จะพบน้อยในทั้ง 2 ประโยคเพลง

ประวัติชนเผ่า เพลงโก๊กล

กลองโก๊กล

♩ = 70

A

3
โก๊กละ คี ดือ หน่อ หล่อ ซือ สะ ซือ โก๊กละ คี ดือ หน่อ หล่อ ซือ สะ ซือ

7
โก๊กละ คี ดือ หน่อ หล่อ ซือ สะ ซือ

13
โก๊กละ คี ดือ หน่อ หล่อ ซือ สะ ซือ เดอะ หล่อ นิ มี นิ ผะ

B

19
ฟือ เดอะ ฟือ เดอะ แกะ

25
ฟือ เดอะ แกะ วี โก๊กละ คี ดือ หลู ฟือ เดอะ แกะ วี โก๊กละ คี ดือ

30
ฟือ เดอะ แกะ วี โก๊กละ คี ดือ หลู เก้ เกาะ แม ป่า เดอะขล

37

2.2.1 รูปแบบของบทเพลง โกลี ลักษณะรูปแบบการบรรเลงในแต่ละท่อนมีรูปแบบการบรรเลงดังนี้

ท่อนที่ 1

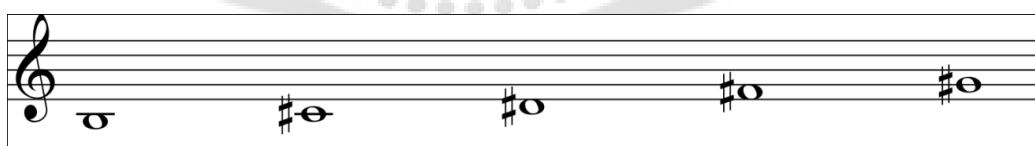
- บทนำความยาว 6 ห้องเพลง
- บรรเลง พร้อมกับการขับร้อง 12 ห้องเพลง
- ทำนองจบของท่อนความยาว 4 ห้องเพลง

ท่อนที่ 2

- บทนำความยาว 2 ห้องเพลง
- บรรเลง พร้อมกับการขับร้อง 12 ห้องเพลง
- ทำนองจบของท่อนความยาว 4 ห้องเพลง

รูปแบบการบรรเลงในแต่ละท่อนจะมีลักษณะเหมือนกัน มีการเปลี่ยนแปลงเนื้อร้อง เป็นเพลงที่แต่งขึ้นตามบทกลอน โดยเพลงโกลีจะมีรูปแบบที่แตกต่างในท่อนนำโดยจะบรรเลงแบบทำนองจบก่อนแล้วจึงนำเข้าบทร้อง โดยท่อนที่ 2 จะมีลูกเล่นการนำบทก่อนร้องก่อนแล้วค่อยเข้าบทกลอนในท่อนที่ 2 บรรเลงพร้อมกับการขับร้องบรรเลงตามบทเพลงที่ได้รับการถ่ายทอดรูปแบบที่เล่นให้สอดคล้องกับเครื่องดนตรีเตหน่าที่เป็นเครื่องดีด ที่สืบทอดกันมา

2.2.2 บันไดเสียง เพลง โกลี มีตัวโน้ตที่สร้างเป็นทำนองเพลงประกอบด้วยตัวโน้ตดังต่อไปนี้

กลุ่มเสียงของเพลงที่นำมาสร้างทำนองเพลงทั้งหมดมี 5 เสียง (Pentatonic) คือเสียง B, C#, D#, F#, และ G# ซึ่งไม่พบเสียง E และเสียง A อยู่ในบทเพลง เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับในบันไดเสียง B Major scale

2.2.3 จังหวะ จากการศึกษาบท เพลง โก๊กล ที่บรรเลงเป็นท่อนๆ ตามบทกลอนที่ได้แบ่งไว้ 2 ท่อนในแต่ละท่อนจะแยกเป็น 2 ประโยค

ประโยคที่ 1 ในบทเพลงจะมีการดำเนินทำนองเป็นดังนี้

ลักษณะจังหวะของทำนองในประโยคที่ 1 เป็นดังนี้

ประโยคที่ 2 ในบทเพลงจะมีการดำเนินทำนองเป็นดังนี้

ลักษณะจังหวะของทำนองเพลงในประโยคที่ 2 เป็นดังนี้

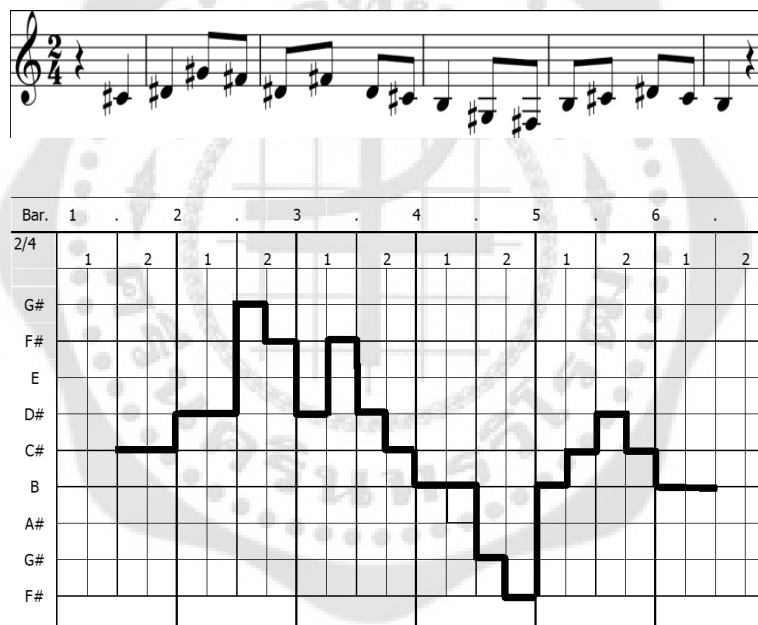
จากการวิเคราะห์จังหวะของทำนอง เพลง โก๊กล ที่บรรเลงจะมีโครงสร้างของประโยคที่ต่างกัน แต่อาจจะมีบางจุดที่คล้ายคลึงกันบ้าง มีเอกลักษณ์จังหวะทำนองใน การบรรเลงซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของ บทเพลง

2.2.4 ทำนองจะแบ่งตามบทกลอนที่แต่งไว้ โดยในเพลง ก๊อล มี 2 ท่อน เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นทิศทางของทำนองเพลงให้เป็นรูปธรรมมากที่สุด จะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ในลักษณะเส้นกราฟ โดยแยกออกเป็น 2 ลักษณะคือ

- 1) การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามความสูงต่ำของระดับเสียงตามความสั้นยาวของตัวโน้ต
- 2) ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงในลักษณะขั้นคู่

- 1) การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามความสูงต่ำของระดับเสียง เพื่อแสดงอัตราความสั้นยาวของเสียงตามค่าของตัวโน้ต โดยแสดงผลเป็นกราฟแท่งบอกระดับเสียงสูงเสียงต่ำและค่าของตัวโน้ตตามอัตราจังหวะของห้องเพลง

ทำนองเพลงในประโยคที่ 1

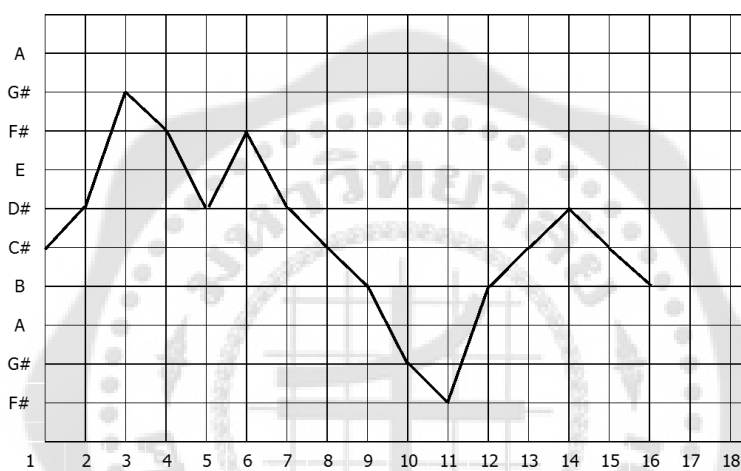
จากกราฟจังหวะเสียงสูงเสียงต่ำในประโยคที่ 1 ช่วงห้องแรกบรรเลงอยู่ในระดับเสียงกลางและช่วงห้องที่ 2 และห้องที่ 3 จะบรรเลงเสียงลงมาหาเสียงต่ำในห้องที่ 5 ในประโยคแล้วค่อยบรรเลงขึ้นไปจนจบประโยคเสียงเดียวกับตัวที่เริ่มประโยค

ทำนองเพลงในประโยคที่ 2

2) ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง โกล ในลักษณะขั้นคู่โดยจะใช้ตัวโน้ตแต่ละตัวเป็นจุดบนในการวาดเส้นกราฟ เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นการเคลื่อนที่ของระดับเสียงในลักษณะของขั้นคู่ของทำนองเพลงนี้

ทำนองเพลงในประโยคที่ 1

จากตารางที่ได้แสดงทิศทางให้เห็นจุดบนระดับเสียงขั้นคู่ในประโยคที่ 1

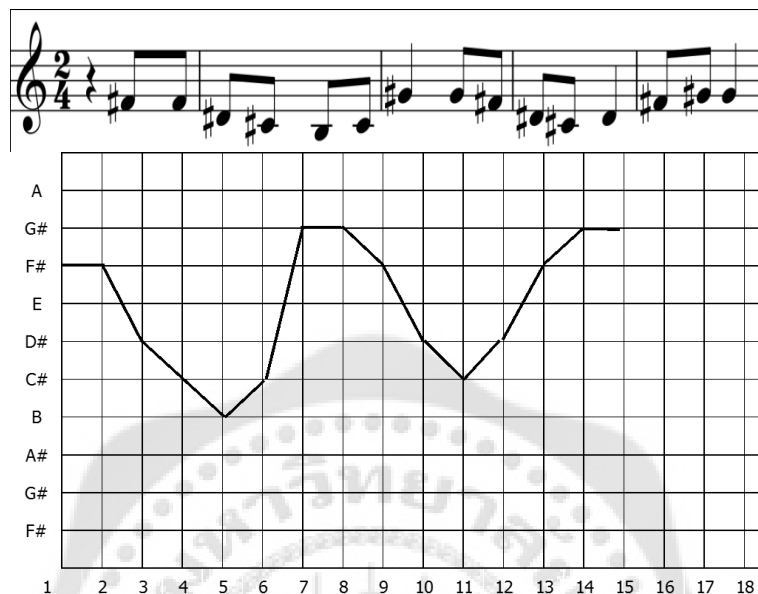
ขั้นคู่ 2 พบจากจุดที่ 1-2, 3-4, 7-8, 8-9, 10-11, 12-13, 13-14, 14-15, 15-16

จำนวน 9 คู่

ขั้นคู่ 3 พบจากจุดที่ 4-5, 5-6, 6-7, 9-10 จำนวน 3 คู่

ขั้นคู่ 4 พบจากจุดที่ 2-3, 11-12 จำนวน 2 คู่

ทำนองเพลงในประโยคที่ 2

จากตารางที่ได้แสดงทิศทางให้เห็นจุดบนระดับเสียงขึ้นคู่ในประโยคที่ 2

ขึ้นคู่ 2 พบจากจุดที่ 3-4, 4-5, 5-6, 8-9, 10-11, 11-12, 13-14 จำนวน 7 คู่

ขึ้นคู่ 3 พบจากจุดที่ 2-3, 9-10, 12-13 จำนวน 3 คู่

ขึ้นคู่ 5 พบจากจุดที่ 6-7 จำนวน 1 คู่

สรุปผลการวิเคราะห์ทิศทางของการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ทั้ง 2 ประโยค ได้ดังนี้

ขึ้นคู่ 2 พบจำนวน 16 คู่

ขึ้นคู่ 3 พบจำนวน 7 คู่

ขึ้นคู่ 4 พบจำนวน 2 คู่

ขึ้นคู่ 5 พบจำนวน 1 คู่

โดยการแสดงกราฟการเคลื่อนที่ของ ทำนองเพลง ในลักษณะของขึ้นคู่ พบว่ามีการเคลื่อนที่แบบขึ้นบันได (คู่ 2) จะพบมากที่สุดของประโยคเพลงทั้ง 2 ประโยค ส่วนขึ้นคู่ที่กว้างมากขึ้น คู่ 4, คู่ 5 จะพบน้อยในทั้ง 2 ประโยคเพลง

เพลง โปร เดอะ จ๋อ

โปร เดอะ จ๋อ

♩ = 70

5 **A**

9
เด เตอะ นา เลอ ที่ เลอ ที่ หล่อ ชู เด เตอะ หนา เลอ ที่ หล่อ ชู

15
เด เตอะ นา หล่อ ที่ หล่อ ชู เด เตอะ ยื่อ ที่ หล่อ ก้อ ญู

21

25 **B**

28
เด เตอะ นา เลอ ที่ เลอ ที่ หล่อ จ๋อ เด เตอะ นา เลอ ที่ หล่อ จ๋อ

34
เด เตอะ นา เลอ ที่ หล่อ จ๋อ เด เตอะ ยื่อ เก โป เตอะ จ๋อ

40

2

C

D

85 E

Musical staff 85-88 in G major, treble clef. Staff 85 starts with a whole note G4. Staff 86 has eighth notes A4-B4-C#5-D5-E5-F#5-G5. Staff 87 has quarter notes G5-A5-B5-C#6-D6-E6-F#6-G6. Staff 88 has quarter notes G6-A6-B6-C#7-D7-E7-F#7-G7.

89

Musical staff 89-94 in G major, treble clef. Staff 89 has eighth notes G4-A4-B4-C#5-D5-E5-F#5-G5. Staff 90 has quarter notes G5-A5-B5-C#6-D6-E6-F#6-G6. Staff 91 has quarter notes G6-A6-B6-C#7-D7-E7-F#7-G7. Staff 92 has quarter notes G7-A7-B7-C#8-D8-E8-F#8-G8. Staff 93 has quarter notes G8-A8-B8-C#9-D9-E9-F#9-G9. Staff 94 has quarter notes G9-A9-B9-C#10-D10-E10-F#10-G10.

ไป เดอะ จ้อ หล่อ เซ หล่อ เซ หล่อ เด ไป เดอะ จ้อ หล่อ เซ หล่อ เด

95

Musical staff 95-100 in G major, treble clef. Staff 95 has eighth notes G4-A4-B4-C#5-D5-E5-F#5-G5. Staff 96 has quarter notes G5-A5-B5-C#6-D6-E6-F#6-G6. Staff 97 has quarter notes G6-A6-B6-C#7-D7-E7-F#7-G7. Staff 98 has quarter notes G7-A7-B7-C#8-D8-E8-F#8-G8. Staff 99 has quarter notes G8-A8-B8-C#9-D9-E9-F#9-G9. Staff 100 has quarter notes G9-A9-B9-C#10-D10-E10-F#10-G10.

ไป เดอะ จ้อ หล่อ เซ หล่อ เด หมา เน จ้อ กว๋อ อ้อ บละ เก่

101

Musical staff 101-104 in G major, treble clef. Staff 101 has eighth notes G4-A4-B4-C#5-D5-E5-F#5-G5. Staff 102 has quarter notes G5-A5-B5-C#6-D6-E6-F#6-G6. Staff 103 has quarter notes G6-A6-B6-C#7-D7-E7-F#7-G7. Staff 104 has quarter notes G7-A7-B7-C#8-D8-E8-F#8-G8.

G

105

Musical staff 105-108 in G major, treble clef. Staff 105 starts with a whole note G4. Staff 106 has eighth notes A4-B4-C#5-D5-E5-F#5-G5. Staff 107 has quarter notes G5-A5-B5-C#6-D6-E6-F#6-G6. Staff 108 has quarter notes G6-A6-B6-C#7-D7-E7-F#7-G7.

109

Musical staff 109-114 in G major, treble clef. Staff 109 has eighth notes G4-A4-B4-C#5-D5-E5-F#5-G5. Staff 110 has quarter notes G5-A5-B5-C#6-D6-E6-F#6-G6. Staff 111 has quarter notes G6-A6-B6-C#7-D7-E7-F#7-G7. Staff 112 has quarter notes G7-A7-B7-C#8-D8-E8-F#8-G8. Staff 113 has quarter notes G8-A8-B8-C#9-D9-E9-F#9-G9. Staff 114 has quarter notes G9-A9-B9-C#10-D10-E10-F#10-G10.

หมา เน จ้อ กว๋อ อ้อ กว๋อ อ้อ บละ เก่ หมา เน จ้อ กว๋อ อ้อ บละ เก่

115

Musical staff 115-120 in G major, treble clef. Staff 115 has eighth notes G4-A4-B4-C#5-D5-E5-F#5-G5. Staff 116 has quarter notes G5-A5-B5-C#6-D6-E6-F#6-G6. Staff 117 has quarter notes G6-A6-B6-C#7-D7-E7-F#7-G7. Staff 118 has quarter notes G7-A7-B7-C#8-D8-E8-F#8-G8. Staff 119 has quarter notes G8-A8-B8-C#9-D9-E9-F#9-G9. Staff 120 has quarter notes G9-A9-B9-C#10-D10-E10-F#10-G10.

หมา เนอ จ้อ กว๋อ อ้อ บละ เก่ เมอะ ต่า แล เกอะ อ้อ บละ เก่

121

Musical staff 121-124 in G major, treble clef. Staff 121 has eighth notes G4-A4-B4-C#5-D5-E5-F#5-G5. Staff 122 has quarter notes G5-A5-B5-C#6-D6-E6-F#6-G6. Staff 123 has quarter notes G6-A6-B6-C#7-D7-E7-F#7-G7. Staff 124 has quarter notes G7-A7-B7-C#8-D8-E8-F#8-G8.

2.2.1 รูปแบบของบท เพลง โปร เดอะ จ๋อ ลักษณะรูปแบบการบรรเลงในแต่ละท่อนมีรูปแบบการบรรเลงดังนี้

- บทนำความยาว 4 ห้องเพลง
- บรรเลง พร้อมกับการขับร้อง 12 ห้องเพลง
- ทำนองจบของท่อนความยาว 4 ห้องเพลง

รูปแบบการบรรเลงในแต่ละท่อนจะมีลักษณะเหมือนกัน มีการเปลี่ยนแปลงเนื้อร้อง เป็นเพลงที่แต่งขึ้นตามบทกลอน โดยเพลง โปร เดอะ จ๋อ จะมีรูปแบบที่แตกต่างในช่วงแรกจะมีการเล่นโน้ตสูงต่ำ 1 ช่วงเสียง 4 ห้อง แล้วค่อยเข้าทำนองหลักบรรเลงพร้อมกับการขับร้องบรรเลงตามบทเพลงที่ได้รับการถ่ายทอดรูปแบบที่เล่นให้สอดคล้องกับเครื่องดนตรีเดนาห์ที่เป็นเครื่องดีดที่สืบทอดกันมา

2.2.2 บันไดเสียง เพลง โปร เดอะ จ๋อ มีตัวโน้ตที่สร้างเป็นทำนองเพลงประกอบด้วยตัวโน้ตดังต่อไปนี้

กลุ่มเสียงของเพลงที่นำมาสร้างทำนองเพลงทั้งหมดมี 5 เสียง (Pentatonic) คือเสียง B, C#, D#, F#, และ G# ซึ่งไม่พบเสียง E และเสียง A อยู่ในบทเพลง เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับในบันไดเสียง B Major scale

2.2.3 จังหวะ จากการศึกษาบท เพลง โปร เดอะ จ๋อ ที่บรรเลงเป็นท่อนๆ ตามบทกลอนที่ได้แบ่งไว้ 6 ท่อนในแต่ละท่อนจะแยกเป็น 2 ประโยค

ประโยคที่ 1 ในบทเพลงจะมีการดำเนินทำนองเป็นดังนี้

ลักษณะจังหวะของทำนองในประโยคที่ 1 เป็นดังนี้

ประโยคที่ 2 ในบทเพลงจะมีการดำเนินทำนองเป็นดังนี้

ลักษณะจังหวะของทำนองเพลงในประโยคที่ 2 เป็นดังนี้

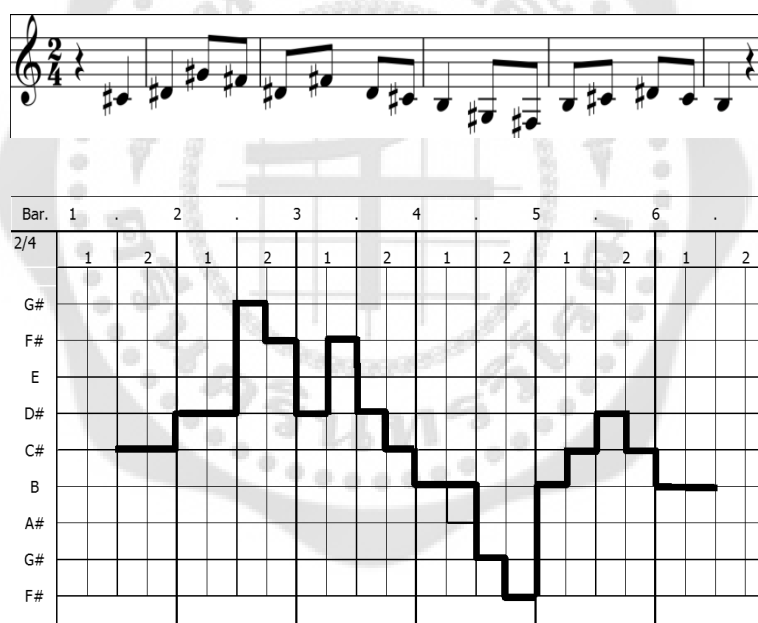
จากการวิเคราะห์จังหวะของทำนอง เพลง โปร เดอะ จ๋อ ที่บรรเลงจะมีโครงสร้างของ ประโยค ที่ต่างกัน แต่อาจจะมีบางจุดที่คล้ายคลึงกันบ้าง มีเอกลักษณ์จังหวะทำนองในการบรรเลงซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของบทเพลง

2.2.4 ทำนองจะแบ่งตามบทกลอนที่แต่งไว้ โดยในเพลง โปร เดอะ จ๋อ มี 6 ท่อน เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นทิศทางของทำนองเพลงให้เป็นรูปธรรมมากที่สุด จะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ในลักษณะเส้นกราฟ โดยแยกออกเป็น 2 ลักษณะคือ

- 1) การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามความสูงต่ำของระดับเสียงตามความสั้นยาวของตัวโน้ต
- 2) ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงในลักษณะขั้นคู่

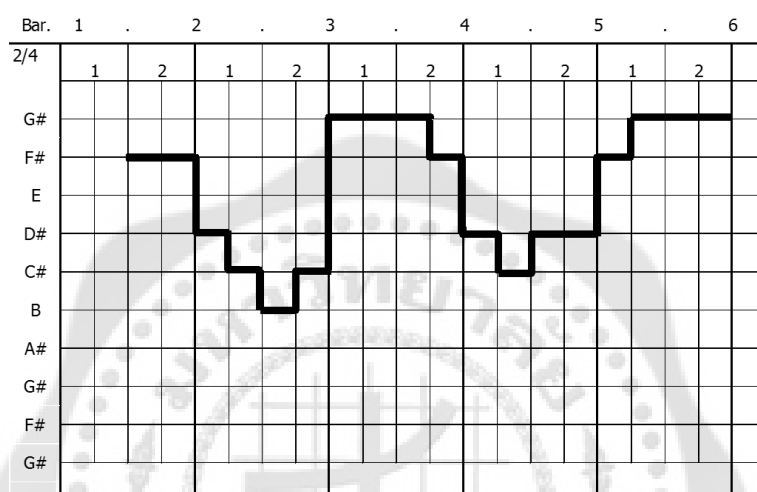
- 1) การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามความสูงต่ำของระดับเสียง เพื่อแสดงอัตราความสั้นยาวของเสียงตามค่าของตัวโน้ต โดยแสดงผลเป็นกราฟแท่งบอกระดับเสียงสูงเสียงต่ำและค่าของตัวโน้ตตามอัตราจังหวะของห้องเพลง

ทำนองเพลงในประโยคที่ 1

จากกราฟจังหวะเสียงสูงเสียงต่ำในประโยคที่ 1 ช่วงห้องแรกบรรเลงอยู่ในระดับเสียงกลางและช่วงห้องที่ 2 และห้องที่ 3 จะบรรเลงเสียงลงมามีเสียงต่ำในห้องที่ 5 ในประโยคแล้วค่อยบรรเลงขึ้นไปจนจบประโยคเสียงเดียวกับตัวที่เริ่มประโยค

ทำนองเพลงในประโยคที่ 2

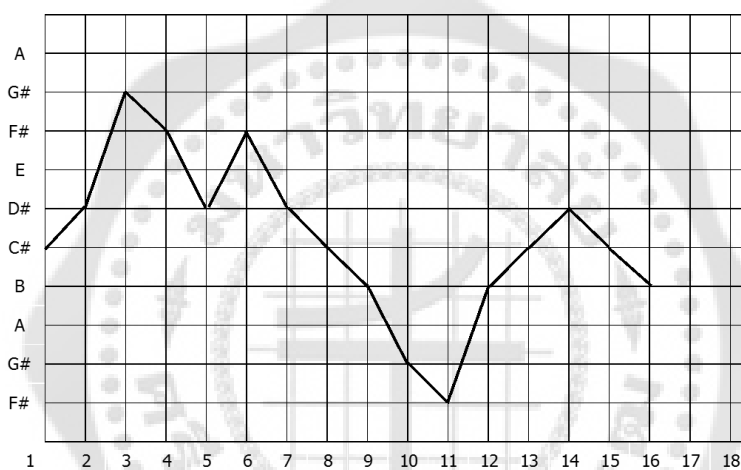

จากกราฟเสียงสูงเสียงต่ำในประโยคที่ 2 การเริ่มต้นประโยคจะใช้เสียงสูงบรรเลงในห้องแรกและห้องที่ 2 ห้องที่ 3 บรรเลงขึ้นไปตามเสียงที่สูงของประโยคและห้องที่ 4 จะบรรเลงมาหาเสียงต่ำและบรรเลงขึ้นไปหาเสียงสูงในห้องที่ 6 ของประโยคที่ 2 จบประโยคด้วยเสียงสุดท้ายในบันไดเสียงเพื่อเป็นการบอกว่าจบประโยคแล้ว

สรุปได้ว่าการเคลื่อนที่ของทำนองตามความสูงต่ำของจังหวะเสียง ประโยคที่ 1 จะบรรเลงโดยใช้โน้ตที่เสียงอยู่ในระดับกลางบรรเลงจนถึงกลางประโยคจะลงไปหาเสียงต่ำ จากนั้นจะบรรเลงขึ้นมาเสียงจะตรงกับตัวโน้ตตัวแรกของประโยคเพลง ประโยคที่ 2 การบรรเลงจะเริ่มด้วยตัวโน้ตที่มีระดับเสียงที่สูงขึ้นไปในเสียงที่ 5 ของบันไดเสียงเพื่อเป็นการแสดงถึงในการร้องว่าจะจบท่อน การบรรเลงพบว่ามีการใช้จังหวะสั้นๆ สลับกับการใช้จังหวะยาวๆ ในการจบวลีจะเห็นในช่วงเพลงอื่นในประโยคจะเคลื่อนไหวตลอดทั้งประโยค

2) ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง โปร เดอะ จ๋อ ในลักษณะขั้นคู่โดยจะใช้ตัวโน้ตแต่ละตัวเป็นจุดบนในการวาดเส้นกราฟ เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นการเคลื่อนที่ของระดับเสียงในลักษณะของขั้นคู่ของทำนองเพลงนี้

ทำนองเพลงในประโยคที่ 1

จากตารางที่ได้แสดงทิศทางให้เห็นจุดบนระดับเสียงขั้นคู่ในประโยคที่ 1

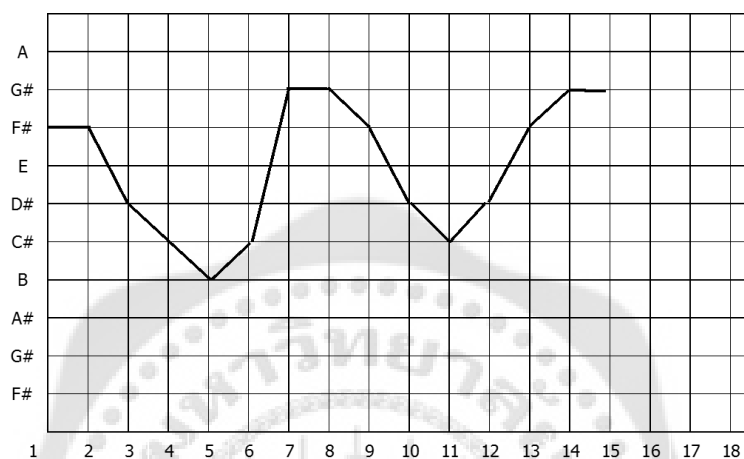
ขั้นคู่ 2 พบจากจุดที่ 1-2, 3-4, 7-8, 8-9, 10-11, 12-13, 13-14, 14-15, 15-16

จำนวน 9 คู่

ขั้นคู่ 3 พบจากจุดที่ 4-5, 5-6, 6-7, 9-10 จำนวน 3 คู่

ขั้นคู่ 4 พบจากจุดที่ 2-3, 11-12 จำนวน 2 คู่

ทำนองเพลงในประโยคที่ 2

จากตารางที่ได้แสดงทิศทางให้เห็นจุดบนระดับเสียงขึ้นคู่ในประโยคที่ 2

ขึ้นคู่ 2 พบจากจุดที่ 3-4, 4-5, 5-6, 8-9, 10-11, 11-12, 13-14 จำนวน 7 คู่

ขึ้นคู่ 3 พบจากจุดที่ 2-3, 9-10, 12-13 จำนวน 3 คู่

ขึ้นคู่ 5 พบจากจุดที่ 6-7 จำนวน 1 คู่

สรุปผลการวิเคราะห์ทิศทางเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ทั้ง 2 ประโยค ได้ดังนี้

ขึ้นคู่ 2 พบจำนวน 16 คู่

ขึ้นคู่ 3 พบจำนวน 7 คู่

ขึ้นคู่ 4 พบจำนวน 2 คู่

ขึ้นคู่ 5 พบจำนวน 1 คู่

โดยการแสดงกราฟการเคลื่อนที่ของ ทำนองเพลง ในลักษณะของขึ้นคู่ พบว่ามีการเคลื่อนที่แบบขึ้นบันได(คู่ 2) จะพบมากที่สุดของประโยคเพลงทั้ง 2 ประโยค ส่วนขึ้นคู่ที่กว้างมากขึ้น คู่ 4, คู่ 5 จะพบน้อยในทั้ง 2 ประโยคเพลง

เพลง เว กี้ แม

เว กี้ แม

♩ = 70

A

3

4

ขอ มี ลา เดอะ ลา เดอะ ปลื อะ ดิ ขอ บี ลา เดอะ ปลื อะ ดิ

10

ขอ บี ลา เดอะ ปลื อะ ดิ เลอ เปลือ ขวี หลู ต่า ะ หมี่

16

B

20

3

23

เลอ ปลือ ขวี หลู ขวี หลู ต่า ะ หมี่ เลอ เปลือ ขวี หลู ต่า ะ มี

29

เลอ เปลือ ขวี หลู ต่า ะ หมี่ ยอ ทอ เล อะ ลอ โอ้ ดิ

35

C

39

39

42

พอ เจ โป๊ะ โป๊ะ โป๊ะ เลอ ก็ แม่ พอ เจ โป๊ะ โป๊ะ เลอ ก็ แม่

48

พอ เจ โปะ เลอ ก็ แม่ หมา เดอะ เน แก เลอ ปรา เว

54

Musical notation for measure 54. The staff is in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#). The melody consists of quarter notes: F#4, A4, B4, C#5, B4, A4, F#4. The bass line consists of eighth notes: F#3, A3, B3, C#4, B3, A3, F#3. There are fermatas over the final notes of both staves.

D

58 D

61

พอ เจ โปะ ละ เลอ ละ เลอ เว เล พอ เจ โปะ ละ เลอ เว เล

67

พอ เจ โม่ สะ เลอ เว้ เล หมา เม เน เปอ สะ ลอ เก้

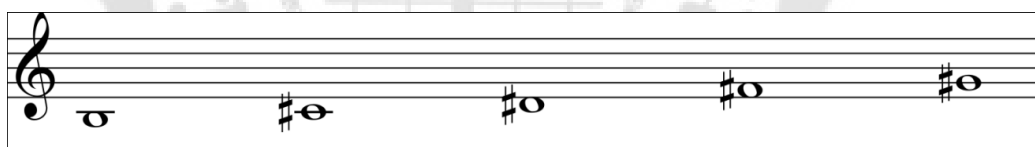
73

2.2.1 รูปแบบของบท เพลง เว กี้ แม ลักษณะรูปแบบการบรรเลงในแต่ละท่อนมีรูปแบบการบรรเลงดังนี้

- บทนำความยาว 3 ห้องเพลง
- บรรเลง พร้อมกับการขับร้อง 12 ห้องเพลง
- ทำนองจบของท่อนความยาว 4 ห้องเพลง

รูปแบบการบรรเลงในแต่ละท่อนจะมีลักษณะเหมือนกัน มีการเปลี่ยนแปลงเนื้อร้อง เป็นเพลงที่แต่งขึ้นตามบทกลอนบรรเลงพร้อมกับการขับร้องบรรเลงตามบทเพลงที่ได้รับการถ่ายทอดรูปแบบที่เล่นให้สอดคล้องกับเครื่องดนตรีเตหน่าที่เป็นเครื่องดีด ที่สืบทอดกันมา

2.2.2 บันไดเสียง เพลง เว กี้ แม มีตัวโน้ตที่สร้างเป็นทำนองเพลงประกอบด้วยตัวโน้ตดังต่อไปนี้

กลุ่มเสียงของเพลงที่นำมาสร้างทำนองเพลงทั้งหมดมี 5 เสียง (Pentatonic) คือเสียง B, C#, D#, F#, และ G# ซึ่งไม่พบเสียง E และเสียง A อยู่ในบทเพลง เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับในบันไดเสียง B Major scale

2.2.3 จังหวะ จากการศึกษาบท เพลง เว กี้ แม่ ที่บรรเลงเป็นท่อนๆ ตามบทกลอนที่ได้แบ่งไว้ 4 ท่อนในแต่ละท่อนจะแยกเป็น 2 ประโยค

ประโยคที่ 1 ในบทเพลงจะมีการดำเนินทำนองเป็นดังนี้

ลักษณะจังหวะของทำนองในประโยคที่ 1 เป็นดังนี้

ประโยคที่ 2 ในบทเพลงจะมีการดำเนินทำนองเป็นดังนี้

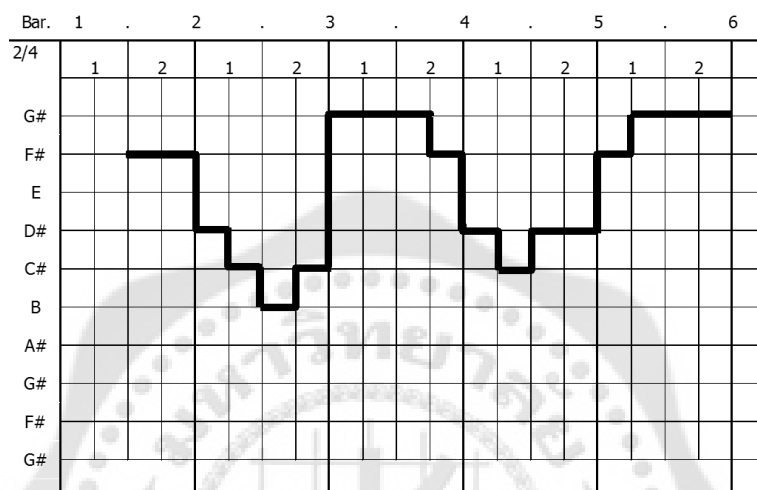

ลักษณะจังหวะของทำนองเพลงในประโยคที่ 2 เป็นดังนี้

จากการวิเคราะห์จังหวะของทำนอง เพลง เว กี้ แม่ ที่บรรเลงจะมีโครงสร้างของประโยคที่ต่างกัน แต่อาจจะมีบางจุดที่คล้ายคลึงกันบ้าง มีเอกลักษณ์จังหวะทำนองในการบรรเลงซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของบทเพลง

ทำนองเพลงในประโยคที่ 2

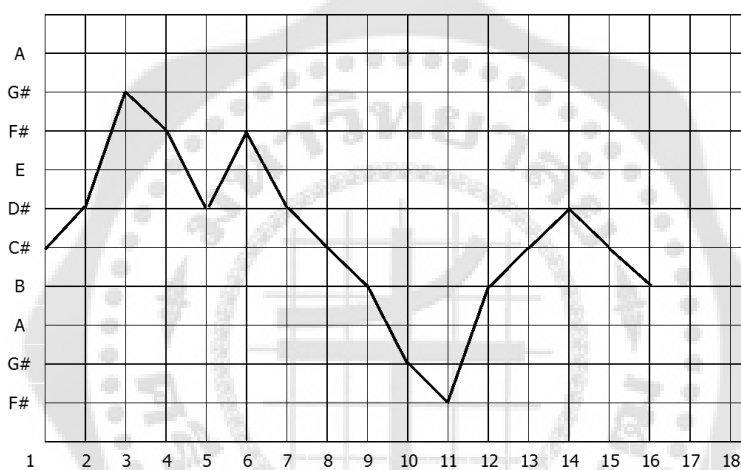

จากกราฟเสียงสูงเสียงต่ำในประโยคที่ 2 การเริ่มต้นประโยคจะใช้เสียงสูงบรรเลงในห้องแรกและห้องที่ 2 ห้องที่ 3 บรรเลงขึ้นไปตามเสียงที่สูงของประโยคและห้องที่ 4 จะบรรเลงมาหาเสียงต่ำและบรรเลงขึ้นไปหาเสียงสูงในห้องที่ 6 ของประโยคที่ 2 จบประโยคด้วยเสียงสุดท้ายในบันไดเสียงเพื่อเป็นการบอกว่าจบประโยคแล้ว

สรุปได้ว่าการเคลื่อนที่ของทำนองตามความสูงต่ำของจังหวะเสียง ประโยคที่ 1 จะบรรเลงโดยใช้โน้ตที่เสียงอยู่ในระดับกลางบรรเลงจนถึงกลางประโยคจะลงไปหาเสียงต่ำ จากนั้นจะบรรเลงขึ้นมาเสียงจะตรงกับตัวโน้ตตัวแรกของประโยคเพลง ประโยคที่ 2 การบรรเลงจะเริ่มด้วยตัวโน้ตที่มีระดับเสียงที่สูงขึ้นไปในเสียงที่ 5 ของบันไดเสียงเพื่อเป็นการแสดงถึงการร้องว่าจะจบก่อน การบรรเลงพบว่ามีการใช้จังหวะสั้นๆ สลับกับการใช้จังหวะยาวๆ ในการจบวลี จะเห็นในช่วงเพลงอื่นในประโยคจะเคลื่อนไหวตลอดทั้งประโยค

2) ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง เวกี้แม ในลักษณะขั้นคู่โดยจะใช้ตัวโน้ต แต่ละตัวเป็นจุดบนในการวาดเส้นกราฟ เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นการเคลื่อนที่ของระดับเสียงใน ลักษณะของขั้นคู่ของทำนองเพลงนี้

ทำนองเพลงในประโยคที่ 1

จากตารางที่ได้แสดงทิศทางให้เห็นจุดบนระดับเสียงขั้นคู่ในประโยคที่ 1

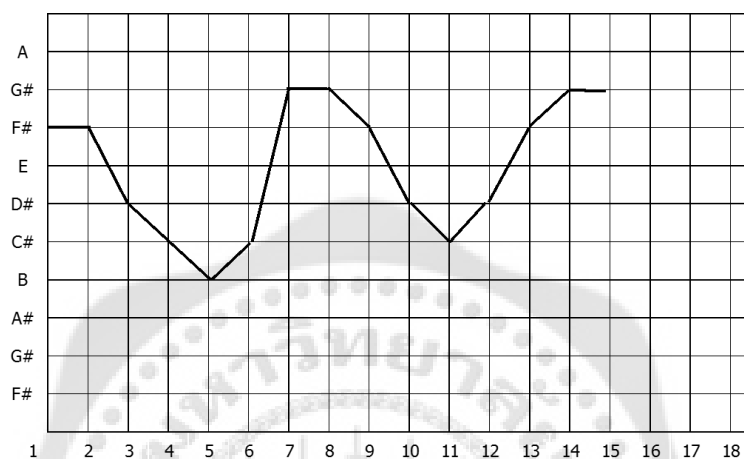
ขั้นคู่ 2 พบจากจุดที่ 1-2, 3-4, 7-8, 8-9, 10-11, 12-13, 13-14, 14-15, 15-16

จำนวน 9 คู่

ขั้นคู่ 3 พบจากจุดที่ 4-5, 5-6, 6-7, 9-10 จำนวน 3 คู่

ขั้นคู่ 4 พบจากจุดที่ 2-3, 11-12 จำนวน 2 คู่

ทำนองเพลงในประโยคที่ 2

จากตารางที่ได้แสดงทิศทางให้เห็นจุดบนระดับเสียงขึ้นคู่ในประโยคที่ 2

ขึ้นคู่ 2 พบจากจุดที่ 3-4, 4-5, 5-6, 8-9, 10-11, 11-12, 13-14 จำนวน 7 คู่

ขึ้นคู่ 3 พบจากจุดที่ 2-3, 9-10, 12-13 จำนวน 3 คู่

ขึ้นคู่ 5 พบจากจุดที่ 6-7 จำนวน 1 คู่

สรุปผลการวิเคราะห์ทิศทางเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ทั้ง 2 ประโยค ได้ดังนี้

ขึ้นคู่ 2 พบจำนวน 16 คู่

ขึ้นคู่ 3 พบจำนวน 7 คู่

ขึ้นคู่ 4 พบจำนวน 2 คู่

ขึ้นคู่ 5 พบจำนวน 1 คู่

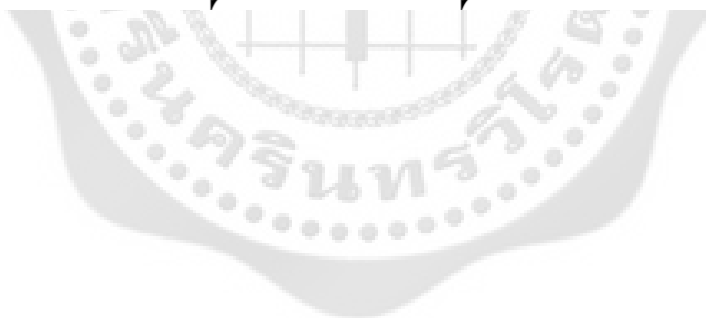
โดยการแสดงกราฟการเคลื่อนที่ของ ทำนองเพลง ในลักษณะของขึ้นคู่ พบว่ามีการเคลื่อนที่แบบขึ้นบันได (คู่ 2) จะพบมากที่สุดของประโยคเพลงทั้ง 2 ประโยค ส่วนขึ้นคู่ที่กว้างมากขึ้น คู่ 4, คู่ 5 จะพบน้อยในทั้ง 2 ประโยคเพลง

เพลงเกี่ยวกับธรรมชาติ

เพลง ชะ หล่อ ดู คี

ชะ หล่อ ดู คี

♩ = 70

2.2.1 รูปแบบของบท เพลง ชะ หล่อ ดู คือ ลักษณะรูปแบบการบรรเลงในแต่ละท่อนมีรูปแบบการบรรเลงดังนี้

- บทนำความยาว 3 ห้องเพลง
- บรรเลง พร้อมกับการขับร้อง 12 ห้องเพลง
- ทำนองจบของท่อนความยาว 4 ห้องเพลง

รูปแบบการบรรเลงในแต่ละท่อนจะมีลักษณะเหมือนกัน มีการเปลี่ยนแปลงเนื้อร้อง เป็นเพลงที่แต่งขึ้นตามบทกลอนบรรเลงพร้อมกับการขับร้องบรรเลงตามบทเพลงที่ได้รับการถ่ายทอดรูปแบบที่เล่นให้สอดคล้องกับเครื่องดนตรีเตหน่าที่เป็นเครื่องดีด ที่สืบทอดกันมา

2.2.2 บันไดเสียง เพลง ชะ หล่อ ดู คือ มีตัวโน้ตที่สร้างเป็นทำนองเพลงประกอบด้วยตัวโน้ตดังต่อไปนี้

กลุ่มเสียงของเพลงที่นำมาสร้างทำนองเพลงทั้งหมดมี 5 เสียง (Pentatonic) คือเสียง B, C#, D#, F#, และ G# ซึ่งไม่พบเสียง E และเสียง A อยู่ในบทเพลง เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับในบันไดเสียง B Major scale

2.2.3 จังหวะ จากการศึกษาบท เพลง ชะ หล่อ ดู คี ที่บรรเลงเป็นท่อนๆ ตามบทกลอนที่ได้แบ่งไว้ 1 ท่อนในแต่ละท่อนจะแยกเป็น 2 ประโยค

ประโยคที่ 1 ในบทเพลงจะมีการดำเนินทำนองเป็นดังนี้

ลักษณะจังหวะของทำนองในประโยคที่ 1 เป็นดังนี้

ประโยคที่ 2 ในบทเพลงจะมีการดำเนินทำนองเป็นดังนี้

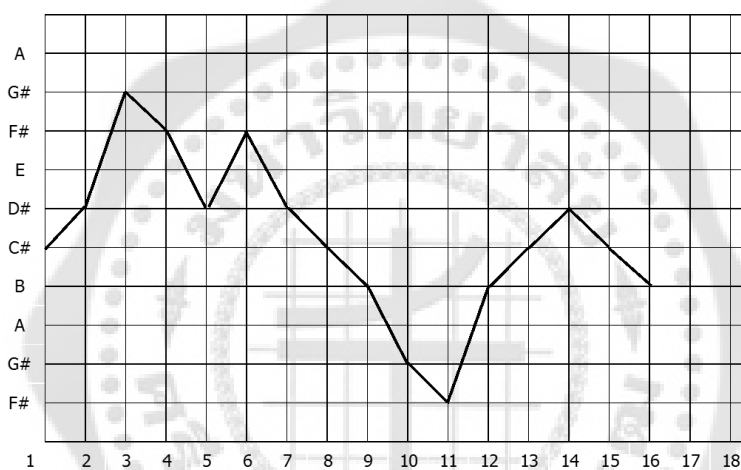
ลักษณะจังหวะของทำนองเพลงในประโยคที่ 2 เป็นดังนี้

จากการวิเคราะห์จังหวะของทำนอง เพลง ชะ หล่อ ดู คี ที่บรรเลงจะมีโครงสร้างของ ประโยคที่ต่างกัน แต่อาจจะมีบางจุดที่คล้ายคลึงกันบ้าง มีเอกลักษณ์จังหวะทำนองในการบรรเลงซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของบทเพลง

2) ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ชะ หล่อ ดู คีในลักษณะขั้นคู่โดยจะใช้ตัวโน้ตแต่ละตัวเป็นจุดบนในการวาดเส้นกราฟ เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นการเคลื่อนที่ของ ระดับเสียงในลักษณะของขั้นคู่ของทำนองเพลงนี้

ทำนองเพลงในประโยคที่ 1

จากตารางที่ได้แสดงทิศทางให้เห็นจุดบนระดับเสียงขั้นคู่ในประโยคที่ 1

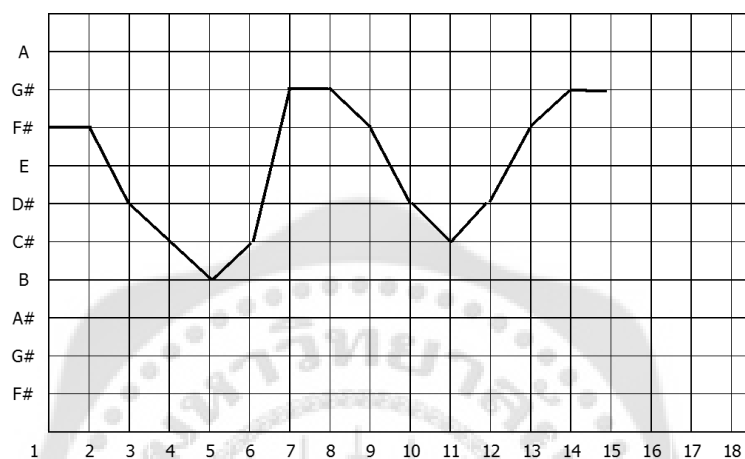
ขั้นคู่ 2 พบจากจุดที่ 1-2, 3-4, 7-8, 8-9, 10-11, 12-13, 13-14, 14-15, 15-16

จำนวน 9 คู่

ขั้นคู่ 3 พบจากจุดที่ 4-5, 5-6, 6-7, 9-10 จำนวน 3 คู่

ขั้นคู่ 4 พบจากจุดที่ 2-3, 11-12 จำนวน 2 คู่

ทำนองเพลงในประโยคที่ 2

จากตารางที่ได้แสดงทิศทางให้เห็นจุดบนระดับเสียงชั้นคู่ในประโยคที่ 2

ชั้นคู่ 2 พบจากจุดที่ 3-4, 4-5, 5-6, 8-9, 10-11, 11-12, 13-14 จำนวน 7 คู่

ชั้นคู่ 3 พบจากจุดที่ 2-3, 9-10, 12-13 จำนวน 3 คู่

ชั้นคู่ 5 พบจากจุดที่ 6-7 จำนวน 1 คู่

สรุปผลการวิเคราะห์ทิศทางของการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ทั้ง 2 ประโยค ได้ดังนี้

ชั้นคู่ 2 พบจำนวน 16 คู่

ชั้นคู่ 3 พบจำนวน 7 คู่

ชั้นคู่ 4 พบจำนวน 2 คู่

ชั้นคู่ 5 พบจำนวน 1 คู่

โดยการแสดงกราฟการเคลื่อนที่ของ ทำนองเพลง ในลักษณะของชั้นคู่ พบว่ามีการเคลื่อนที่แบบขึ้นบันได(คู่ 2) จะพบมากที่สุดของประโยคเพลงทั้ง 2 ประโยค ส่วนชั้นคู่ที่กว้างมากขึ้น คู่ 4, คู่ 5 จะพบน้อยในทั้ง 2 ประโยคเพลง

เพลงเกี่ยวกับพิธีกรรม เพลง ธา พู ธา ยั่ว

ธา พู ธา ยั่ว

♩ = 70

A

3

5

เลอ เปลือ ต้า เตอะ โ้ว เตอะ โ้ว นอ หมี เลอ เปลือ ต้า เตอะ โ้ว นอ หมี

11

เลอ เปลือ ต้า เตอะ โ้ว นอ หมี โ้ว แท แกอะ หล่อ เตอะ เกอะ หลี

17

B

21

3

25

เปอะ เม ดะ เลอ เคะ ตื่อ เคะ ตื่อ ดอ เปอะ เม ดะ เลอ เคะ ตื่อ เดอ

31

เปอะ เม ดะ เลอ เคะ ตื่อ เคอ ดอ ป้อ แวะ แค เลอ แค เลอ

37

2

41 C

45

ฮ่อ โค๊ะ เลอ เปล่อ แม่ เปล่อ แม่ ยวะ เด ฮ่อ โค๊ะ เลอ เปล่อ แม่ ยวะ เด

51

ฮ่อ โค๊ะ เลอ เปล่อ แม่ ยวะ เด ยวะ เตอะ เด แก ท่อ เตอะ เข

57

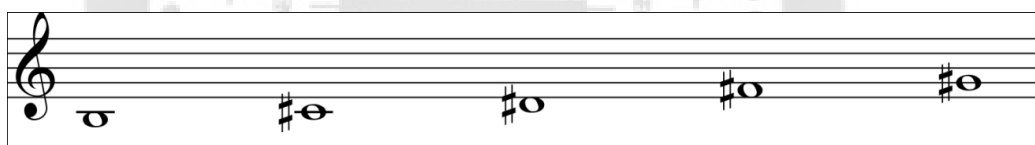

2.2.1 รูปแบบของบท เพลง ธา ทุ ธา ยัว ลักษณะรูปแบบการบรรเลงในแต่ละท่อนมีรูปแบบการบรรเลงดังนี้

- บทนำความยาว 4 ห้องเพลง
- บรรเลง พร้อมกับการขับร้อง 12 ห้องเพลง
- ทำนองจบของท่อนความยาว 4 ห้องเพลง

รูปแบบการบรรเลงในแต่ละท่อนจะมีลักษณะเหมือนกัน มีการเปลี่ยนแปลงเนื้อร้อง เป็นเพลงที่แต่งขึ้นตามบทกลอน บรรเลงพร้อมกับการขับร้องบรรเลงตามบทเพลงที่ได้รับการถ่ายทอดรูปแบบที่เล่นให้สอดคล้องกับเครื่องดนตรีเตหน่าที่เป็นเครื่องดีด ที่สืบทอดกันมา

2.2.2 บันไดเสียง เพลง ธา ทุ ธา ยัว มีตัวโน้ตที่สร้างเป็นทำนองเพลงประกอบด้วยตัวโน้ตดังต่อไปนี้

กลุ่มเสียงของเพลงที่นำมาสร้างทำนองเพลงทั้งหมดมี 5 เสียง (Pentatonic) คือเสียง B, C#, D#, F#, และ G# ซึ่งไม่พบเสียง E และเสียง A อยู่ในบทเพลง เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับในบันไดเสียง B Major scale

2.2.3 จังหวะ จากการศึกษาบท เพลง ธา ฑู ธา ยั่ว ที่บรรเลงเป็นท่อนๆ ตามบทกลอนที่ได้แบ่งไว้ 3 ท่อนในแต่ละท่อนจะแยกเป็น 2 ประโยค

ประโยคที่ 1 ในบทเพลงจะมีการดำเนินทำนองเป็นดังนี้

ลักษณะจังหวะของทำนองในประโยคที่ 1 เป็นดังนี้

ประโยคที่ 2 ในบทเพลงจะมีการดำเนินทำนองเป็นดังนี้

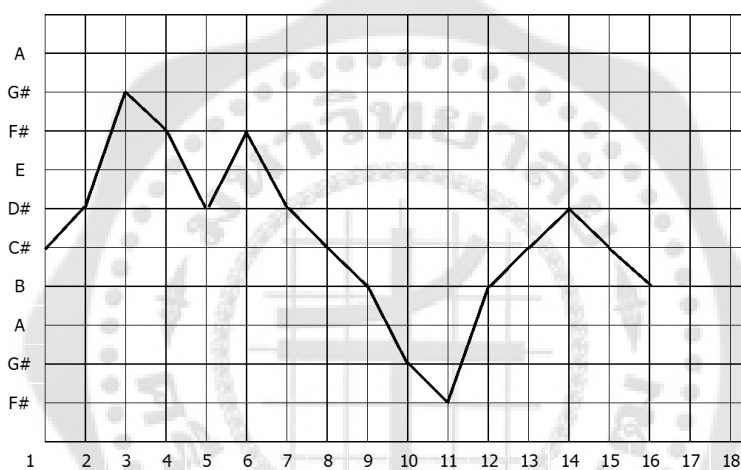
ลักษณะจังหวะของทำนองเพลงในประโยคที่ 2 เป็นดังนี้

จากการวิเคราะห์จังหวะของทำนอง เพลง ธา ฑู ธา ยั่ว ที่บรรเลงจะมีโครงสร้างของประโยคที่ต่างกัน แต่อาจจะมีบางจุดที่คล้ายคลึงกันบ้าง มีเอกลักษณ์จังหวะทำนองใน การ บรรเลง ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของบทเพลง

2) ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ธา พุ ธา ยั ว ในลักษณะขั้นคู่โดยจะใช้ตัวโน้ตแต่ละตัวเป็นจุดบนในการวาดเส้นกราฟ เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นการเคลื่อนที่ของระดับเสียงในลักษณะของขั้นคู่ของทำนองเพลงนี้

ทำนองเพลงในประโยคที่ 1

จากตารางที่ได้แสดงทิศทางให้เห็นจุดบนระดับเสียงขั้นคู่ในประโยคที่ 1

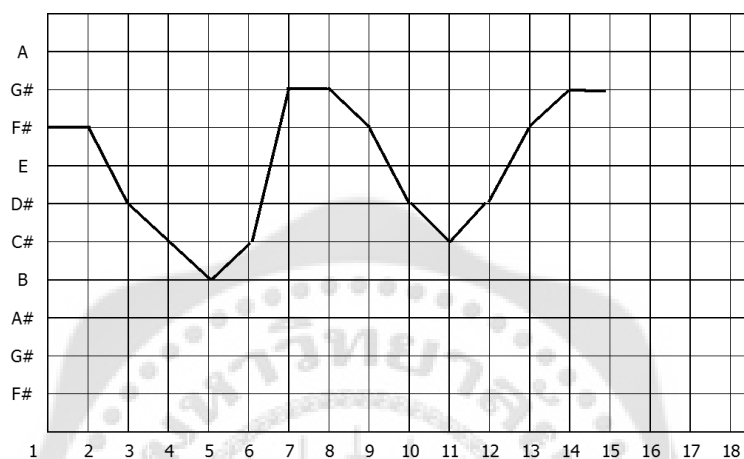
ขั้นคู่ 2 พบจากจุดที่ 1-2, 3-4, 7-8, 8-9, 10-11, 12-13, 13-14, 14-15, 15-16

จำนวน 9 คู่

ขั้นคู่ 3 พบจากจุดที่ 4-5, 5-6, 6-7, 9-10 จำนวน 3 คู่

ขั้นคู่ 4 พบจากจุดที่ 2-3, 11-12 จำนวน 2 คู่

ทำนองเพลงในประโยคที่ 2

จากตารางที่ได้แสดงทิศทางให้เห็นจุดบนระดับเสียงขึ้นคู่ในประโยคที่ 2

ขึ้นคู่ 2 พบจากจุดที่ 3-4, 4-5, 5-6, 8-9, 10-11, 11-12, 13-14 จำนวน 7 คู่

ขึ้นคู่ 3 พบจากจุดที่ 2-3, 9-10, 12-13 จำนวน 3 คู่

ขึ้นคู่ 5 พบจากจุดที่ 6-7 จำนวน 1 คู่

สรุปผลการวิเคราะห์ทิศทางของการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ทั้ง 2 ประโยค ได้ดังนี้

ขึ้นคู่ 2 พบจำนวน 16 คู่

ขึ้นคู่ 3 พบจำนวน 7 คู่

ขึ้นคู่ 4 พบจำนวน 2 คู่

ขึ้นคู่ 5 พบจำนวน 1 คู่

โดยการแสดงกราฟการเคลื่อนที่ของ ทำนองเพลง ในลักษณะของขึ้นคู่ พบว่ามีการเคลื่อนที่แบบขึ้นบันได(คู่ 2) จะพบมากที่สุดของประโยคเพลงทั้ง 2 ประโยค ส่วนขึ้นคู่ที่กว้างมากขึ้น คู่ 4, คู่ 5 จะพบน้อยในทั้ง 2 ประโยคเพลง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยดนตรีกะเหรี่ยง กรณีหมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ซึ่งได้ดำเนินการมาเป็นลำดับ สามารถสรุปได้ดังนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

- 1.ศึกษาสภาพปัจจุบันของชุมชนกะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเด๊ะ และ วัฒนธรรมดนตรีกะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
- 2.ศึกษาบทเพลงกะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ความสำคัญของการวิจัย

- 1.เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัจจุบันของชุมชนกะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเด๊ะ และวัฒนธรรมดนตรีกะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
- 2.เพื่อศึกษาบทเพลงกะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาดนตรีชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก โดยใช้การดำเนินการวิจัยตามหลักมานุษยดุริยางควิทยา โดยรวบรวมข้อมูลเอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง องค์ความรู้ต่างๆ และข้อมูลจากการปฏิบัติการภาคสนาม โดยศึกษาสภาพพื้นฐานโดยทั่วไปของชุมชน และนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์นำมาเรียบเรียง ในรูปแบบเชิงพรรณนาวิเคราะห์เป็นความเรียง ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 .ศึกษาสภาพปัจจุบันของชุมชนกะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเต๊ะ และวัฒนธรรมดนตรีกะเหรี่ยง หมู่บ้านพะเต๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

1.1 ศึกษาสภาพปัจจุบันของกะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเต๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

1.1.1.ประวัติหมู่บ้านพะเต๊ะ

บ้านพะเต๊ะ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ของตำบลพระธาตุผาแดง เริ่มก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๓๔ โดยผู้ก่อตั้งคนแรกคือ นายพะเต๊ะ และเป็นผู้นำคนแรกของบ้านพะเต๊ะ สมัยก่อนหมู่บ้านพะเต๊ะ ไม่มีผู้ใหญ่บ้าน หรือหัวหน้าหมู่บ้าน ต่อมานายตะลูทุเป็นผู้นำหมู่บ้านคนที่ ๒ ปกครองหมู่บ้าน ต่อจากนายพะเต๊ะ สำหรับผู้นำหมู่บ้านคนที่ ๓ ได้แก่ นายปรุทุ และนายอทุเป็นผู้นำหมู่บ้านคนที่ ๔ หลังจากนั้นในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ ทางราชการได้เข้ามาแต่งตั้งผู้ใหญ่บ้าน

ตำบลพระธาตุผาแดงเป็นตำบลที่ 10 ของอำเภอแม่สอด แต่เดิมเป็นหมู่บ้านที่ขึ้นกับตำบลแม่ดาว ต่อมาได้แยกเป็นตำบลใหม่เมื่อปี พ.ศ. 2529 เนื่องจากมีหมู่บ้านและประชากรมีจำนวนเพิ่มขึ้น ซึ่งในสมัยนั้นตรงกับนายพยุณ มีทองคำ ดำรงตำแหน่งนายอำเภอแม่สอด พร้อมให้แยกตำบลและ ตั้งชื่อตำบลใหม่ “ตำบลพระธาตุผาแดง ” ตั้งอยู่ในทิศตะวันออกของที่ว่าการอำเภอแม่สอด ประมาณ 3 กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดตากประมาณ 95 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมดโดยประมาณ 124.8 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 78,000 ไร่

1.1.2.การตั้งถิ่นฐานบ้านเรือน

ลักษณะบ้านเรือนของกะเหรี่ยงนั้นนิยมสร้างเป็นบ้านยกพื้นสูง มีชานบ้าน บางส่วนก็ตั้งบ้านเรือนบนที่ราบเช่นเดียวกับชาวพื้นราบทั่วไป แต่ส่วนใหญ่แล้วชาวกะเหรี่ยงจะตั้งถิ่นฐานเป็นหลักแหล่งถาวร ไม่ย้ายถิ่นบ่อยๆ ลักษณะบ้านเรือนของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง สร้างด้วยวัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น

1.1.3 การประกอบอาชีพ

ชาวกะเหรี่ยงบ้านพะเต๊ะ ยังประกอบอาชีพโดยส่วนใหญ่ คือการเพาะปลูก คือการทำไร่ที่สำคัญเช่น นาข้าว ข้าวโพด ในการทำไร่ของกะเหรี่ยงในหนึ่งปีจะทำไร่ครั้งเดียว เป็นการเกษตรน้ำฝนเพียงอย่างเดียว โดยจะปลูกพืชหลากหลายชนิด และจะเก็บผลผลิตไม่พร้อมกัน

1.1.4 สารธารณูปโภค

ตำบลพระธาตุผาแดงมีไฟฟ้าเข้าถึงทุกหมู่บ้าน ประปาภูเขา อาศัยแรงดันน้ำ ส่งมาตามท่อใช้ได้ทุกครัวเรือน

1.1.5 การศึกษา

โรงเรียนบ้านพะเต๊ะ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สลด จังหวัดตาก ตั้งขึ้นเมื่อ วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๒ โรงเรียนบ้านพะเต๊ะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตาก เขต ๒ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเปิดสอน ในระดับชั้น อนุบาล 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1.1.6 ศาสนาและความเชื่อ

ความเชื่อเรื่องขวัญหรือการทำกิจกรรมต่างๆ จะต้องมีการเซ่นเจ้าที่เจ้าทาง ช่วยให้กิจการงานนั้นๆ เจริญก้าวหน้า ทำเกษตรกรรมได้ผลผลิตดี ให้อยู่เย็นเป็นสุข ปกป้องคุ้มครองดูแล ศาสนาในปัจจุบันของกะเหรี่ยงส่วนมากในหมู่บ้านนับถือ ศาสนาคริสต์

1.1.7 ภาษากะเหรี่ยง

ภาษากะเหรี่ยง มีภาษาพูดเป็นของตนเอง โดยในหมู่บ้านพะเต๊ะ จะใช้ภาษาไทยสื่อสารกับคนภายนอกและติดต่อราชการใช้ภาษากะเหรี่ยงสื่อสารกับคนในหมู่บ้าน ผู้ใหญ่ตั้งแต่วัย 40 ปีขึ้นไปมีส่วนน้อยมากที่จะสามารถเขียนภาษากะเหรี่ยงได้ แต่จะใช้ในการสื่อสารกัน

1.2 วัฒนธรรมดนตรีกะเหรี่ยง หมู่บ้านพะเต๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สลด จังหวัดตาก

1.2.1 ประวัติความเป็นมาของดนตรี

ดนตรีของกะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเต๊ะ เด็กหนุ่มที่สามารถเล่นดนตรีในหมู่บ้านได้จะได้รับการยอมรับว่าเป็นคนเก่งมีความรู้ความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ ดนตรีกะเหรี่ยงนั้นผู้ที่สนใจจะต้องเริ่มเรียน "ธา" คือ บทกลอน จากผู้อาวุโสในหมู่บ้านในเรื่องบท ธา นั้นมีความเป็นอุปมาอุปไมย การที่จะสื่อสารนั้นผู้เรียนจะต้องเข้าใจให้ท่องแท่ว่าจะสื่ออะไรออกมา ดนตรีชาวกะเหรี่ยงในสมัยก่อนนั้นจะนิยมเล่นกันมาก แต่มีอยู่ช่วงหนึ่งได้มีการเล่นดนตรีลดลงไป ทำให้ต้องแอบเรียนแอบเล่นกลัวทางราชการจะรู้หรือได้ยิน เกี่ยวกับเรื่องของกฎหมายบ้านเมืองในตอนนั้น แต่กระนั้นก็ตามด้วยสังคมที่เปิดรับการเรียนรู้จากภายนอกทำให้คนในพื้นที่สนใจเรื่องไกลตัวมากกว่าใกล้ตัว ต้องทำงานต่างถิ่นนอกหมู่บ้านทำให้ดนตรีกะเหรี่ยงเริ่มมีความสนใจน้อยมากจากคนในหมู่บ้าน

1.2.2 ประเภทของเครื่องดนตรี

1.2.2.1 ประเภทเครื่องดีด

เตหน่า หรือ พิณ เป็นเครื่องดนตรีที่ใช้ในการดำเนินทำนองวัสดุที่ใช้ทำไม้ที่มีน้ำหนักเบา หรือไม้เนื้ออ่อน เช่น ไม้ขนุน

1.2.2.2. ประเภทเครื่องหนัง

เดอ หรือ กลอง เป็นเครื่องดนตรีที่จัดอยู่ในประเภทเครื่องหนัง เดอ เป็นเครื่องประกอบจังหวะ คล้ายกับ กลองยาว หนังกลองหน้าเดียวซึ่งด้วยหนังวัวทำมาจากไม้เนื้ออ่อน ชุดลงไปให้เป็นลำตัวกลอง

1.2.2.3 ประเภทเครื่องตี เครื่องกระทบ

ฉาบ หรือ จั่ว ฉาบใหญ่ของชาวกะเหรี่ยงเรียกว่า ใช้บรรเลงกับกลองยาวและโหม่งในขบวนแห่เป็นวง กลองยาว

โหม่ง หรือ โหม่ เป็นเครื่องดนตรีประเภทตี ประกอบจังหวะ บรรเลงประกอบในวงกลองยาวร่วมกับ ฉาบ

1.2.3 วิธีการบรรเลง

1.2.3.1 เตหน่า

ผู้บรรเลงจะนั่งบนพื้น บนเก้าอี้ การบรรเลงนั้นผู้บรรเลงจะวางเตหน่า บนตักขาขวา เอียงส่วนคอไปทางซ้ายเล็กน้อย โดยลำตัวจะวางอยู่บนซอกแขนขวา การวางมือขวาจะอยู่ในระดับล่าง ส่วนมือซ้ายจะอยู่ในระดับบน

1.2.3.2 เดอ

ผู้บรรเลงจะใช้วิธีการยืนเล่นโดยจะสะพายกลองยาวไว้ระดับเอวข้างใดข้างหนึ่ง ตามความถนัด จะใช้มือทั้งสองข้างอยู่หน้ากลองทำการตี

1.2.3.4 จั่ว

ผู้บรรเลงจะใช้นิ้วหัวแม่มือจับไว้ตรงเชือกที่ผูกติดกับฉาบ โดยให้มือซ้ายหงายขึ้น ส่วนมือขวาคือ ให้ฉาบกระทบกันในแนวตรง หรือให้ฉาบกระทบกันในแนวเฉียง

1.2.3.5 โหม่

ผู้บรรเลงจะใช้มือข้างหนึ่งถือตัวโหม่งไว้ อีกข้างหนึ่งจะถือไม้ตีจะตีตามจังหวะของกลองเป็นจังหวะตก เป็นการบรรเลงเพื่อยึดจังหวะไว้

1.2.4 วิธีการสืบทอด

ดนตรีของชาวกะเหรี่ยงของหมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เป็นการสืบทอดด้วยปากเปล่า มิได้มีการจดบันทึกเป็นสายลักษณะอักษร ด้านบทเพลงนั้นจะเป็นการกล่าวถึงวิถีชีวิตประจำวัน คำสอนของบรรพบุรุษ โดยการถ่ายทอดจากผู้อาวุโสในหมู่บ้าน แต่เกิดการซึมซับจากประเพณีในหมู่บ้าน เป็นการควบคู่กันไปทำให้เกิดการเรียนรู้ กล่าวได้ว่าดนตรีนั้นมีมานานแล้วตั้งแต่เกิดก็มีพิธีกรรมและการเล่นดนตรี มีทั้งบทร้อง และการเล่นดนตรีประกอบโดยมีเครื่องดนตรีเตหน่า และ วงกลองยาว เพลงร้องจะเป็นเนื้อร้องที่แต่งขึ้นมานานแล้วไม่มีการแต่งขึ้นใหม่

1.2.5 นักดนตรี

กลุ่มคนที่ได้รับการถ่ายทอดมาด้วยการสนใจส่วนบุคคล และไม่ได้เล่นดนตรี เป็นอาชีพ โดยการเล่นนั้นเมื่อมีงานในชุมชนเช่นงานประจำปีและงานเกี่ยวกับพิธีกรรมในชุมชน

1.2.6 โอกาสในการบรรเลง

การบรรเลงในโอกาส งานมงคล งานปีใหม่ งานลอยกระทง งานทำบุญเจดีย์ทราย โดยวงที่เล่นนั้นจะเป็นวงกลองยาว เป็นเหมือนสัญญาณบอกว่าชาวบ้านจะเคลื่อนผ่านไปตามเส้นทางในหมู่บ้านก่อนเข้าไปสู่สถานที่จัดงาน

ตอนที่2.ศึกษาบทเพลงกะเหรี่ยง หมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

2.1 บทเพลงกะเหรี่ยงจะแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.2.1 เพลงบรรเลง

บทเพลงบรรเลงของชาวเผ่ากะเหรี่ยง ส่วนใหญ่เป็นบทเพลงบรรเลงใช้ในขบวนพิธีต่างๆ ในการแห่ในงานประเพณีประจำหมู่บ้าน เป็นเครื่องดนตรีประเภทประกอบจังหวะ และไม่มีเครื่องดนตรีประเภทดำเนินทำนอง

2.2.2 เพลงร้อง

บทเพลงร้องของชาวกะเหรี่ยงจะเป็นบทเพลงที่สืบทอดกันมาเป็นมุขปาฐะ ถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นโดยเป็นการสนใจเฉพาะบุคคลการศึกษาบทเพลงในเพลงนั้นจะต้องหัดจะคำหรือตั้งต้นในบทกลอนเสมือนเป็นกฎแฉ่สู่บทกลอนต่างๆ เรียกว่า “ธา” ที่จะถ่ายทอดออกมาเป็นบทเพลงในการร้องเพื่อสะท้อนวิถีชีวิต

บทอา บทกวีหรือสุภาษิตสอนลูกสอนหลานของคนป่าเถะญอที่กล่าวถึงเตหน่าญเครื่องดนตรีดั้งเดิมของคนป่าเถะญอไว้มากมาย อา คือชุดความรู้ แนวปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันของคนกับธรรมชาติ สิ่งมีชีวิตอื่นๆ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์เหนือธรรมชาติให้อยู่ร่วมกันอย่างสมดุล ซึ่งบทอานี้มีมามายจนที่จะรังสรรค์ขึ้นมา

2.1.1 เพลงเกี่ยวกับความรัก

เตอะ น่ำ โพ

นอมี่เอ

น่อ เหมาะ กะ

อา เกอะ เหน่อ

อา หน่อ อา จ่อ 1

อา หน่อ อา จ่อ 2

2.1.2 เพลงเกี่ยวกับประวัติชนเผ่า

โก๊ะละ

โปเดอะจ่อ

เวกัแม่

2.1.3 เพลงเกี่ยวกับธรรมชาติ

เกอะต่อที่ก่อ

ชะ หล่อ ดู คี

2.1.4 เพลงเกี่ยวกับพิธีกรรม

อา ทุ อา ยัว

อา ปลือ

อา กี่ จื่อ ลา ชู ญู

2.2 ศึกษาบทเพลง

จากการศึกษาวิจัยดนตรีชาวเผ่ากะเหรี่ยง หมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเพลงทั้งหมด 11 เพลง โดยนำเพลงมาศึกษาวิเคราะห์บทเพลง ดังนี้

2.2.1 รูปแบบของบทเพลง

2.2.2 บันไดเสียง

2.2.3 จังหวะ

2.2.4 ทำนอง

เพลงเกี่ยวกับความรัก

เตหนาโพ

นอมมีเอ

น่อ เหมาะ กะ

ธา เกอะ เหน่อ

ธา หน่อ ธา จ่อ 1

ธา หน่อ ธา จ่อ 2

เพลงเกี่ยวกับประเพณีชนเผ่า

โก๊ละ

โปเดอะจ่อ

เวกี้แม

เพลงเกี่ยวกับธรรมชาติ

ชะ หล่อ ดู คี

เพลงเกี่ยวกับพิธีกรรม

ธา ทุ ธา ยัว

โดยบทเพลงที่ทั้งหมด 11 เพลงที่ได้นำมาวิเคราะห์ นั้นจะบรรเลงกับเครื่องดนตรีประเภทดีด เต หนา โดยเครื่องดนตรีจะมีสายทั้งหมด 6 สาย จะตั้งเสียงตามผู้เล่นที่ถนัด โดยรูปแบบ ทั้ง ทำนอง จังหวะ ขึ้นอยู่กับผู้บรรเลงจะกำหนดความเร็วจังหวะเท่าไร การวิเคราะห์นั้นจะ วิเคราะห์ในเรื่องบทร้อง ที่บรรเลงไปพร้อมกับเตหนา

- 1) รูปแบบของบทเพลง โดยพรรณนาให้สอดคล้องกับบทกลอนที่อยู่ในรูปแบบ 14 คำ ลักษณะของบทเพลงที่มีแนวทำนองเดียว ประโยคถามตอบในเรื่องของบททำนองที่ใช้ความแตกต่างของระดับเสียง เป็นรูปแบบการเคลื่อนทำนองไปในทิศทางบทกลอนที่เรียกว่า ธา ตาม ผู้บรรเลงที่ได้รับการถ่ายทอดโดยเพลงแบ่งเป็นท่อนๆ โดยที่ในแต่ละท่อนนั้น จะมีบทนำ 4 ห้อง เพลง บรรเลงพร้อมกับการขับร้อง 12 ห้องเพลง ท่อนจบ 4 ห้องเพลง ได้แก่ เพลง เตหนาโพ นอมมีเอ เกอะเหน่อ ธาหน่อธาจ่อ ธาหน่อธาจ่อจีบสาว โปรเดอะจ่อ ธาทุธายัว ส่วน เพลงโก๊ละ ท่อน 1 บทนำ 6 ห้องเพลง บรรเลงพร้อมกับการขับร้อง 12 ห้องเพลง ท่อนจบมี 4 ห้องเพลง ท่อน 2 บทนำ 2 ห้องเพลง บรรเลงพร้อมกับการขับร้อง 12 ห้องเพลง ท่อนจบมี 4 ห้องเพลง ส่วนเพลง เวกี้แม ชะลวดูคี บทนำ 3 ห้องเพลง บรรเลงพร้อมกับการขับร้อง 12 ห้องเพลง ท่อนจบ 4 ห้องเพลง โดยเพลงที่บรรเลงจะเห็นได้ว่าบทบรรเลงพร้อมกับการขับร้องจะมีลักษณะ 12 ห้องเพลง เหมือนกัน และท่อนจบ 4 ห้องเพลง แต่บทนำจะมีความแตกต่าง

2) บันไดเสียง โดยผู้วิจัยได้รวบเสียงทั้งหมดทั้งการเล่นเตหน่าและการร้องให้อิงอยู่ในบันไดเสียงกลุ่มเสียงของเพลงที่นำมาสร้างทำนองเพลงทั้งหมดมี 5 เสียง (Pentatonic) คือเสียง B, C#, D#, F#, และ G# ซึ่งไม่พบเสียง E และเสียง A อยู่ในบทเพลง เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับในบันไดเสียง B Major scale

3) จังหวะรูปแบบบรรเลงเป็นท่อนๆ ตามบทกลอนที่ได้แบ่งไว้ โดยความเร็วของจังหวะระดับปานกลาง อยู่ที่ผู้บรรเลงจากการวิเคราะห์จังหวะของทำนอง ที่บรรเลงจะมีโครงสร้างของประโยคที่ต่างกัน แต่อาจจะมีบางจุดที่คล้ายคลึงกันบ้าง มีเอกลักษณ์จังหวะทำนองในการบรรเลงซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของบทเพลง

4) ทำนองในการบรรเลงนั้น จะเป็นคำร้องภาษากะเหรี่ยงในแต่ละบทจะเป็นชุดคำร้อง 14 คำ ในบทเพลงจะแยกเป็น 7 คำ คือหัว โดยการบรรเลงใน 7 คำแรกเหมือนเป็นประโยคถาม การเคลื่อนที่ของทำนองตามความสูงต่ำของจังหวะเสียง ประโยคที่ 1 จะบรรเลงโดยใช้โน้ตที่เสียงอยู่ในระดับกลางบรรเลงจนถึงกลางประโยคจะลงไปหาเสียงต่ำจากนั้นจะบรรเลงขึ้นมาเสียงจะตรงกับตัวโน้ตตัวแรกของประโยคเพลง ประโยคที่ 2 การบรรเลงจะเริ่มด้วยตัวโน้ตที่มีระดับเสียงที่สูงขึ้นไปในเสียงที่ 5 ของบันไดเสียงเพื่อเป็นการแสดงถึงในการร้องว่าจะจบท่อน การบรรเลงพบว่ามีการใช้จังหวะสั้นๆ สลับกับการใช้จังหวะยาวๆ ในการจบวลี จะเห็นในช่วงเพลงอื่นในประโยคจะเคลื่อนไหวตลอดทั้งประโยค ประโยคคำตอบช่วงต่อไปเป็นขั้นคู่ 8 ของบันไดเสียง ทำให้เพลงทำนองเพลง ในลักษณะของขั้นคู่ ประโยคที่ 1 ขั้นคู่ 2 จำนวน 9 คู่ ขั้นคู่ 3 จำนวน 3 คู่ ขั้นคู่ 4 จำนวน 2 คู่ ประโยคที่ 2 ขั้นคู่ 2 จำนวน 7 คู่ ขั้นคู่ 3 จำนวน 3 คู่ ขั้นคู่ 5 จำนวน 1 คู่พบว่ามีการเคลื่อนที่แบบขั้นบันได(คู่ 2) จะพบมากที่สุดของประโยคเพลง ทั้ง 2 ประโยค ส่วนขั้นคู่ที่กว้างมากขึ้น คู่ 4, คู่ 5 จะพบน้อยในทั้ง 2 ประโยคเพลง

อภิปรายผล

ผลการศึกษาชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง หมู่บ้านพะเต๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สลด จังหวัดตาก ด้านดนตรีตามหลักมนุษยดุริยางควิทยามีความสอดคล้อง สัมพันธ์กับผลวิจัยเรื่องของนพมาศ ศรีตะลหุทัย (2550) ศึกษาบทบาททางวัฒนธรรมชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง หมู่บ้านปะน้อย ตำบลแม่สุก อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก ที่มีความใกล้เคียงกับวัฒนธรรมด้านดนตรี ทั้งลักษณะของเครื่องดนตรี บทเพลง ตลอดจนบทบาทหน้าที่ดนตรีของชาวหมู่บ้านพะเต๊ะ แสดงถึงอัตลักษณ์ของชาวปกาเกอญอ นอกจากจะแสดงถึงความบันเทิงแล้ว เนื้อหาของบทเพลงยังแสดงถึงวิถีชีวิต ความเชื่อ และดนตรียังมีการสืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น เป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมโดยวิธีมุขปาฐะ บทเพลงต่างๆ เพลงนิทาน เพลงเกี่ยวพาราสี งานศพ ในเรื่องของรูปแบบบท กา บทเพลงร้องสอดคล้องกันกับอนรรฆ จรรย์ยานนท์ (2542) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทา เพลงร้องของชนเผ่ากะเหรี่ยงสะกอ ผลการศึกษพบว่า ทา มีกำเนิดมาจากการใช้ภาษาพูดที่ติดต่อกันสืบทอดมาทั่วไปของชาวกะเหรี่ยงในอดีต ในการศึกษา ลักษณะเฉพาะทางดนตรีของทำนองทาแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ประเด็น ดังนี้คือ 1.) โครงสร้างฟอร์ม พบว่ามีลักษณะที่ไม่แน่นอนเป็นแบบแผน โดยมากขึ้นอยู่กับผู้ร้องเป็นหลัก 2.) ระดับเสียงโครงสร้างพบว่าเคลื่อนไปใน 2 ลักษณะ คือ ทิศทางลงกับขึ้น และทิศทางขึ้นกับลง 3.) ความสัมพันธ์ของเนื้อเพลงและวลีทำนอง พบว่า เนื้อเพลงแต่ละประโยคมีความสัมพันธ์กันเป็นส่วนใหญ่ วลีของทำนองเพลงพบว่า ในแต่ละวรรค หรือ ประโยค มีการซ้ำกันของทำนองเป็นส่วนใหญ่ 4.) บันไดเสียง พบว่า ขึ้นอยู่กับระดับเสียงของผู้ร้องแต่ละบุคคล

ปัจจุบันการเล่นดนตรี ร้องเพลง ของชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเต๊ะ จะมีการฟื้นฟูขึ้นมาอย่างไม่ค่อย มีการบันทึกลายลักษณ์อักษร ผู้ที่สามารถร้องได้ส่วนใหญ่เป็นวัยสูงอายุที่ได้รับการถ่ายทอดกันมา ในการดำรงชีวิตเพาะปลูกพืชให้พอกินในปีต่อไป กิจกรรมของวัฒนธรรมในชุมชนมีการสืบทอดมาตามกาลเวลาที่หมุนตามนั้นได้เกิดเรื่องราวที่สามารถนำมาประติประต่อจนเป็นภาพ เป็นเรื่องราวการ สอน การเคารพ ในประเพณีของชุมชน เนื่องด้วยโลกที่เราอยู่อาศัยมนุษย์เราได้มีการพัฒนาเทคโนโลยี สิ่งต่างๆเข้ามาในชีวิตประจำวัน ความเจริญที่มีไฟฟ้าเข้าถึง การได้สื่อสารกับชุมชนอื่น ได้รับอิทธิพล วัฒนธรรมอย่างอื่นเข้ามา หนุ่มสาวในปัจจุบันอาจจะสนใจวัฒนธรรมดั้งเดิมน้อยลงไปเนื่องด้วยการ ต้องออกไปประกอบอาชีพนอกชุมชน ทำให้ประเพณี หรือดนตรีได้มีการสืบทอดน้อยลงไป เนื่องด้วย สภาพเศรษฐกิจที่ดิ้นรนให้มีความอยู่รอด ทำให้ต้องละทิ้งประเพณี การประกอบพิธีกรรมบางอย่างลด น้อยลงไป การวิจัยครั้งนี้จะเป็นการแสดงถึงสภาพปัจจุบันในเรื่องวัฒนธรรมและดนตรีเท่านั้น ยัง ไม่ใช่การสะท้อนทั้งหมดของวัฒนธรรมและวิถีชีวิตในด้านต่างๆของชุมชน ที่ยังคงอนุรักษ์ประเพณีและ วัฒนธรรมเกิดขึ้นและสืบทอดกันมายาวนานโดยคนในชุมชนที่จะเข้าใจเอกลักษณ์ให้ดำรงต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยดนตรีชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดงอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เป็นการเป็นพื้นฐานในการเจาะลึกเพิ่มเติมประเด็นทางด้านดนตรี และวัฒนธรรม

1. การสืบทอดดนตรีกะเหรี่ยงหมู่บ้านพะเด๊ะ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เพราะปัจจุบันการสืบทอดทางดนตรีชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงยังมีอยู่น้อยและลดเลือนหายไปหากไม่มีการสืบทอดจดบันทึกอย่างจริงจัง
2. การวิเคราะห์ลักษณะของวรรณคดีที่มีความละเอียดมากขึ้น
3. การศึกษาเครื่องดนตรีเปรียบเทียบ เหนือ กับนาเดย์ หมู่บ้านกะเหรี่ยงจังหวัดอื่นๆ
4. การศึกษาดนตรีและรวบรวมบทเพลงจากศิลปินคนอื่นที่ยังไม่ถูกค้นพบ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา อินทรสุนานนท์. (2536). เพลงพื้นบ้าน. สารานุกรมศึกษาศาสตร์ ฉบับที่ 12 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- โกวิท แก้วสุวรรณ. (2542). ดุทุหล่า ในพิธีห่อหุ้มของชาวกะเหรี่ยงโป : กรณีศึกษากะเหรี่ยงโป บ้านเกาะสะเต็ง ตำบลไล่โว่ อำเภอสังขะบุรี จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (วัฒนธรรมศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- จรัญ กาญจนประดิษฐ์. (2547). การศึกษาดนตรีชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงหมู่บ้านกอม่งทะ ตำบลไล่โว่ อำเภอสังขะบุรี จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ ศป.ม. (มานุษยวิทยา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิติพรรณ สุวาท. (2557). ชরণอง:เครื่องดนตรีชนเผ่ากะเหรี่ยงโปว์ อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี. วิทยานิพนธ์ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต. (มานุษยวิทยา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- นพมาศ ศรีตะลหุทัย. (2550). สภาพและบทบาททางวัฒนธรรมชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง หมู่บ้านปะน้อยปู่ ตำบลแม่สุสุ อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพฯ
- บุญยงค์ เกตุเทศ. (2536). วัฒนธรรมเผ่าพันธุ์มนุษย์. ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา. กรุงเทพฯ: ดวงกมลสมัย.
- ประเวศ วะสี. (2536). วัฒนธรรมกับการพัฒนา. กรุงเทพฯ: ศาสนาอันธ
- ปัญญา รุ่งเรือง. (2533). ดนตรีไทยประกอบเสียง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พีระชัย ลีสมบุญผล. (2539). ดนตรีของชาวกะเหรี่ยง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ ศป.ม. ราชบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง. ถ่ายเอกสาร.
- พูนพิศ อมาตยกุล. (2527). ดนตรีวิจักษ์ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับดนตรีของไทยเพื่อความชื่นชม. กรุงเทพฯ: สยามสมัย
- พระยาอนุমানราชธ. (2525). การศึกษาเรื่องประเทศไทย. กรุงเทพฯ: ศาสนาอันธ
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2550). สารานุกรมสำหรับเยาวชนไทย โดยพระราชประสงค์ใน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เล่ม 23. พิมพ์ครั้งที่ 23. กรุงเทพฯ: รุ่งศิลป์การพิมพ์.
- วนิดา ตรีสวัสดิ์. (2543). วัฒนธรรมกะเหรี่ยง : การสื่อสารผ่านบทเพลง. วารสารศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดราชบุรี.

- วิสุตา เจียมเจิม.(2554). การศึกษาดนตรีกะเหรี่ยงบ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปริญญาโทศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต.(มานุษยดุริยางควิทยา).
กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร
- ศรัณย์ นักรบ. (2541). ดนตรีชาวเขาเผ่าเย้า กรณีศึกษาหมู่บ้านผาเต๋อ อำเภอแม่ฟ้าหลวง
จังหวัดเชียงราย. ปริญญาโทศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต. (มานุษยดุริยางควิทยา).
กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร
- ศิริธร สาสเม.(2555).ดนตรีกะเหรี่ยง กรณีศึกษาหมู่บ้านโป่งกระทิงบน ตำบลบ้านบึง
อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี.ปริญญาโทศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต.
(มานุษยดุริยางควิทยา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร
- สุพัตรา สุภาพ. (2540). สังคมวิทยา.พิมพ์ครั้งที่13.กรุงเทพฯ:ไทยวัฒนาพานิช
- สมัย สุทธิธรรม.(2541). สารคดีของชนกลุ่มน้อยบนดอยสูง. กรุงเทพฯ:เลิฟแอนด์เพรส.
- สุจิตร์ ดีผดุง ; และ สรียา คำเมือง.(2540). สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์ กะเหรี่ยงโป.กรุงเทพฯ:
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุรียา รัตนกุล.(2538). สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงสะกอ.สถาบันวิจัยภาษาวัฒนธรรม
เพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.กรุงเทพฯ : สหธรรมมิก.
- อาภรณ์ สุนทรวาท .(2548).เครื่องดนตรีของชาวไทยกะเหรี่ยง. วารสารศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นราชบุรี.
7(7)
- อนรรฆ จรรย์ยานนท์ . (2542). ทา เพลงร้องของชนเผ่ากะเหรี่ยงสะกอ. วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ประมวลภาพ

สัมภาษณ์สอบถามข้อมูล

ยกฉัตรปักเจดีย์ทราย

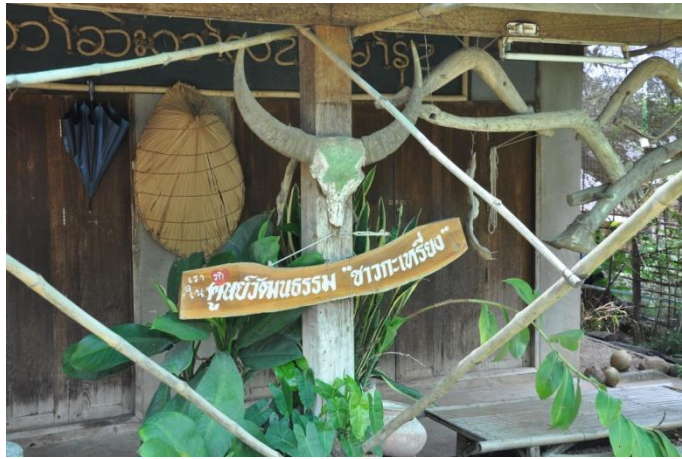
ยกฉัตรตั้งเจดีย์ทราย

พิธี มิสซา

เครื่องมือ

ศูนย์วัฒนธรรมกะเหรี่ยง

กำลังหัดเขียนรู

รูปปั้นพระแม่มาลี หน้าศูนย์วัฒนธรรมกะเหรี่ยง

ทุ่งนาในหมู่บ้าน

ทำไร่ข้าวโพด

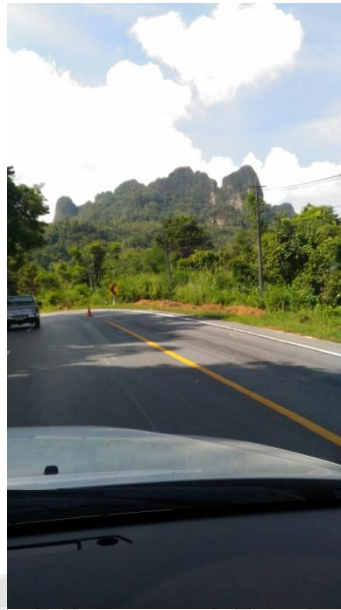
ของป้างผึ้ง

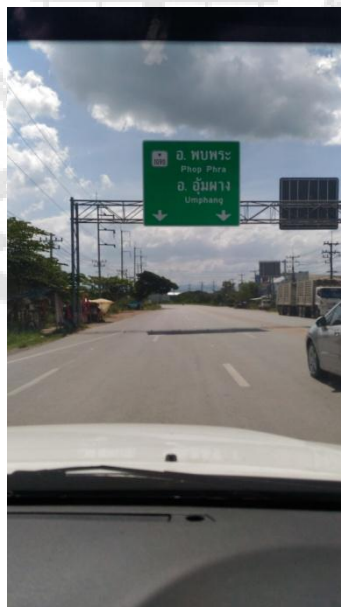
หนอนไม้ไผ่

วิธีการหาหนอนไม้ไผ่

ผาหินปูนพระวอ ทางขึ้นแม่สลอด

ทางไปอุ้มผาง

No.

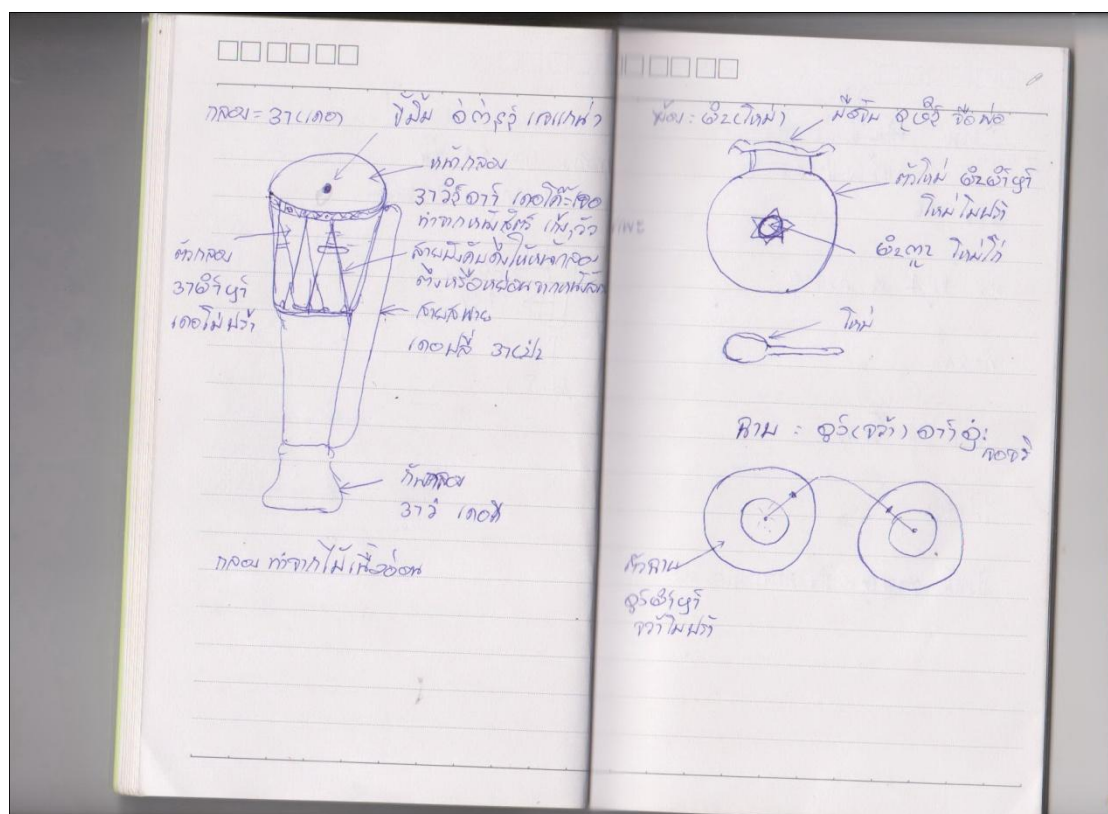
Subject :

தமிழ்நாடு அரசு

Date

- ① ဘျာ ကျ် နါ ဂှ ချ် တာ် သ့ ချ် သံ ဝ ကွၢ် ဒ် ဘျ် ဘ
မလာ ကံ က မိာ် စး ကံ ခံ စး ခံ မေဝး ကး စး မိာ် မ
မလာ ကံ က မိာ် စး ကံ ခံ စး ခံ မေဝး ကး စး မိာ် မ
- ② ဘျာ ကျ် နါ ဂှ ချ် တာ် စာ ဘျ် ဘ ဝ ကွၢ် တ ဘး လာ
မလာ ကံ က မိာ် စး ကံ ခံ စး မိာ် မ မေဝး ကး စး မိာ် မ
မလာ ကံ က မိာ် စး ကံ ခံ စး မိာ် မ မေဝး ကး စး မိာ် မ
- ③ ဘျ် ဘ ယာ် တ ဝါ လာ လ ဝ ကွၢ် ဘျ် ဝါ ယာ် ဒ် သ
မိာ် မ စး ကံ ခံ စး မိာ် မ မေဝး ကး စး မိာ် မ
မိာ် မ မိာ် မ စး ကံ ခံ စး မိာ် မ မေဝး ကး စး မိာ် မ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อสกุล	นายสุธีร์ มั่งคั่ง
วัน เดือน ปี	9 กรกฎาคม 2529
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	49 ซอย 2 ถนนประชาราษฎร์ ตำบลเมืองสวรรคโลก อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย 64110
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2537	ระดับประถมศึกษาจากโรงเรียนอนุบาลกาญจนบุรี อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี
พ.ศ.2542	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียนมารีย์วิทยา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
พ.ศ.2546	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
พ.ศ.2549	ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์จาก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
พ.ศ.2559	ระดับปริญญาโท มานุษยวิทยา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร